

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY. KLASA 4

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą.

I. KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

I.1. Czytanie utworów literackich – liryka

Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 4				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
UTWORY LIRYCZNE				
– rozpoznaje czytany utwór jako wiersz, – wygłasza z pamięci wskazany wiersz, – nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim przeczytany utwór, – krótko opowiada, o czym jest przeczytany utwór, – wie, kto to jest osoba mówiąca w wierszu, – wyjaśnia pojęcie <i>podmiot liryczny</i>, – wie, kto to jest bohater	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> – wymienia cechy poezji, – czyta wiersz głośno i wyraźnie, – wygłasza z pamięci wskazany wiersz, zwracając uwagę na znaki przestankowe, – wypowiada się na temat przeczytanego utworu, – podejmuje próbę uzasadnienia wrażenia, jakie wzbudza w nim przeczytany utwór,	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> – uzasadnia, dlaczego utwór jest wierszem, – czyta wiersz, akcentując ważne słowa, – wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z poprawną dykcją, – określa temat wiersza, – opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu, – wyodrębnia obrazy	<u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u> – wyjaśnia, na czym polega język poezji, – czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację, – wygłasza wiersz z pamięci, odpowiednio modulując głosem i dokonując interpretacji głosowej, – opowiada w ciekawy sposób o sytuacji przedstawionej w	<u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u> – prezentuje informacje na temat wiersza w formie, którą sam wybierze, w tym w formie interaktywnej, – samodzielnie dokonuje analizy i interpretacji utworu, – tworzy własne przykłady epitetów, porównań, uosobień, zdrobnień, wyrazów

**Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 4**

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
UTWORY LIRYCZNE				
wiersza, – wyjaśnia pojęcie <i>adresata utworu</i>, – odróżnia podmiot liryczny od adresata wiersza, – wskazuje wers i strofę (zwrotkę), – odróżnia wers od strofy (zwrotki), – wyjaśnia, czym jest wers i refren, – wymienia nazwy środków stylistycznych, takich jak: epitet, porównanie, powtórzenie, wyraz dźwiękonaśladowczy, uosobienie, zdrobnienie, – wymienia elementy rytmizujące wypowiedź: wers, strofa, – zna pojęcie hymnu, – odróżnia utwór wierszowany od utworu epickiego,	– wskazuje wartości ważne dla poety w omawianych utworach, – określa nastrój wiersza, – tworzy projekt pracy (przekład intersemiotyczny), np. rysunek, dramę, który będzie interpretacją omawianego utworu, – podaje wyrazy wskazujące na podmiot liryczny i adresata, – opowiada o osobie mówiącej (podmiocie lirycznym) w wierszu, – przedstawia myśli i uczucia osoby mówiącej w wierszu, – wskazuje adresata utworu, – wskazuje bohatera utworu, – znajduje wers, w którym jest zawarty zwrot do adresata, – rozpoznaje epitety, porównania, wyrazy dźwiękonaśladowcze, powtórzenia, uosobienia i	poetyckie, – nazywa uczucia, jakie wzbudza w nim czytany utwór, – przedstawia, jak rozumie omawiany utwór, w tym w formie przekładu intersemiotycznego, np. rysunek, dramę, – wskazuje cechy podmiotu lirycznego, – określa cechy bohatera wiersza, – porównuje rymy w dwóch dowolnie wybranych strofach, – rozpoznaje w wierszu epitety, porównania, powtórzenia, wyrazy dźwiękonaśladowcze, uosobienia i zdrobnienia, – rozpoznaje refren jako element rytmizujący wypowiedź,	wierszu, bohaterze wiersza, podmiocie lirycznym i ich uczuciach, – opisuje zachowanie bohatera utworu i wyraża swoją opinię na jego temat, – porównuje doświadczenia bohatera z własnymi, – opisuje adresata utworu, – wskazuje cytaty, dzięki którym nazywa uczucia, które wzbudza w nim czytany utwór, – wyjaśnia, jak rozumie przesłanie utworu, – wyjaśnia znaczenie przenośne w tekście, – uzasadnia własne rozumienie utworu, – rozpoznaje funkcje epitetów, porównań, powtórzeń, wyrazów dźwiękonaśladowczych i uosobień, zdrobnień,	dźwiękonaśladowczych, – wyjaśnia funkcje epitetów, porównań, powtórzeń, wyrazów dźwiękonaśladowczych i uosobień, zdrobnień, – wymyśla własne propozycje wyrazów rymujących się, – wyczerpująco omawia sytuację przedstawioną w wierszu i odwołuje się do własnych doświadczeń, – określając nastrój wiersza, uzasadnia swoją wypowiedź i odwołuje się do elementów utworu, – charakteryzuje podmiot liryczny, odwołując się do treści wiersza, – charakteryzuje bohatera utworu, odwołując się do treści wiersza, – porównuje podmiot liryczny z adresatem i bohaterem

Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 4				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
UTWORY LIRYCZNE				
– nazywa elementy budowy utworu: tytuł.	zdrobnienia w omawianych tekstach, – wskazuje rymy w wierszu, – rozpoznaje rym jako element rytmizujący wypowiedź, – rozpoznaje utwór liryczny jako hymn, – dzieli wers na sylaby.	– dzieli wersy na sylaby, – wymienia cechy hymnu.	– wyjaśnia, na czym polega rytm utworu, – odróżnia informacje ważne od mniej istotnych, – rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, – wskazuje cechy hymnu w danym utworze.	wiersza, – rozpoznaje hymn wśród innych gatunków literackich.

I.1. Czytanie utworów literackich – epika

**Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 4**

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
UTWORY EPICKIE				
– odpowiada na proste pytania dotyczące fragmentu tekstu, – odróżnia utwór epicki od wiersza, – wymienia elementy świata przedstawionego, takie jak: czas i miejsce akcji, bohaterowie, zdarzenia, – rozpoznaje fikcję literacką, – wskazuje elementy realistyczne w omawianych utworach, – wymienia wybrane gatunki literackie, takie jak: baśń, legenda, – nazywa elementy budowy utworu: tytuł, – wymienia wybrane wydarzenia omawianego utworu, – rozpoznaje, kim jest osoba mówiąca w utworze epickim,	- spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: – odpowiada na pytania dotyczące fragment tekstu, – wymienia cechy utworu epickiego, – krótko opisuje elementy świata przedstawionego, – odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych, – wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne w przeczytanych utworach, – wymienia cechy gatunkowe baśni i legendy, – wyszukuje w tekście określone informacje, – rozpoznaje elementy budowy utworu: tytuł, – ustala kolejność wydarzeń w utworze, – podaje wyrazy wskazujące narratora,	- spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: – odpowiada na proste pytania dotyczące znajomości całego tekstu, – czyta głośno, wyraźnie, z odpowiednią artykulacją i z uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych, – rozpoznaje czytany utwór jako epikę oraz baśń i legendę, – opowiada o elementach świata przedstawionego, – odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych w omawianych utworach, – opowiada o wybranych wydarzeniach fabuły, – wskazuje dialog w utworze, – określa rodzaj narratora w omawianym utworze, – nazywa rodzaj bohatera	- spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: – analizuje elementy świata przedstawionego i wyciąga wnioski z analizy, – wyjaśnia różnice między elementami realistycznymi a fantastycznymi w przeczytanych utworach, – uzasadnia przynależność rodzajową utworu do epiki oraz gatunkową do baśni i legendy, – rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe, – wskazuje cechy narratora w zależności od jego rodzaju, – rozpoznaje rodzaj bohatera w omawianym utworze, – określa relacje łączące bohaterów utworu, – uzasadnia wskazane cechy bohaterów, odwołując się do omawianego utworu,	- spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: – porównuje elementy świata przedstawionego różnych utworów, – dowodzi, że czytany utwór należy do określonego rodzaju i gatunku literackiego, podając odpowiednie przykłady z tekstu, – rozpoznaje funkcje elementów budowy utworu: tytuł, – prezentuje według własnego pomysłu, w tym z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych, jak rozumie wzajemne zależności między wydarzeniami,

**Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 4**

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
UTWORY EPICKIE				
– rozpoznaje bohatera, – wymienia bohaterów utworu, – zna pojęcie narratora, – zna pojęcie narracji, – rozpoznaje wątek główny w utworze, – nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst, – rozpoznaje znaczenie dosłowne w tekście, – opowiada o treści utworu, zachowując kolejność wydarzeń.	– rozpoznaje rodzaje bohaterów w utworze, – przedstawia bohatera utworu, – wymienia niektóre cechy bohaterów, – rozpoznaje wyrazy wskazujące na narrację, – rozpoznaje wątki poboczne, – wyjaśnia znaczenie dosłowne w utworze, – wypowiada się na temat przeczytanego utworu, – wskazuje wartości ważne dla bohaterów w omawianych utworach, – rozpoznaje informacje ważne w utworze, – tworzy projekt pracy (przekład intersemiotyczny), np. rysunek, dramę, spektakl teatralny, który będzie jego własną interpretacją utworu.	(bohater pierwszoplanowy, drugoplanowy, epizodyczny), – wymienia większość cech bohaterów, – określa rodzaj narracji (narracja pierwszoosobowa), – omawia wątek główny utworu, – określa doświadczenia bohaterów literackich, – prezentuje własne rozumienie utworu, – ocenia bohaterów literackich oraz zdarzenia, – rozpoznaje informacje mniej ważne w utworze, – rozpoznaje fakty i opinie, – wymienia cechy identyfikujące teksty kultury należące do literatury, – odczytuje omawiane teksty na podstawie stworzonego	– odróżnia bohatera pierwszoplanowego od drugoplanowego i epizodycznego, – dokonuje analizy fragmentu utworu, aby określić rodzaj narracji, – określa tematykę utworu, – omawia wątek poboczny, – porównuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi, – odróżnia informacje ważne od mniej istotnych, – porównuje cechy identyfikujące teksty kultury należące do: literatury, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych, – porównuje treść czytanych utworów z własnymi doświadczeniami.	– porównuje narratorów w różnych utworach literackich, – charakteryzuje bohatera w omawianym utworze, w tym z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych, – porównuje narrację pierwszoosobową z trzecioosobową i przedstawia swoje wnioski, – określa problematykę utworu i prezentuje ją w twórczy sposób.

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i> i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 4				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
UTWORY EPICKIE				
		przekładu intersemiotycznego, np. rysunek, drama, spektakl teatralny.		

I.2. Odbiór tekstów kultury – komiks

Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 4				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
KOMIKS				
– odpowiada na proste pytania dotyczące treści fragmentu komiksu, – zna pojęcie komiksu, – odróżnia utwór pisany prozą od komiksu, – rozpoznaje komiks, – krótko opowiada, o czym jest komiks, – wymienia elementy świata przedstawionego w komiksie, takie jak: czas i miejsce akcji, bohaterowie, zdarzenia, – podaje wybrane wydarzenia omawianego komiksu.	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> – odpowiada na pytania dotyczące treści całego komiksu, – opisuje elementy świata przedstawionego w komiksie, – rozróżnia i wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne w komiksie, – wymienia charakterystyczne cechy komiksu, – wyszukuje w komiksie określone informacji, – ustala kolejność wydarzeń w utworze, – rozpoznaje rodzaje bohaterów w komiksie, – przedstawia bohatera komiksu, – wymienia niektóre cechy bohaterów,	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> – czyta komiks wyraźnie, z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych, wyrazów dźwiękonaśladowczych i wykrzykników, – rozpoznaje czytany utwór jako komiks, – opowiada o elementach świata przedstawionego w komiksie, – odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych w komiksie, – prezentuje w dowolnej formie treść komiksu, w tym w formie interaktywnej, – opowiada o wybranych wydarzeniach fabuły komiksu,	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> – analizuje elementy świata przedstawionego w komiksie i wyciąga wnioski z analizy, – wyjaśnia różnice między elementami realistycznymi a fantastycznymi w komiksie, – uzasadnia, dlaczego utwór jest komiksem, – rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe w komiksie, – rozpoznaje rodzaj bohatera w komiksie, – określa relacje łączące bohaterów komiksu, – uzasadnia wskazane cechy bohaterów, odwołując się do komiksu, – odróżnia bohatera	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> – udowadnia, że czytany utwór jest komiksem, podając odpowiednie przykłady z tekstu, – prezentuje według własnego pomysłu, w tym z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych, jak rozumie wzajemne zależności między wydarzeniami w komiksie, – charakteryzuje bohatera w omawianym komiksie, w tym z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych, – określa problematykę komiksu i prezentuje ją w twórczy sposób, – wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń

Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 4				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
KOMIKS				
	– wypowiada się na temat przeczytanego komiksu, – wskazuje wartości ważne dla bohaterów komiksu, – rozpoznaje ważne informacje w komiksie, – tworzy projekt pracy (przekład intersemiotyczny), np. rysunek, dramę, spektakl teatralny, który będzie jego interpretacją omawianego komiksu.	– wskazuje w komiksie wypowiedzi bohaterów, – nazywa rodzaj bohatera: bohater pierwszoplanowy i drugoplanowy, – wymienia większość cech bohaterów, – ocenia bohaterów literackich i zdarzenia, – rozpoznaje informacje mniej ważne w komiksie, – odczytuje omawiane teksty na podstawie stworzonego przekładu intersemiotycznego, np. w postaci rysunku, dramy, spektaklu teatralnego.	- pierwszoplanowego od drugoplanowego w komiksie, – określa tematykę komiksu, – porównuje doświadczenia bohaterów komiksu z własnymi, – odróżnia informacje ważne od mniej istotnych, – charakteryzuje komiks jako tekst kultury, – opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w komiksie, – odczytuje uczucia przedstawione na rysunkach.	- przedstawionych w komiksie, odwołując się do znajomości całej lektury, – tworzy według własnego pomysłu komiks z poznanymi bohaterami.

I.2. Odbiór tekstów kultury – obraz

Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 4				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
OBRAZ				
– określa tematykę obrazu, – nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim dzieło sztuki, – wymienia elementy obecne na obrazie.	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> – prezentuje elementy przedstawione na obrazie, – wymienia elementy realistyczne i fantastyczne obecne na obrazie, – odróżnia pejzaż od portretu i martwej natury.	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> – opisuje sytuację przedstawioną na obrazie, – nazywa emocje, które mogą odczuwać postacie z obrazu, – określa uczucia, jakie wywołuje obraz, – przedstawia własne rozumienie dzieła sztuki, – wskazuje cechy tekstów kultury należących do sztuk plastycznych.	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> – opisuje pierwszy i drugi plan obrazu, – opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie, – opisuje umieszczone na obrazie elementy, – przedstawia własne rozumienie dzieła sztuki poprzez podanie tematów rozmów postaci przedstawionych na obrazie, – rozumie właściwości tekstów kultury należących do sztuk plastycznych.	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> – określa nastrój obrazu oraz uzasadnia swoją wypowiedź, – przedstawia własne zdanie na temat sytuacji z obrazu, – omawia elementy sztuki plastycznej, takie jak: plan, barwy, kompozycja, światło, ruch, – dokonuje przekładu intersemiotycznego, np. tworzy i opowiada historię, która mogłaby się wydarzyć w miejscu ukazanym na obrazie.

II. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

II.1. Gramatyka języka polskiego – fonetyka

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i> i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 4				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
FONETYKA				
– wie, co to jest alfabet, – zna pojęcie litery i głoski, – rozpoznaje samogłoski i spółgłoski, – rozpoznaje sylabę, – wie, że samogłoska <i>i</i> może pełnić w wyrazie różne funkcje.	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> – zna alfabet, – wie, co to jest litera, – wie, co to jest głoska, – odróżnia litery od głosek, – odróżnia samogłoski od spółgłosek, – dzieli wyraz na sylaby, – wie, co to jest samogłoska, – rozróżnia funkcję samogłoski <i>i</i>.	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> – porządkuje proste wyrazy według alfabetu, – dzieli wyrazy na litery, – wskazuje w wyrazie samogłoski i spółgłoski, – dzieli wyrazy na sylaby, – określa funkcję samogłoski <i>i</i>.	<u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u> – poprawnie przenosi wyrazy, – porządkuje trudniejsze wyrazy według alfabetu, – dzieli wyrazy na głoski, – rozpoznaje funkcję samogłoski <i>i</i> w wyrazie.	<u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u> – wykorzystuje w praktyce znajomość alfabetu do sprawnego wyszukiwania tytułów utworów w podręczniku i wyrazów w słownikach, – dzieli wyraz na głoski, zwracając uwagę na różne funkcje samogłoski <i>i</i>.

II.1. Gramatyka języka polskiego – części mowy

Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 4				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
CZĘŚCI MOWY				
- wymienia części mowy, takie jak: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, liczebnik, przysłówki, przyimek, spójnik, zaimek, - podaje pytania odmienne części mowy, - rozpoznaje osobowe formy czasownika, - wymienia formy, przez które odmienia się czasownik: czasy, osoby, liczby, rodzaje, - odróżnia bezokolicznik od odmiennej formy czasownika, - rozpoznaje osobę i liczbę czasownika, - rozpoznaje liczbę i rodzaj rzeczownika, - wie, że rzeczownik odmienia się przez	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> - rozpoznaje w zdaniu części mowy, takie jak: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, liczebnik, przysłówki, przyimek, - rozpoznaje nieosobowe formy czasownika: bezokoliczniki, - nazywa przypadki i ich pytania, - rozpoznaje czas i tryb czasownika, - wskazuje wyrażenie przymkowe, - wie, że przyimek jest nieodmienną częścią mowy, - wie, że przyimek łączy się z rzeczownikiem.	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> - odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych, - rozpoznaje formy przypadków wyrazów, - rozpoznaje rodzaj czasownika, - stosuje poprawne formy rzeczownika, czasownika, przymiotnika, - odmienia rzeczownik przez przypadki i liczby, - odmienia czasownik przez czasy, osoby, liczby, rodzaje, - podaje przykłady wyrażenia przymkowych.	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> - określa rolę czasownika w wypowiedzi, - określa przypadek rzeczownika w zdaniu, - stosuje poprawne formy liczebnika, - rozpoznaje poszczególne części mowy wśród innych, - stosuje w praktyce zasady pisowni przymków prostych i złożonych oraz wyrażenia przymkowych, - rozpoznaje spójniki.	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> - określa funkcję części mowy w tekście, - bezbłędnie zapisuje przymki proste i złożone oraz wyrażenia przymkowe, - poprawnie używa różnych form rzeczowników i przymiotników, a w razie wątpliwości korzysta ze słownika, - odróżnia w formach osobowych czasowników formę złożoną czasu przyszłego z bezokolicznikiem od formy złożonej z dwóch czasowników.

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i> i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 4				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
CZĘŚCI MOWY				
przypadki.				

II.1. Gramatyka języka polskiego – składnia

Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 4				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
SKŁADNIA				
– odróżnia zdanie od równoważnika zdania, – wskazuje przykłady czasownika w formie osobowej, – rozpoznaje główne części zdania, – podaje pytania głównych części zdania, – rozpoznaje zdanie pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte, – zna pojęcie <i>zdanie złożone</i>, – wie, że występuje zdanie oznajmujące, pytające i rozkazujące.	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> – wie, czym się różni zdanie od równoważnika zdania, – rozpoznaje czasowniki w formie osobowej, – wie, że jest grupa podmiotu i grupa orzeczenia, – dostrzega związki między wyrazami w zdaniu, – odróżnia zdanie pojedyncze nierozwinięte od rozwiniętego, – odróżnia zdanie pojedyncze od zdania złożonego, – rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące.	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> – rozpoznaje zdanie i równoważnik zdania, – stosuje czasowniki w formie osobowej do tworzenia zdania, – wskazuje podmiot i orzeczenie w zdaniu, – rozpoznaje zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, – wyodrębnia zdania składowe w zdaniu złożonym, – tworzy zdania, uwzględniając cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające i rozkazujące, rozumie ich funkcje i je stosuje.	<u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u> – tworzy zdanie i równoważnik zdania, – przekształca zdanie na równoważnik zdania i odwrotnie, – rozpoznaje, jaką częścią mowy jest wyrażony podmiot, a jaką – orzeczenie, – rozpoznaje grupę podmiotu i grupę orzeczenia, – sporządza wykres zdania pojedynczego, – stosuje zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte w różnych formach wypowiedzi, – wyjaśnia, czym się różni zdanie pojedyncze od złożonego,	<u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u> – poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach zdanie i równoważnik zdania oraz czasowniki w formie osobowej, – poprawnie tworzy związki wyrazowe w zdaniach, – poprawnie tworzy różne rodzaje zdań, – poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach zdania pojedyncze i złożone, – przekształca zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie.

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i> i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 4				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
SKŁADNIA				
			– określa relacje między zdaniami składowymi, – rozumie funkcje zdań ze względu na cel wypowiedzi.	

II.2. Zróżnicowanie języka

Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 4				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
ZRÓŻNICOWANIE JĘZYKA				
– zna pojęcie <i>frazeologizm</i>, – zna frazeologizmy omawiane na lekcji, – wie, co to jest synonim i antonim, – zna słownik synonimów.	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> – wie, co to związek frazeologiczny, – rozpoznaje związki frazeologiczne w wypowiedziach, – rozpoznaje synonimy i antonimy, – wie, jak korzystać ze słownika synonimów.	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> – wyjaśnia, co to jest związek frazeologiczny, – wie, że związki frazeologiczne są obecne w życiu codziennym, – podaje przykłady związków frazeologicznych, – podaje przykłady synonimów i antonimów, – omawia zasady korzystania ze słownika synonimów.	<u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u> – wyjaśnia znaczenie omawianych związków frazeologicznych, – redaguje zdania ze związkami frazeologicznymi, – wyjaśnia, czym są synonimy i antonimy, – tworzy synonimy i antonimy, – korzysta w praktyce ze słownika synonimów.	<u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u> – stosuje w wypowiedziach związki frazeologiczne, – używa synonimów i antonimów w celowy sposób.

II.4. Ortografia i interpunkcja

Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 4				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA				
– poprawnie zapisuje wyrazy często używane, – rozpoczyna wypowiedzenie wielką literą, – rozróżnia znaki interpunkcyjne: kropkę, przecinek, znak zapytania, wykrzyknik, – stosuje kropkę na końcu zdania.	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> – zna zasady pisowni wyrazów z ó, u, rz, ż, – poprawnie zapisuje wyrazy, których pisownię wcześniej ćwiczy, – wie, że należy postawić przecinek, aby oddzielić te same części mowy, – stosuje cudzysłów w tytułach, – używa wykrzyknika, – wymienia zasady użycia przecinka przed spójnikami i w zdaniu.	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> – zna zasady pisowni wyrazów z h, ch, dużą i małą literą, przeczenia nie z czasownikami w formie osobowej, – stosuje zasady pisowni wyrazów z ó, u, rz, ż, h, ch oraz przeczenia nie z czasownikami w formie osobowej, – oddziela przecinkiem zdania składowe w zdaniu złożonym, – stosuje znaki interpunkcyjne w redagowanych przez siebie tekstach.	<u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u> – zna zasady pisowni w zakresie pozostałych zasad ortograficznych, – poprawnie zapisuje wyrazy zgodnie z poznanymi zasadami ortograficznymi, – poprawnie zapisuje wyrazy z ó niewymiennym, – poprawnie zapisuje wyjątki w pisowni rz po spółgłoskach, – poprawnie zapisuje wyrazy z rz i ż niewymiennym, – zapisuje poprawnie wyrazy z h niewymiennym, – stosuje cudzysłów w celu oznaczenia czyichś słów, – używa dwukropka przed	<u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u> – poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną, – stosuje dwukropek i myślnik w dialogu, – samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego, – redaguje własne teksty złożone z różnych rodzajów zdań i poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne.

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i> i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 4				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA				
			wyliczeniem, – określa różnice w treści zdania w zależności od zastosowanego znaku interpunkcyjnego.	

III. TWORZENIE WYPOWIEDZI

Treści nauczania wskazane w *Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)*
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 4

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
NOTATKA, DIALOG, OPIS, WYPOWIEDŹ ARGUMENTACYJNA, PLAN WYDARZEŃ, ŻYCZENIA, ZAPROSZENIE, OGŁOSZENIE, LIST				
– rozpoznaje notatkę wśród innych form wypowiedzi, – wie, że są różne sposoby notowania, – wie, na czym polega dialog, – dostrzega interpunkcję w zapisie dialogu, – wie, co zawiera opis postaci, miejsca, krajobrazu, – podejmuje próbę tworzenia opisu postaci, miejsca, – zna pojęcie akapitu, – zna pojęcie argumentu, – wie, co to jest plan wydarzeń, – wie, czym się różni plan ramowy od planu szczegółowego,	- spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: – zna cechy notatki, – zna różne rodzaje notowania, – rozpoznaje dialog, – zna zasady zapisywania dialogu, – gromadzi słownictwo do opisu postaci, miejsca, – tworzy plan opisu postaci, miejsca, krajobrazu, – wie, co to jest akapit, – wie, co to jest argument, – wie, jak jest zbudowany argument, – wie, jak tworzyć plan wydarzeń, – odróżnia plan ramowy od planu szczegółowego, – wie, czym się cechują życzenia,	- spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: – omawia cechy notatki, – rozróżnia rodzaje notatki, – zapisuje dialog, – tworzy opis postaci, miejsca, krajobrazu na podstawie planu, – wyjaśnia, co to jest akapit, – podaje przykłady argumentu, – wyjaśnia, jak tworzyć plan wydarzeń, – tworzy plan ramowy, – rozpoznaje życzenia spośród innych form wypowiedzi, – wskazuje wymagane informacje w zaproszeniu i ogłoszeniu, – omawia elementy kompozycyjne zaproszenia i ogłoszenia,	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> – tworzy różne rodzaje notatki, – tworzy dialog, – porządkuje słownictwo do opisu postaci, miejsca, krajobrazu, – tworzy opis postaci, miejsca, krajobrazu, – stosuje w wypowiedzi pisemnej akapity, – stosuje w swoich wypowiedziach argumenty, – omawia budowę argumentu, – tworzy plan szczegółowy, – układa życzenia, – tworzy zaproszenie i ogłoszenie, – pisze wypowiedź w formie	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> – tworzy według własnego pomysłu funkcjonalną notatkę, w tym interaktywną, – stosuje poprawną interpunkcję w zapisie dialogu, – samodzielnie tworzy bogaty treściowo opis postaci, miejsca, krajobrazu, o właściwej kompozycji i układzie graficznym, – podejmuje próbę uzasadniania argumentu, – tworzy plan w jednolitej formie: zdań lub równoważników zdań, – tworzy życzenia i zaproszenie w formie

Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 4				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
NOTATKA, DIALOG, OPIS, WYPOWIEDŹ ARGUMENTACYJNA, PLAN WYDARZEŃ, ŻYCZENIA, ZAPROSZENIE, OGŁOSZENIE, LIST				
– wie, jaką formą wypowiedzi są życzenia, – podejmuje próbę napisania życzeń, – wie, jak wygląda zaproszenie i ogłoszenie, – rozpoznaje elementy kompozycyjne zaproszenia i ogłoszenia, – zna list jako formę wypowiedzi, – wie, kim są nadawca i adresat, – zna zwroty do adresata.	– rozpoznaje zaproszenie i ogłoszenie wśród innych form wypowiedzi, – zna elementy kompozycyjne zaproszenia i ogłoszenia, – zna elementy listu, – odróżnia nadawcę i adresata, – zna zasady pisowni w zwrotach do adresata, – pisze list prywatny, – tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, dialog.	– wypowiada się na temat cech listu jako formy wypowiedzi, – podaje przykłady nadawcy i adresata, – omawia zasady pisowni w zwrotach do adresata, – pisze rozwinięty list prywatny, – selekcjonuje informacje, – tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, list.	- listu o właściwej kompozycji i układzie graficznym, – stosuje akapity, – zachowuje zasady etykiety językowej, tworząc współczesne formy komunikatów, – stosuje wiedzę o języku w tworzonych przez siebie formach wypowiedzi.	- oficjalnej i nieoficjalnej, – rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

CELE OSIĄGANE PRZEZ UCZNIA	
UCZEŃ NA POZIOMIE PODSTAWOWYM	UCZEŃ NA POZIOMIE ROZSZERZONYM
Starter: Ready, steady, go!	
Pyta o podstawowe dane personalne: imię, wiek oraz o samopoczucie, wykorzystując zwroty z przedstawionego dialogu. Słucha i czyta ze zrozumieniem: – uzupełnia luki w zdaniach dialogu wyrazami z ramki, – odgrywa scenkę, wykorzystując podany dialog. Zna i stosuje formy powitania i pożegnania. Przedstawia siebie i innych. Zna podstawowe polecenia i zwroty używane w klasie na lekcji oraz właściwie na nie reaguje. Czyta ze zrozumieniem: – przyporządkowuje podane polecenia i zwroty przedstawionym w ćwiczeniu obrazkom. Zna angielskie nazwy liter: porządkuje podane litery w odpowiedniej kolejności, podając ich nazwy. Słucha ze zrozumieniem: – zapisuje literowane wyrazy – nazwy przedmiotów,	Swobodnie i poprawnie prowadzi dialog, uzyskując podstawowe dane personalne osób, z którymi rozmawia. Swobodnie i poprawnie prowadzi rozmowę, w której przedstawia siebie i innych. Swobodnie i poprawnie literuje podane wyrazy.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

– literuje swoje imię i nazwisko, stosując alfabet angielski. Zna i nazywa liczebniki w zakresie 1–100. Słucha ze zrozumieniem: – przyporządkowuje usłyszane w nagraniu słowa zapisanym słownie liczbom, – czyta podane w nagraniu liczby, porządkując je od największej do najmniejszej, – przyporządkowuje usłyszane w nagraniu słowa podanym cyfrom. Nazywa nazwy podstawowych przedmiotów używanych w szkole. Zna i nazywa dni tygodnia. Porządkuje je we właściwej kolejności. Rozumie pytania dotyczące dni tygodnia i na nie odpowiada. Zna, rozróżnia i nazywa kolory. Pyta i odpowiada na pytania o kolor rzeczy lub zwierzęcia. Zna i nazywa pory roku. Przyporządkowuje nazwy pór roku podanym ilustracjom. Zna i nazywa miesiące. Przyporządkowuje nazwy miesięcy nazwom pór roku. Rozumie pytania z użyciem nazw miesięcy i na nie odpowiada.	Swobodnie i poprawnie stosuje w mowie i piśmie liczebniki w zakresie 1–100. Swobodnie i poprawnie opowiada, co widzi wokół siebie, nazywając przedmioty szkolne. Swobodnie i poprawnie wypowiada się na temat ulubionych dni tygodnia. Swobodnie i poprawnie nazywa przedmioty i podaje ich kolory. Swobodnie i poprawnie wypowiada się na temat przypadających w określonych porach roku i miesiącach zdarzeń (urodziny, święta, wakacje).
--	--

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

Zna i nazywa części ciała. Słucha i czyta ze zrozumieniem: – na podstawie obrazka dopasowuje podaną nazwę części ciała do jej odpowiednika przedstawionego na ilustracji. Czyta ze zrozumieniem: – wybiera i zakreśla w tekście słowa zgodnie z przedstawioną ilustracją. Zna i nazywa zwierzęta. Grupuje zwierzęta: żyjące na wolności, gospodarskie i domowe. Słucha ze zrozumieniem: – do podanego w nagraniu opisu dopasowuje i zapisuje nazwę zwierzęcia. Zna zasadę stosowania przedimka nieokreślonego <i>a/an</i>. Stosuje przyimek nieokreślony <i>a/an</i>, popełniając nieliczne błędy. Zna i nazywa ubrania. Przyporządkowuje ilustracje ubrań podanym w ramce słowom, wpisując odpowiadającą im liczbę. Czyta i pisze ze zrozumieniem: – uzupełnia podany tekst właściwymi nazwami ubrań zgodnie z przedstawionymi ilustracjami. Zna zasady stosowania zaimków wskazujących <i>this/that/these/those</i>.	Swobodnie i poprawnie opisuje wybrane zwierzę, podając nazwy części ciała, kolor, wielkość. Zna i poprawnie stosuje przedimek nieokreślony <i>a/an</i>. Swobodnie i poprawnie opisuje ubrania przedstawione na ilustracjach. Zna i poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach zaimki wskazujące <i>this/that/these/those</i>.
--	---

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

Uzupełnia nimi zdania zgodnie z przedstawionymi ilustracjami, popełniając błędy.	
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 4–9	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Książka nauczyciela, ćwiczenia dodatkowe</i> str. 141; www.dlanauczyciela.pl <i>Placement Test (grupa 1, 2)</i>	

Unit 1 Meet my family Opener	
Odpowiada na pytania otwarte dotyczące przedstawionej fotografii. Słucha i czyta ze zrozumieniem: – określa, czy podane w nagraniu zdania są zgodne z treścią nagrania, czy nie (zadanie typu prawda/fałsz); wykonując ćwiczenie, popełnia błędy.	Swobodnie i poprawnie opisuje fotografię. Poprawnie wykonuje zadanie na rozumienie tekstu ze słuchu oraz tekstu czytanego.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Książka nauczyciela, Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 141, Wprowadzenie do rozdziału 1. – scenariusz lekcji str. 27	

Unit 1a The Amazing Journey: Nice to meet you	
Słucha i czyta ze zrozumieniem: – na podstawie informacji zawartych w tekście określa, kto mógłby wypowiedzieć podane zdania, popełniając przy tym błędy. Słucha ze zrozumieniem: – odgrywa scenki podane w nagraniu.	Poprawnie wykonuje zadanie na rozumienie tekstu czytanego.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

Zna i nazywa członków rodziny. Uzupełnia podpisy pod zdjęciami nazwami członków rodziny; popełnia przy tym nieliczne błędy. Zna zasady tworzenia zdań twierdzących i przeczących z użyciem czasownika <i>be</i> w liczbie pojedynczej w czasie present simple. Tworzy zdania oznajmujące i przeczące z użyciem czasownika <i>be</i> w liczbie pojedynczej w czasie present simple. Uzupełnia zdania właściwą formą czasownika <i>be</i> w liczbie pojedynczej w czasie present simple. Podaje formy przeczące czasownika <i>be</i> w liczbie pojedynczej w czasie present simple. We wszystkich wspomnianych typach ćwiczeń popełnia błędy. Słucha ze zrozumieniem: – zgodnie z treścią nagrania podpisuje ilustracje, stosując nazwy członków rodziny; popełnia przy tym nieliczne błędy. Przedstawia wybranego i narysowanego przez siebie członka rodziny, popełniając przy tym błędy.	Poprawnie uzupełnia podpisy pod zdjęciami nazwami członków rodziny. Swobodnie i poprawnie stosuje formy oznajmujące i przeczące czasownika <i>be</i> w liczbie pojedynczej w czasie <i>present simple</i>. Poprawnie wykonuje zadanie na rozumienie tekstu ze słuchu. Swobodnie i poprawnie przedstawia wybranych przez siebie członków rodziny.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: Podręcznik, Puzzle Time str. 12; Zeszyt ćwiczeń str. 10–11	
Materiały dodatkowe / Testy: Zeszyt ćwiczeń str. 21; Grammar Guide str. 122; Książka nauczyciela, Ćwiczenia dodatkowe str. 141; www.dlanauczyciela.pl Kartkówka Short Test 1a	

Unit 1b A tall and beautiful penguin	
Czyta ze zrozumieniem sekcję <i>Guess What?</i> – ciekawostkę dotyczącą ptaków. Czyta i słucha ze zrozumieniem: – odpowiada na pytanie otwarte do tekstu, popełniając przy tym nieliczne błędy, – określa, czy podane zdania są zgodne z treścią nagrania, czy nie (zadania typu prawda/fałsz), popełniając błędy, – uzupełnia luki w zdaniach podanymi wyrazami z tekstu, popełniając błędy. Zna i stosuje przymiotniki oraz nazwy cech szczególnych używane w opisie wyglądu człowieka. Czyta ze zrozumieniem: – wybiera i zakreśla jedno z dwóch podanych w zdaniu słów, pasujące do opisu człowieka przedstawionego na zdjęciu, popełniając nieliczne błędy. Słucha ze zrozumieniem: – określa, czy podane zdania są zgodne z opisami osób podanymi w nagraniu, czy nie (zadania typu prawda/fałsz); popełnia przy tym nieliczne błędy. Zna zasadę tworzenia zdań pytających z użyciem czasownika <i>be</i> w liczbie pojedynczej w czasie present simple.	Poprawnie wykonuje zadania na rozumienie tekstu czytanego. Poprawnie wykonuje zadania na rozumienie tekstu czytanego. Poprawnie wykonuje zadania na rozumienie tekstu ze słuchu. Poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach zdania oznajmujące, przeczące i pytające z użyciem czasownika <i>be</i> w liczbie pojedynczej w czasie present simple.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

Tworzy zdania pytające z użyciem czasownika <i>be</i> w liczbie pojedynczej w czasie present simple. Podaje krótkie odpowiedzi do tych pytań. Podanym pytaniom przyporządkowuje odpowiedzi. We wszystkich typach ćwiczeń popełnia błędy. Pyta i odpowiada na pytania dotyczące wyglądu i cech danej postaci, i na tej podstawie sporządza jej rysunek.	Swobodnie i poprawnie rozmawia na temat wyglądu i cech danej postaci, i na tej podstawie sporządza jej rysunek.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 12–13	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> , <i>Grammar Guide</i> str. 121; <i>Książka nauczyciela</i> , <i>Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 141; www.dlanauczyciela.pl Kartkówka Short Test 1b	

Unit 1c Making friends	
Czyta i słucha ze zrozumieniem: – przyporządkowuje teksty nagrań przedstawionym fotografiom, – odpowiada na pytania otwarte do tekstów, popełniając przy tym błędy. Zna pytania i odpowiedzi stosowane przy zawieraniu znajomości i przyjaźni, zawarte w rozmówkach <i>Phrase Book</i>. Słucha ze zrozumieniem: – zapisuje pytania do podanych w rozmówkach odpowiedzi, zgodnie z treścią nagrania, popełniając błędy, – w podanym dialogu uzupełnia odpowiedzi, a następnie odgrywa dialog w parach.	Poprawnie wykonuje zadania na rozumienie tekstu czytanego. Samodzielnie i poprawnie reaguje przy zawieraniu znajomości i przyjaźni.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

Ma świadomość, że wyrazy zaczynające się na <i>wh-</i> mogą być czytane w różny sposób w różnych wyrazach; potrafi powtórzyć wybrane wyrazy. Czyta ze zrozumieniem wiadomość e-mail: – odpowiada na pytania otwarte do tekstu, popełniając nieliczne błędy. Odpowiada na pytanie otwarte do tekstu, pisząc w ten sposób „sterowaną” wiadomość e-mail o sobie; popełnia przy tym nieliczne błędy.	Samodzielnie i poprawnie pisze wiadomość e-mail o sobie/na swój temat.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 14–15	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> , <i>Grammar Guide</i> str. 122; <i>Książka nauczyciela</i> , <i>Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 141; www.dlanauczyciela.pl Kartkówka Short Test 1c	

Review 1	
Uczeń rozwiązuje zadania powtórzeniowe dotyczące słownictwa, gramatyki i komunikacji językowej z rozdziału 1. podręcznika, popełniając przy tym błędy. Słucha ze zrozumieniem tekstu piosenki: – śpiewa piosenkę.	Uczeń poprawnie wykonuje zadania powtórzeniowe dotyczące słownictwa, gramatyki i komunikacji językowej z rozdziału 1. podręcznika.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> , <i>Test yourself</i> , str. 16–17; <i>Bank Pomysłów Reinforcement</i> str. 17-18, <i>Consolidation and Extension</i> str. 39-40, <i>Special Needs</i> str. 59-60	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Książka nauczyciela</i> , <i>Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 141; www.dlanauczyciela.pl Test Unit 1	

Explorers' Club: Inuit families	
Czyta i słucha ze zrozumieniem: – rozumie kluczowe słownictwo podane w części <i>Glossary</i>, – w podanych zdaniach wybiera i zakreśla jedną z odpowiedzi, zgodną z treścią tekstu, popełniając nieliczne błędy.	Poprawnie wykonuje zadania na rozumienie tekstu czytanego.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Książka nauczyciela, Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 141; Projekt: <i>Family album</i>	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 18	

DVD Club: Orangutan language (Workbook)	
<u>Przed obejrzeniem filmu</u> Rozumie kluczowe słownictwo z filmu podane w części <i>Glossary</i>. Odpowiada na pytania otwarte. Podpisuje zdjęcia podanymi w ramce wyrazami. <u>Podczas oglądania filmu</u> Określa, czy podane zdania są zgodne z treścią filmu, czy nie. W podanych zdaniach wybiera i zaznacza jeden z dwóch wyrazów, zgodnie z treścią filmu. <u>Po obejrzeniu filmu</u> Uzupełnia podane zdania/podaje odpowiedzi do podanych pytań, wybierając jedną z trzech podanych odpowiedzi, zgodną z treścią filmu.	Poprawnie wykonuje zadania związane z prezentowanym filmem DVD.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

W określonych wyżej zadaniach popełnia błędy.	
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń str. 21</i>	

Unit 2 All things big and small	
Opener	
Nazywa kolory przedmiotów przedstawionych na fotografii. Liczy przedmioty przedstawione na fotografii. Słucha i czyta ze zrozumieniem: – nazywa przedmioty, kolory oraz wskazuje ich liczbę zgodnie z treścią nagrania. Sporządza listę swoich ulubionych przedmiotów i porównuje ją z listą kolegi. Czyta ze zrozumieniem krótki tekst dotyczący szklanych kulek.	Swobodnie i poprawnie wypowiada się na temat ulubionych przedmiotów.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Książka nauczyciela Wprowadzenie do rozdziału 2. – scenariusz lekcji str. 39</i>	

Unit 2a The Amazing Journey: You're explorers now!	
Czyta i słucha ze zrozumieniem: – określa, czy podane zdania są zgodne z treścią tekstu, czy nie (prawda/fałsz),	Poprawnie wykonuje zadania związane z rozumieniem tekstu czytanego i słuchanego.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

– dopowiada brakujące w nagraniu słowa, tak aby były zgodne z treścią nagrania, – odgrywa scenki z przedstawionej historyjki. Wykonując podane zadania, popełnia błędy. Zna, rozróżnia i podaje nazwy wybranych przedmiotów. Identyfikuje przedmioty wskazane w ramce na ilustracjach historyjki. Nazywa przedmioty przedstawione na zdjęciach. Słucha ze zrozumieniem: – na podstawie nagrania wybiera przedstawione na zdjęciach ulubione przedmioty dzieci, popełniając przy tym nieliczne błędy. Zna zasady tworzenia i stosowania dopełniacza saksońskiego oraz zna zaimki dzierżawcze: <i>my, your, his, her, its, our, their</i>. Uzupełnia zdania zaimkami dzierżawczymi zgodnymi z treścią tekstu historyjki. Uzupełnia zdania podanymi w ramce zaimkami dzierżawczymi. Pyta o własność, używając zaimka pytającego <i>whose</i>, i odpowiada na pytania z użyciem zaimków dzierżawczych oraz dopełniacza saksońskiego.	Poprawnie wykonuje zadanie na rozumienie tekstu ze słuchu. Swobodnie i poprawnie stosuje dopełniacz saksoński oraz zaimki dzierżawcze <i>my, your, his, her</i> w pytaniach i odpowiedziach.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 22-23	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Zeszyt ćwiczeń, Grammar Guide</i> str. 123; <i>Książka nauczyciela, ćwiczenia dodatkowe</i> str. 142, www.dlanauczyciela.pl Kartkówka Short Test 2a	

Unit 2b Exciting things	
Czyta ze zrozumieniem sekcję <i>Guess What?</i> – ciekawostkę dotyczącą pająków. Czyta i słucha ze zrozumieniem: – odpowiada na pytanie otwarte do tekstu, – przyporządkowuje podane jednozdaniowe opisy odpowiadającym im przedmiotom, – uzupełnia luki w zdaniach wyrazami z ramki, tak by były zgodne z treścią tekstu. Zna zasady tworzenia zdań twierdzących, przeczących i pytających z użyciem czasownika <i>be</i> w liczbie pojedynczej i mnogiej w czasie present simple. Tworzy zdania oznajmujące, pytające i przeczące z użyciem czasownika <i>be</i> w liczbie pojedynczej i mnogiej w czasie present simple. Odpowiada na pytania, stosując czasownik <i>be</i> w liczbie pojedynczej i mnogiej w czasie present simple. Uzupełnia zdania właściwą formą czasownika <i>be</i> w liczbie pojedynczej i liczbie mnogiej w czasie present simple. We wszystkich wspomnianych typach ćwiczeń czasami popełnia błędy. Zna i nazywa kraje oraz narodowości. Łączy nazwy krajów z nazwami narodowości. Przy tworzeniu nazw narodowości popełnia błędy.	Poprawnie wykonuje zadania na rozumienie tekstu czytanego. Poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach zdania oznajmujące, przeczące i pytające oraz odpowiedzi z użyciem czasownika <i>be</i> w liczbie pojedynczej i liczbie mnogiej w czasie present simple. Zna nazwy krajów i poprawnie tworzy od nich nazwy narodowości.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

Słucha ze zrozumieniem: – określa kolejność przedstawionych fotografii, – uzupełnia brakujące w tekście informacje zgodnie z treścią nagrania, popełniając przy tym błędy.	Poprawnie wykonuje zadania na rozumienie tekstu ze słuchu.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: Gra „łańcuszek” (ćwiczenie nazw państw i narodowości); <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 24-25	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Zeszyt ćwiczeń</i>, <i>Grammar Guide</i> str. 123-124; <i>Książka nauczyciela</i>, <i>Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 143, www.dlanauczyciela.pl Kartkówka Short Test 2b	

Unit 2c Let's play together!	
Czyta i słucha ze zrozumieniem: – przyporządkowuje teksty nagrań podanym zdjęciom. Zna i rozróżnia zwroty oraz wyrażenia stosowane podczas dobrej zabawy z przyjaciółmi, zawarte w rozmówkach <i>Phrase Book</i>. Uzupełnia luki w rozmówkach <i>Phrase Book</i> wyrazami z tekstu. Odgrywa z kolegą z podziałem na role wybrany przez siebie dialog. W podanych wyżej zadaniach popełnia nieliczne błędy. Słucha ze zrozumieniem: – określa kolejność przedmiotów zgodnie z treścią nagrania, – przyporządkowuje podanym przedmiotom nazwy krajów, z których pochodzą. W podanych zadaniach popełnia nieliczne błędy.	Poprawnie wykonuje zadania związane z rozumieniem tekstu czytanego. Swobodnie i poprawnie stosuje zwroty i wyrażenia stosowane podczas odgrywanej dobrej zabawy z przyjaciółmi. Poprawnie wykonuje wszystkie zadania związane z rozumieniem tekstu ze słuchu.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

Ma świadomość, że litera <i>a</i> w języku angielskim jest wymawiana w różny sposób; potrafi powtórzyć wybrane wyrazy i zdania. Czyta ze zrozumieniem pracę kolegi, w której zawarte są jego dane osobowe: – zgodnie z ilustracją wybiera i zakreśla w tekście jedno z dwóch podanych słów, – uzupełnia tekst danymi personalnymi kolegi. Wykonując zadania, popełnia błędy. Pisze „sterowaną” pracę na temat swojej ulubionej rzeczy: – dołącza wykonany przez siebie rysunek zgodny z podanym przez siebie opisem, – wpisuje swoje dane osobowe do przedstawionego kwestionariusza, – odpowiada na pytania otwarte dotyczące opisu ulubionej rzeczy. W pracy pisemnej popełnia błędy.	Poprawnie wykonuje wszystkie zadania na rozumienie tekstu czytanego. Samodzielnie i poprawnie pisze pracę na temat ulubionego przedmiotu będącego jego własnością.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 26-27	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Książka nauczyciela, Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 143; www.dlanauczyciela.pl Kartkówka Short Test 3c	

Review 2	
Uczeń rozwiązuje zadania powtórzeniowe dotyczące słownictwa, gramatyki i komunikacji językowej z rozdziału 2. podręcznika, popełniając przy tym błędy. Słucha ze zrozumieniem tekstu piosenki,	Uczeń poprawnie wykonuje zadania powtórzeniowe dotyczące słownictwa, gramatyki i komunikacji językowej z rozdziału 2. podręcznika.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

śpiewa piosenkę.	
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> , <i>Test yourself</i> str. 28-29; <i>Bank Pomysłów Reinforcement</i> str. 19-20, <i>Consolidation & Extension</i> str. 41-42, <i>Special Needs</i> str. 61-62	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Książka nauczyciela</i> , <i>Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 143; www.dlanauczyciela.pl Testy Unit 2	

Explorers' Club: Toys, toys, toys	
Czyta i słucha ze zrozumieniem: – rozumie kluczowe słownictwo podane w części <i>Glossary</i>, – uzupełnia zdania tak, aby zgodnie ze wskazaniem prawdziwe/fałsz powstały twierdzenia prawdziwe (<i>T</i> – zgodne z tekstem) lub fałszywe (<i>F</i>). Wykonując ćwiczenie, popełnia nieliczne błędy.	Poprawnie wykonuje zadania związane z rozumieniem tekstu czytanego.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Książka nauczyciela</i> , <i>Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 143; Projekt: <i>Sock Puppet</i>	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 30	

DVD Club: Animal tracker	
<u>Przed obejrzeniem filmu</u> Rozumie kluczowe słownictwo z filmu podane w części <i>Glossary</i>. Nazywa zwierzęta zamieszkujące Afrykę Południową. Odpowiada na pytanie otwarte. Podpisuje zdjęcia podanymi w ramce wyrazami.	Poprawnie wykonuje zadania związane z prezentowanym filmem DVD.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

<u>Podczas oglądania filmu</u> Określa, czy podane zdania są zgodne z treścią filmu, czy nie. W podanych zdaniach wybiera i zaznacza jeden z dwóch wyrazów zgodny z treścią filmu. <u>Po obejrzeniu filmu</u> Odpowiada na pytania otwarte do filmu. W określonych wyżej zadaniach popełnia błędy.	
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń, Fun Time</i> str. 33	

Unit 3 Open your books Opener	
Zna i nazywa różne rodzaje książek. Słucha ze zrozumieniem: – odpowiada na pytania otwarte – wyszukuje informacje szczegółowe w nagraniu, popełniając błędy. Określa liczbę książek, które ma w plecaku, porównuje z liczbą książek, które mają koledzy, i podaje, kto ma największą liczbę książek w klasie. Czyta ze zrozumieniem krótki tekst dotyczący książek; odpowiada na pytania otwarte zawarte w tekście.	Poprawnie wykonuje zadania na rozumienie ze słuchu. Swobodnie i poprawnie wypowiada się na temat liczby i rodzajów posiadanych książek.

Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: *Książka nauczyciela, Wprowadzenie do rozdziału 3. – scenariusz lekcji str. 51*

Unit 3a The amazing journey: My favourite subject

Czyta i słucha ze zrozumieniem:

– odpowiada na pytania otwarte do tekstu, popełniając drobne błędy.

Słucha ze zrozumieniem:

– określa, czy zdania podane w nagraniu są zgodne z treścią przeczytanego uprzednio tekstu; jeżeli nie, poprawia zdania tak, by były zgodne z treścią przeczytanego wcześniej tekstu, popełniając drobne błędy.

Zna i nazywa przedmioty szkolne.

Przyporządkowuje nazwę przedmiotu przedstawionej ilustracji.

Określa, jaki jest jego ulubiony przedmiot szkolny.

Słucha ze zrozumieniem:

– na podstawie nagrania określa, o jakim przedmiocie szkolnym jest mowa.

Zna zasady tworzenia zdań twierdzących i przeczących z użyciem czasownika *have got* w liczbie pojedynczej i mnogiej w czasie present simple.

Tworzy zdania oznajmujące i przeczące z użyciem czasownika *have got* w liczbie pojedynczej i mnogiej w czasie present simple.

Uzupełnia zdania oznajmujące i przeczące właściwą formą czasownika *have got* w liczbie pojedynczej i mnogiej w czasie present simple.

Poprawnie wykonuje zadania na rozumienie tekstu czytanego.

Poprawnie wykonuje zadania na rozumienie tekstu ze słuchu.

Swobodnie i poprawnie rozmawia o swoich ulubionych przedmiotach szkolnych.

W swoich wypowiedziach swobodnie i poprawie stosuje czasownik *have got* w zdaniach oznajmujących i przeczących w czasie teraźniejszym.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

We wszystkich wspomnianych typach ćwiczeń czasami popełnia błędy. Mówi o szkole, wykorzystując schematy zdań z czasownikiem <i>have got</i> w liczbie pojedynczej i mnogiej w czasie present simple.	Swobodnie i poprawnie rozmawia o szkole, używając czasownika <i>have got</i> w liczbie pojedynczej i mnogiej w czasie <i>present simple</i>.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 34-35	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Zeszyt ćwiczeń</i>, <i>Grammar Guide</i> str. 124; <i>Książka nauczyciela</i>, <i>Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 143; www.dlanauczyciela.pl Kartkówka Short Test 3a	

Unit 3b What time have you got English?	
Czyta ze zrozumieniem sekcję <i>Guess What?</i> – ciekawostkę dotyczącą uczniów z Indonezji. Czyta i słucha ze zrozumieniem: – odpowiada na pytanie otwarte do tekstu, – określa, czy podane zdania są zgodne z treścią tekstu (prawda/fałsz), – w podanych zdaniach wybiera i zakreśla jeden z dwóch wyrazów, zgodny z treścią tekstu. W podanych zadaniach popełnia błędy. Pyta o czas i go określa. Słucha ze zrozumieniem: – podaje kolejność podanych w nagraniu określeń czasu, wklejając ilustracje zegarów, – dopasowuje zdania do pokazanych na ilustracjach zegarów, dopełniając	Poprawnie wykonuje wszystkie zadania na rozumienie tekstu czytanego. Poprawnie i adekwatnie do sytuacji reaguje na wypowiedzi dotyczące określania czasu. Poprawnie wykonuje zadania na rozumienie tekstu ze słuchu.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

błędy. Zna zasady tworzenia zdań pytających z użyciem czasownika <i>have got</i> w liczbie pojedynczej i mnogiej w czasie present simple. Tworzy zdania pytające z użyciem czasownika <i>have got</i> w liczbie pojedynczej i mnogiej w czasie present simple. Odpowiada na pytania, stosując czasownik <i>have got</i> w liczbie pojedynczej i mnogiej w czasie present simple. We wszystkich wspomnianych typach ćwiczeń czasami popełnia błędy. Słucha ze zrozumieniem: – uzupełnia tekst informacjami szczegółowymi podanymi w nagraniu, popełniając błędy. Tworzy własny plan lekcji: – pyta i odpowiada na pytania na temat godziny i rodzaju zajęć.	Poprawnie i swobodnie używa w swoich wypowiedziach czasownika <i>have got</i> w czasie teraźniejszym. Poprawnie wykonuje zadania na rozumienie tekstu ze słuchu. Swobodnie i poprawnie wypowiada się na temat planu zajęć własnego i kolegi.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 36-37	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> , <i>Grammar Guide</i> str. 124; <i>Książka nauczyciela</i> , <i>Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 144; www.dlanauczyciela.pl Kartkówka Short Test 3b	

Unit 3c School language	
Czyta i słucha ze zrozumieniem: – dobiera odpowiedni tytuł do podanego dialogu, wybierając wyrazy z ramki.	

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

Zna wybrane zwroty i wyrażenia używane w szkole, a zawarte w rozmówkach <i>Phrase Book</i>. Uzupełnia luki w dialogu wyrażeniami podanymi w rozmówkach <i>Phrase Book</i>. Określa, które z podanych w rozmówkach wyrażen można przypisać nauczycielowi, a które uczniowi. Zna zasady tworzenia liczby mnogiej rzeczowników. Uzupełnia zdania wybraną formą liczby pojedynczej lub mnogiej rzeczowników, popełniając błędy. Ma świadomość, że końcówka liczby mnogiej rzeczowników -s/-es w języku angielskim jest wymawiana jako -s, -z, -iz: – potrafi powtórzyć wybrane wyrazy, – potrafi określić, jak czytana jest końcówka -s/-es w konkretnych przykładach wyrazów. Czyta ze zrozumieniem: – nie zawsze odnajduje błędy w tekście i nie zawsze potrafi je poprawić. Na podstawie przedstawionego tekstu z gazetki szkolnej tworzy własny tekst o szkole.	Poprawnie i adekwatnie do sytuacji stosuje poznane zwroty i wyrażenia używane w szkole. Swobodnie i poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach liczbę pojedynczą i mnogą rzeczowników. Odnajduje błędy w czytanim tekście i je wyjaśnia/uzasadnia ich poprawienie. Swobodnie i poprawnie tworzy tekst o swojej szkole.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 38-39	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Zeszyt ćwiczeń</i>, <i>Grammar Guide</i> str. 124; <i>Książka nauczyciela</i>, <i>Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 144; www.dlanauczyciela.pl Kartkówka Short Test 3c	

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

Review 3	
Uczeń rozwiązuje zadania powtórzeniowe dotyczące słownictwa, gramatyki i komunikacji językowej z rozdziału 3. podręcznika, popełniając przy tym błędy. Słucha ze zrozumieniem tekstu piosenki, – śpiewa piosenkę.	Uczeń poprawnie wykonuje zadania powtórzeniowe dotyczące słownictwa, gramatyki i komunikacji językowej z rozdziału 3. podręcznika, grając grę planszową.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń, Test yourself</i> str. 40-41; <i>Bank Pomysłów Reinforcement</i> str. 21-22, <i>Consolidation & Extension</i> 43-44, <i>Special Needs</i> str. 63-64	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Książka nauczyciela, Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 144; www.dlanauczyciela.pl Test Unit 3	

Explorers' Club: Schools of the Air	
Czyta i słucha ze zrozumieniem: – uzupełnia luki w zdaniach słowami z tekstu; wykonując ćwiczenie, popełnia nieliczne błędy.	Poprawnie wykonuje zadania związane z rozumieniem tekstu czytanego.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Książka nauczyciela, Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 144; Projekt: <i>School subjects collages</i>	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 42	

DVD Club: Beagle patrol	
<u>Przed obejrzeniem filmu</u> Rozumie kluczowe słownictwo z filmu podane w części <i>Glossary</i>. Odpowiada na pytania otwarte.	Poprawnie wykonuje zadania związane z prezentowanym filmem DVD.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

Podpisuje zdjęcia podanymi w ramce wyrazami. <u>Podczas oglądania filmu</u> Układa podane zdania w takiej kolejności, w jakiej pojawiają się w filmie. Uzupełnia luki w podanych zdaniach wyrazami z filmu. <u>Po obejrzeniu filmu</u> Odpowiada na pytania do filmu, wybierając jedną z dwóch podanych odpowiedzi. W określonych wyżej zadaniach popełnia błędy.	
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń, Fun Time str. 45</i>	

Unit 4 Home sweet home Opener	
Odpowiada na pytania otwarte dotyczące liczby pokoi w domu i igloo. Słucha ze zrozumieniem: – przyporządkowuje nagrane dialogi miejscom, w których są prowadzone. Zna i nazywa miejsca zakwaterowania. Wyszukuje w słowniku polskie odpowiedniki angielskich wyrazów.	Swobodnie i poprawnie wypowiada się na temat liczby pomieszczeń w różnego rodzaju domach.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

Czyta krótki tekst dotyczący igloo.	
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Książka nauczyciela, Wprowadzenie do rozdziału 4. – scenariusz lekcji str. 63</i>	

Unit 4a The Amazing Journey: A beautiful house	
Czyta i słucha ze zrozumieniem: – określa, czy podane zdania są zgodne z treścią tekstu, popełniając drobne błędy. Słucha ze zrozumieniem: – ustala i wskazuje różnice pomiędzy nagraniem a przedstawionym w podręczniku tekstem; nie odnajduje wszystkich różnic. Zna i nazywa elementy wyposażenia domu. Przyporządkowuje nazwy elementów wyposażenia domu nazwom pomieszczeń domowych. Przyporządkowuje nazwy elementów wyposażenia domu podanym ilustracjom. Zna znaczenie i zasady użycia wyrażenia <i>there is/there are</i> we wszystkich typach zdań. Uzupełnia zdania, używając właściwej formy tych wyrażen. Słucha ze zrozumieniem: – uzupełnia zdania wyrażeniami <i>there is/there are</i> zgodnie z treścią nagrania,	Poprawnie wykonuje wszystkie zadania związane z rozumieniem tekstu czytanego oraz tekstu ze słuchu. Swobodnie i poprawnie opisuje dom, podając nazwy pomieszczeń i elementy wyposażenia domu.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

– pytając i odpowiadając na pytania z wyrażeniami <i>there is/there are</i> , uzyskuje informacje dotyczące elementów wyposażenia znajdujących się w domu własnym i kolegi.	
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 46-47	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Zeszyt ćwiczeń, Grammar Guide</i> str. 124-125; <i>Książka nauczyciela, Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 145; www.dlanauczyciela.pl Kartkówka Short Test 4a	

Unit 4b An unusual house	
Czyta ze zrozumieniem sekcję <i>Guess What?</i> – ciekawostkę dotyczącą niezwykłego budynku. Czyta i słucha ze zrozumieniem: – odpowiada na pytania otwarte do tekstu, popełniając błędy, – dopasowuje podane wyrazy z tekstu do odpowiadających im ilustracji. Zna i nazywa elementy domu. Przyporządkowuje podane wyrazy odpowiadającym im ilustracjom. Pytając i odpowiadając na pytania, uzyskuje informacje na temat domów przedstawionych na ilustracjach; na podstawie pozyskanych informacji określa, o którym z domów jest mowa. Zna zasady użycia przedimka nieokreślonego <i>a/an</i> oraz przedimka określonego <i>the</i>. Uzupełnia opisy pokoi, używając przedimka określonego lub nieokreślonego.	Poprawnie wykonuje zadania związane z rozumieniem tekstu czytanego. Opisuje dom, podając jego cechy charakterystyczne (np. elementy, kolor itp.). Swobodnie i poprawnie stosuje przedimki nieokreślone i określone w swoich wypowiedziach.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

Przyporządkowuje opisy poszczególnych pokoi ich właścicielom.	
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 48-49; <i>Książka nauczyciela</i> , Ćwiczenia dodatkowe str. 145	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> , <i>Grammar Guide</i> str. 125; <i>Książka nauczyciela</i> , Ćwiczenia dodatkowe str. 145; www.dlanauczyciela.pl Kartkówka Short Test 4b	

Unit 4c Tidy up your room!	
Czyta i słucha ze zrozumieniem: – dopasowuje ilustracje do odpowiadających im dialogów, – znajduje w tekście te fragmenty, które są opisem przedstawionych ilustracji. W wykonywanych zadaniach popełnia drobne błędy. Zna wskazane w rozmówkach <i>Phrase Book</i> słowa i wyrażenia związane z tematyką sprzątania. Słucha ze zrozumieniem: – uzupełnia wyrażenia podane w rozmówkach słowami z nagrania, – na podstawie przykładu tworzy dialog z użyciem słów i wyrażeń z rozmówek. Zna i stosuje przymyki miejsca. Przyporządkowuje właściwy przymek miejsca podanej ilustracji. Uzupełnia zdania odpowiednimi przymkami miejsca zgodnie z przedstawioną ilustracją.	Poprawnie wykonuje zadania dotyczące czytania ze zrozumieniem. Rozmawia na temat porządkowania pokoju. Opisuje położenie przedmiotów, swobodnie i poprawnie stosując przymyki miejsca.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

Pytając i odpowiadając na pytania, pozyskuje informacje dotyczące położenia przedmiotów. Ma świadomość, że głoska zapisywana oo w wyrazach może być wymawiana w dwojaki sposób. Potrafi powtórzyć podane wyrazy. Grupuje wyrazy w zależności od tego, jak wymawiana jest głoska odpowiadająca literom oo. Czyta ze zrozumieniem ogłoszenie. Uzupełnia tekst odpowiednimi przedimkami: określonymi lub nieokreślonymi. Pisze „sterowane” ogłoszenie o sprzedaży domu, zamieszczając w nim jego rysunek. Odpowiada na pytania dotyczące domu.	Samodzielnie i poprawnie pisze ogłoszenie dotyczące sprzedaży domu.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 50-51	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Książka nauczyciela, Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 145; www.dlanauczyciela.pl Kartkówka Short Test 4c	

Review 4	
Uczeń rozwiązuje zadania powtórzeniowe dotyczące słownictwa, gramatyki i komunikacji językowej z rozdziału 4. podręcznika, popełniając przy tym błędy. Słucha ze zrozumieniem tekstu piosenki:	Uczeń poprawnie wykonuje zadania powtórzeniowe dotyczące słownictwa, gramatyki i komunikacji językowej z rozdziału 4. podręcznika.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

– układa podane fragmenty piosenki w odpowiedniej kolejności, – śpiewa piosenkę.	
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń, Test yourself str. 52-53; Bank Pomysłów Reinforcement str. 23-24, Consolidation & Extension str. 45-46, Special Needs str. 65-66</i>	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Książka Nauczyciela, Ćwiczenia dodatkowe str. 145; www.dlanauczyciela.pl Test Unit 4, End-of-term 1 Test</i>	

Explorers' Club: The Upside Down House	
Czyta i słucha ze zrozumieniem: – rozumie kluczowe słownictwo podane w części <i>Glossary</i>, – uzupełnia zdania, wybierając jeden z dwóch podanych wyrazów zgodny z treścią tekstu; wykonując ćwiczenie, popełnia nieliczne błędy.	Poprawnie wykonuje zadania związane z rozumieniem tekstu czytanego.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Książka nauczyciela, Ćwiczenia dodatkowe str. 145; Projekt: Welcome to our house</i>	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Zeszyt ćwiczeń str. 54</i>	

DVD Club: Don't believe your eyes!	
<u>Przed obejrzeniem filmu</u> Rozumie kluczowe słownictwo z filmu podane w części <i>Glossary</i>. Odpowiada na pytanie otwarte. Podpisuje zdjęcia podanymi w ramce wyrazami. <u>Podczas oglądania filmu</u> Określa, czy podane zdania są zgodne z treścią filmu, czy nie.	Poprawnie wykonuje zadania związane z prezentowanym filmem DVD.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

W podanych zdaniach wybiera i zakreśla jeden z dwóch wyrazów, zgodny z treścią filmu. <u>Po obejrzeniu filmu</u> Odpowiada na pytania do filmu, wybierając jedną z dwóch podanych odpowiedzi. W określonych wyżej zadaniach popełnia błędy.	
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń, Fun Time str. 57</i>	

Unit 5 Enjoy your meal! Opener	
Słucha ze zrozumieniem: – przyporządkowuje jeden z nagranych dialogów przedstawionej fotografii, – dopasowuje nazwy posiłków do nazw pór dnia, – odpowiada na pytania o preferencje dotyczące potraw, – czyta ze zrozumieniem krótki tekst dotyczący ciastek.	Swobodnie i poprawnie mówi o preferencjach dotyczących posiłków i potraw.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Książka nauczyciela, Wprowadzenie do rozdziału 5. – scenariusz lekcji str. 75</i>	

Unit 5a The Amazing Journey: It's lunch time	
Czyta i słucha ze zrozumieniem: – zakreśla w zdaniach jedno z dwóch podanych słów, zgodne z treścią tekstu,	Swobodnie i poprawnie wykonuje zadania na rozumienie tekstu czytanego.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

– odgrywa scenki zgodne z treścią tekstu. Zna i nazywa potrawy oraz napoje. Przyporządkowuje nazwy potraw i napojów odpowiednim ilustracjom. Podpisuje ilustracje, wykorzystując nazwy potraw i napojów. Słucha ze zrozumieniem: – przyporządkowuje podane ilustracje nagrany dialogom. Zna i podaje przykłady rzeczowników policzalnych i niepoliczalnych. Zna zasady stosowania <i>a/an</i> oraz <i>some</i> przed tymi rzeczownikami. Uzupełnia reguły dotyczące stosowania <i>a/an</i> oraz <i>some</i> przed tymi rzeczownikami. Uzupełnia zdania przedimkami <i>a/an</i> lub <i>some</i>, wybierając jedno z dwóch podanych słów. Mówi, co dzisiaj ma na drugie śniadanie.	Poprawnie stosuje rzeczowniki policzalne i niepoliczalne w połączeniu z <i>a/an/some</i>. Swobodnie i poprawnie mówi o potrawach i napojach spożywanych podczas posiłków.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 58-59	
Materiały dodatkowe /Testy: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> , <i>Grammar Guide</i> str. 125; <i>Książka nauczyciela</i> , <i>Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 145; www.dlanauczyciela.pl Kartkówka Short Test 5a	

Unit 5b Food around the world	
Czyta ze zrozumieniem sekcję <i>Guess What?</i> – ciekawostkę dotyczącą pizzy. Czyta i słucha ze zrozumieniem:	

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

– wyszukuje informacje szczegółowe – uzupełnia luki w zdaniach wyrazami z tekstu. Zna słownictwo dotyczące wskazanych czynności kuchennych, rodzajów posiłków, sztucców oraz wybrane przymiotniki określające potrawy. Grupuje podane wyrazy. Zna i nazywa produkty spożywcze. Przyporządkowuje nazwy tych produktów podanym ilustracjom. Słucha ze zrozumieniem: – podane wyrazy porządkuje w kolejności zgodnej z treścią nagrania, – uzupełnia luki w tekście wyrazami zgodnymi z treścią nagrania. Zna zasady stosowania <i>any</i> w połączeniu z rzeczownikami policzalnymi i niepoliczalnymi. Uzupełnia regułę dotyczącą zastosowania <i>any</i> w połączeniu z rzeczownikami policzalnymi i niepoliczalnymi. Uzupełnia luki w zdaniach, stosując <i>some</i> lub <i>any</i>. Z podanych produktów wybiera te, które zabrałby na piknik, a następnie pytając i odpowiadając na pytania z użyciem <i>some i any</i>, pozyskuje informacje, jakie produkty ma w swoim koszyku jego kolega.	Podaje własne przepisy kulinarne. Poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach <i>some i any</i> w połączeniu z rzeczownikami policzalnymi i niepoliczalnymi. Swobodnie i poprawnie rozmawia na temat produktów zabieranych przez siebie i kolegów na piknik.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 60-61	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Zeszyt ćwiczeń</i>, <i>Grammar Guide</i> str. 126; <i>Książka nauczyciela</i>, <i>Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 146; www.dlanauczyciela.pl Kartkówka Short Test 5b	

Unit 5c Funny things about food	
Czyta i słucha ze zrozumieniem: – wyszukuje i podkreśla w tekście prośby i propozycje; popełnia drobne błędy. Słucha ze zrozumieniem: – uzupełnia luki w tekście rozmówek <i>Phrase Book</i> słowami związanymi z propozycją lub prośbą o jedzenie, – wykorzystując dialog z rozmówek, tworzy własny, zamieniając wyróżnione innym kolorem słowa. Zna czasownik <i>can</i> i stosuje go dla wyrażania prośb i pozwolenia. Uzupełnia luki w zdaniach oznajmujących, pytających i przeczących odpowiednią formą tego czasownika w czasie teraźniejszym. Wyraża prośbę lub pyta o pozwolenie, wykorzystując wyrazy podane w ramce. Nie zawsze stosuje czasownik <i>can</i> poprawnie. Ma świadomość, że niektóre słowa kończą się „leniwymi głoskami”. Potrafi powtórzyć podane wyrazy. Czyta ze zrozumieniem zaproszenie na przyjęcie: – uzupełnia luki w tekście wyrazami z ramki. Pisze „sterowane” zaproszenie, wybierając propozycje z ramki.	Poprawnie wykonuje ćwiczenie na rozumienie tekstu czytanego. Swobodnie i poprawnie, adekwatnie do danej sytuacji, wyraża prośbę lub pyta o pozwolenie. Poprawnie stosuje czasownik <i>can</i> dla wyrażania prośb i pozwolenia. Samodzielnie i poprawnie pisze zaproszenie na przyjęcie.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 62-63
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Zeszyt ćwiczeń, Grammar Guide</i> str. 126; <i>Książka nauczyciela, Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 146; www.dlanauczyciela.pl Kartkówka Short Test 5c

Review 5	
Uczeń rozwiązuje zadania powtórzeniowe dotyczące słownictwa, gramatyki i komunikacji językowej z rozdziału 5. podręcznika, popełniając przy tym błędy. Słucha ze zrozumieniem tekstu piosenki: – uzupełnia luki w tekście piosenki zgodnie z treścią nagrania, – śpiewa piosenkę.	Uczeń poprawnie wykonuje zadania powtórzeniowe dotyczące słownictwa, gramatyki i komunikacji językowej z rozdziału 5. podręcznika.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń, Test yourself</i> str. 64-65; <i>Bank Pomysłów Reinforcement</i> str. 25-26, <i>Consolidation & Extension</i> str. 47-48, <i>Special Needs</i> str. 67-68	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Książka nauczyciela, Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 146; www.dlanauczyciela.pl Test Unit 5	

Explorers' Club: Unusual food	
Czyta i słucha ze zrozumieniem: – rozumie kluczowe słownictwo podane w części <i>Glossary</i>. – uzupełnia zdania wyrazami z ramki, tak by były zgodne z treścią tekstu; wykonując ćwiczenie, popełnia nieliczne błędy.	Poprawnie wykonuje zadania związane z rozumieniem tekstu czytanego.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Książka nauczyciela, Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 146; Projekt: <i>Food Art</i>	

Materiały dodatkowe / Testy: *Zeszyt ćwiczeń* str. 66

DVD Club: A taste of Mexico

Przed obejrzeniem filmu

Rozumie kluczowe słownictwo z filmu podane w części *Glossary*.

Odpowiada na pytanie otwarte.

Podpisuje zdjęcia podanymi w ramce wyrazami.

Podczas oglądania filmu

Określa, czy podane zdania są zgodne z treścią filmu, czy nie.

W podanych zdaniach wybiera i zakreśla jeden z dwóch wyrazów, zgodny z treścią filmu.

Po obejrzeniu filmu

Odpowiada na pytania otwarte do filmu.

W określonych wyżej zadaniach popełnia błędy.

Poprawnie wykonuje zadania związane z prezentowanym filmem DVD.

Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: *Zeszyt ćwiczeń, Fun Time* str. 69

Unit 6 What do you do in your free time?	
Opener	
Odpowiada na pytanie dotyczące umiejętności kotów, stosując wyrazy i wyrażenia z ramki. Słucha ze zrozumieniem: – określa, które z podanych czynności są/nie są wykonywane przez daną osobę. Sporządza notatkę dotyczącą czynności, które potrafi/których nie potrafi robić. Odczytuje ją na forum klasy. Czyta ze zrozumieniem krótki tekst dotyczący kotów.	Rozmawia o umiejętnościach kotów, podając własne przykłady. Swobodnie i poprawnie wypowiada się na temat czynności, które potrafi/których nie potrafi wykonywać.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Książka nauczyciela, Wprowadzenie do rozdziału 6. – scenariusz lekcji str. 87, Ćwiczenia dodatkowe str. 146</i>	

Unit 6a The Amazing Journey: I can't walk any more	
Czyta i słucha ze zrozumieniem: – określa, czy podane zdania są zgodne z treścią tekstu, czy nie (prawda/fałsz). Słucha ze zrozumieniem: – reaguje na brakujące w nagraniu wyrazy słowami zgodnymi z treścią tekstu. Wykonując te zadania, popełnia nieliczne błędy.	Poprawnie wypełnia zadania związane z rozumieniem tekstu czytanego.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

Zna i nazywa zwierzęta. Podpisuje fotografie właściwymi wyrazami z ramki. Dopasowuje podane opisy do przedstawionych na fotografiach zwierząt. Grupuje czasowniki i przymiotniki stosowane w opisach zwierząt. Zna czasownik <i>can</i> i stosuje go dla wyrażania umiejętności. Uzupełnia luki w zdaniach oznajmujących, pytających i przeczących odpowiednią formą tego czasownika. Odpowiada na pytania dotyczące umiejętności. Pytając i dopowiadając na pytania z użyciem czasownika <i>can</i>, pozyskuje informacje dotyczące umiejętności prezentowanych przez wybrane zwierzę i na tej podstawie odgaduje nazwę danego zwierzęcia. Nie zawsze stosuje ten czasownik poprawnie.	Poprawnie i swobodnie opisuje zwierzęta, podając ich cechy oraz umiejętności. Poprawnie stosuje czasownik <i>can</i> dla wyrażania umiejętności.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 70-71	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> , <i>Grammar Guide</i> str. 126; <i>Książka nauczyciela</i> , <i>Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 146; www.dlanauczyciela.pl Kartkówka Short Test 6a	

Unit 6b Elephant training	
Czyta ze zrozumieniem sekcję <i>Guess What?</i> – ciekawostkę dotyczącą słoni. Słucha i czyta ze zrozumieniem: – wyróżnione w zdaniach wyrazy zamienia tak, by były zgodne z treścią tekstu,	

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

– przyporządkowuje podanym ilustracjom odpowiadające im słowa. Zna zasady tworzenia zdań oznajmujących i przeczących w czasie present simple oraz zasady związane z dodawaniem końcówek -s/-es w 3. osobie liczby pojedynczej. Słucha ze zrozumieniem: – zgodnie z nagraniem zaznacza w tabeli, jakie czynności dana osoba wykonuje i jakich nie wykonuje danego dnia, a następnie uzupełnia luki w podanych zdaniach zgodnie z treścią nagrania, stosując formy oznajmujące i przeczące czasowników w czasie present simple. Wykonując zadania, popełnia błędy. Zna wskazane w ramce czasowniki. Przyporządkowuje podane czasowniki przedstawionym ilustracjom. Dobiera odpowiednie czasowniki do podanych zdań oraz stosuje je w odpowiedniej formie w zdaniach oznajmujących i przeczących w czasie <i>present simple</i>. Wykorzystując podane czasowniki, tworzy zdania na temat tego, co robi, oraz tego, czego nie robi w czasie wolnym.	Poprawnie tworzy zdania oznajmujące i przeczące w czasie present simple. Poprawnie i swobodnie wypowiada się na temat tego, co robi, oraz tego, czego nie robi w czasie wolnym.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 72-73	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> , <i>Grammar Guide</i> str. 126-127; <i>Książka nauczyciela</i> , <i>Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 146; www.dlanauczyciela.pl Kartkówka Short Test 6b	

Unit 6c Talking about hobbies	
Czyta i słucha ze zrozumieniem: – porządkuje fragmenty dialogu, układając je we właściwej kolejności, – podanym pytaniom przyporządkowuje odpowiedzi zgodnie z treścią tekstu, popełniając nieliczne błędy. Czyta ze zrozumieniem dialog rozmówek <i>Phrase Book</i> dotyczący ulubionych zajęć. Zastępuje swoimi słowami wyrazy wyróżnione kolorem i przedstawia dialog na forum klasy. Zna zasady tworzenia zdań pytających w czasie present simple oraz udziela odpowiedzi na pytania ogólne w tym czasie. Uzupełnia luki w zdaniach pytających i krótkich odpowiedziach, używając <i>do/does</i>. Słucha ze zrozumieniem: – odpowiada na pytania ogólne, używając krótkich odpowiedzi zgodnych z treścią nagrania, – pytając i odpowiadając na pytania ogólne kolegi, pozyskuje informacje dotyczące czynności wykonywanych przez wskazane w ramce osoby. Wykonując zadania, popełnia błędy. Ma świadomość, że końcówka 3. osoby liczby pojedynczej czasowników w czasie present simple może być wymawiana jako <i>-s</i>, <i>-z</i>, <i>-iz</i>. Słucha i zaznacza, jak w wybranych wyrazach wymawiana jest końcówka -	Poprawnie wykonuje zadania związane z rozumieniem tekstu czytanego. Swobodnie i poprawnie rozmawia na temat ulubionych zajęć. Swobodnie i poprawnie pozyskuje informacje na temat czynności wykonywanych przez różne osoby w sposób systematyczny i rutynowy.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

s/-es. Potrafi powtórzyć podane wyrazy. Czyta ze zrozumieniem wiadomość poczty elektronicznej: – uzupełnia luki w tekście słowami z ramki w odpowiedniej formie czasu present simple, popełniając błędy. Pisze „sterowaną” wiadomość do kolegi w celu nawiązania z nim kontaktu: – odpowiada na pytania otwarte.	Poprawnie wykonuje ćwiczenie na znajomość środków językowych. Samodzielnie i poprawnie pisze wiadomość do kolegi w celu nawiązania z nim kontaktu.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 74-75	
Materiały dodatkowe/ Testy: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> , <i>Grammar Guide</i> str. 127; <i>Książka nauczyciela</i> , <i>Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 147; www.dlanauczyciela.pl Kartkówka Short Test 6c	

Review 6	
Uczeń rozwiązuje zadania powtórzeniowe dotyczące słownictwa, gramatyki i komunikacji językowej z rozdziału 6. podręcznika, popełniając przy tym błędy. Słucha ze zrozumieniem tekstu piosenki: – uzupełnia luki w tekście piosenki zgodnie z treścią nagrania, – śpiewa piosenkę.	Uczeń poprawnie wykonuje zadania powtórzeniowe dotyczące słownictwa, gramatyki i komunikacji językowej z rozdziału 6. podręcznika.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> , <i>Test yourself</i> str. 76-77; <i>Bank Pomysłów Reinforcement</i> str. 27-28, <i>Consolidation & Extension</i> str. 49-50, <i>Special Needs</i> 69-70	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Książka nauczyciela</i> , <i>Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 147; www.dlanauczyciela.pl Test Unit 6	

Explorers' Club: A young drummer	
Czyta i słucha ze zrozumieniem: – rozumie kluczowe słownictwo podane w części <i>Glossary</i>, – uzupełnia luki w zdaniach, używając słownictwa z tekstu; wykonując ćwiczenie, popełnia nieliczne błędy.	Poprawnie wykonuje zadania związane z rozumieniem tekstu czytanego.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: Projekt: <i>An interview</i>	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 78	
DVD Club: Bird girl	
<u>Przed obejrzeniem filmu</u> Rozumie kluczowe słownictwo z filmu podane w części <i>Glossary</i>. Odpowiada na pytanie otwarte. Podpisuje zdjęcia podanymi w ramce wyrazami. <u>Podczas oglądania filmu</u> W podanych zdaniach wybiera i zakreśla wyrazy zgodnie z treścią nagrania. Uzupełnia luki w zdaniach informacjami szczegółowymi pozyskanymi z filmu. <u>Po obejrzeniu filmu</u> Odpowiada na pytania otwarte do filmu.	Poprawnie wykonuje zadania związane z prezentowanym filmem DVD.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

W określonych wyżej zadaniach popełnia błędy.	
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń, Fun Time</i> str. 81	

Unit 7 On your marks ...	
Opener	
Słucha ze zrozumieniem: – na podstawie nagrania określa, o jakiej dyscyplinie sportowej jest mowa, popełniając błędy. Sporządza listę nazw dyscyplin sportowych, które zna. Wymienia, które z dyscyplin sportowych uprawia. Łączy podane nazwiska gwiazd sportu z właściwymi dyscyplinami sportowymi. Podaje własne przykłady gwiazd sportu, wymieniając dyscypliny sportowe, które uprawiają. Czyta ze zrozumieniem krótki tekst dotyczący jazdy na rowerze, odpowiada na pytania otwarte zawarte w tekście.	Poprawnie wykonuje zadanie na rozumienie tekstu ze słuchu. Swobodnie i poprawnie wypowiada się na temat dyscyplin sportowych, które uprawia sam oraz które uprawiają gwiazdy sportu i inne osoby.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Książka nauczyciela, Wprowadzenie do rozdziału 7. – scenariusz lekcji</i> str. 99, <i>Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 147	

Unit 7a The Amazing Journey: I love football	
Czyta i słucha ze zrozumieniem: – odpowiada na pytania otwarte do tekstu, popełniając błędy, – odgrywa scenki z tekstu. Zna i nazywa wybrane dyscypliny sportowe. Słucha ze zrozumieniem: – porządkuje nazwy dyscyplin zgodnie z kolejnością podaną w nagraniu, – przyporządkowuje nazwę dyscypliny sportowej odpowiadającej jej ilustracji. Zna wskazane połączenia czasowników <i>go</i> i <i>play</i> z nazwami dyscyplin sportowych. Uzupełnia podane zdania odpowiednimi formami czasowników <i>go</i> i <i>play</i> (w czasie <i>present simple</i>) połączonych z nazwami dyscyplin sportowych; popełnia błędy. Zna wskazane przysłówki częstotliwości stosowane w czasie <i>present simple</i>. Potrafi uporządkować je w kolejności odpowiadającej ich częstotliwości. Zna zasady dotyczące położenia przysłówków częstotliwości w zdaniach (szyk wyrazów w zdaniu). Uzupełnia podane zdania wybranymi przysłówkami częstotliwości, popełniając błędy. Tworzy wypowiedź dotyczącą częstotliwości wykonywania wskazanych czynności, popełniając błędy.	Poprawnie wykonuje zadania na rozumienie tekstu czytanego. Swobodnie i poprawnie wypowiada się na temat dyscyplin sportowych, które uprawia sam, uprawiają gwiazdy sportu i inne osoby. Poprawnie używa w swoich wypowiedziach połączenia czasowników <i>go</i> i <i>play</i> z nazwami dyscyplin sportowych. Swobodnie i poprawnie wypowiada się na temat częstotliwości wykonywanych przez siebie i innych czynności.

Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: *Zeszyt ćwiczeń* str. 82-83

Materiały dodatkowe / Testy: *Zeszyt ćwiczeń*, *Grammar Guide* str. 127; *Książka nauczyciela*, *Ćwiczenia dodatkowe* str. 147; www.dlanauczyciela.pl
Kartkówka Short Test 7a

Unit 7b My sports kit

Czyta ze zrozumieniem sekcję *Guess What?* – ciekawostkę dotyczącą bejsbolu.

Czyta i słucha ze zrozumieniem:

- odpowiada na pytanie otwarte do tekstu,
- uzupełnia luki podanymi zdaniem, tak aby powstał spójny i logiczny tekst, popełniając błędy.

Dopasowuje podane słowa do odpowiadających im definicji.

Zna i nazywa wybrany sprzęt sportowy.

Przyporządkowuje podaną nazwę sprzętu sportowego odpowiadającej mu ilustracji.

Wpisuje nazwy sprzętu sportowego zgodnie z przedstawioną ilustracją.

Nazywa dyscypliny sportowe odpowiadające przedstawionym na ilustracjach elementom stroju sportowego.

Zna przyimki *in, on, at, before, every, after* używane przy określaniu czasu.

Wyszukuje w tekście i podaje przykłady wyrażen związanych z określaniem czasu.

Uzupełnia odpowiednimi przyimkami podane wyrażenia.

Poprawnie wykonuje zadania związane z rozumieniem tekstu czytanego.

Swobodnie i poprawnie wypowiada się na temat sprzętu sportowego używanego w danych dyscyplinach sportowych.

Swobodnie i poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach przyimki używane przy określaniu czasu, rozmawiając o czynnościach wykonywanych z określoną częstotliwością.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

W podanych zdaniach wybiera i zakreśla jeden z dwóch przyimków, popełniając błędy. Pytając i odpowiadając na pytania, pozyskuje informacje na temat czynności wykonywanych z określoną częstotliwością.	
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 84-85	
Materiały dodatkowe / Testy <i>Zeszyt ćwiczeń, Grammar Guide</i> str. 128; <i>Książka nauczyciela, Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 148; www.dlanauczyciela.pl Kartkówka Short Test 7b	

Unit 7c My favourite sport	
Czyta i słucha ze zrozumieniem: – dopasowuje nagłówki do podanych dialogów, – odpowiada na pytania otwarte do tekstu, popełniając błędy. Zna słowa i wyrażenia dotyczące tematu <i>Sport</i>. Uzupełnia dialogi o sporcie w rozmówkach <i>Phrase Book</i>. Tworzy własny dialog, zamieniając wyróżnione w dialogu słowa na własne. Odgrywa scenki z rozmówek na forum klasy, popełniając błędy. Zna słowa określające wybranych sportowców. Podpisuje podane ilustracje słowami określającymi sportowców, dopasowując podane słowa do odpowiadających im ilustracji. Ma świadomość, że w wyrazach zakończonych na <i>-er</i>, głoska <i>r</i> jest głoską niemą.	Poprawnie wypełnia zadania związane z rozumieniem tekstu czytanego. Swobodnie i poprawnie rozmawia na temat sportów.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

Potrafi powtórzyć podane wyrazy. Czyta ze zrozumieniem formularz i na jego podstawie uzupełnia odpowiednimi słowami luki w przedstawionym artykule o klubie sportowym. Uzupełnia podany formularz swoimi danymi.	
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 86-87	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Książka nauczyciela, Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 148; www.dlanauczyciela.pl Kartkówka Short Test 7c	

Review 7	
Uczeń rozwiązuje zadania powtórzeniowe dotyczące słownictwa, gramatyki i komunikacji językowej z rozdziału 7. podręcznika, popełniając przy tym błędy. Słucha ze zrozumieniem tekstu piosenki: – uzupełnia luki w tekście piosenki zgodnie z treścią nagrania, – śpiewa piosenkę.	Uczeń poprawnie wykonuje zadania powtórzeniowe dotyczące słownictwa, gramatyki i komunikacji językowej z rozdziału 7. podręcznika.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń, Test yourself</i> str. 88-89; <i>Bank Pomysłów Reinforcement</i> str. 29-30, <i>Consolidation & Extension</i> str. 51-52, <i>Special Needs</i> str. 71-72	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Książka nauczyciela, Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 148; www.dlanauczyciela.pl Test Unit 7	

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

Explorers' Club: Cheerleaders	
Czyta i słucha ze zrozumieniem: – rozumie kluczowe słownictwo podane w części <i>Glossary</i>, – przyporządkowuje początek do zakończenia zdania, tak aby powstałe zdanie było zgodne z treścią tekstu; wykonując ćwiczenie, popełnia nieliczne błędy.	Poprawnie wykonuje zadania związane z rozumieniem tekstu czytanego.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Książka nauczyciela, Ćwiczenia dodatkowe</i> , str. 148; Projekt: <i>Sports Day</i>	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 90	

DVD Club: The story of the hula	
<u>Przed obejrzeniem filmu</u> Rozumie kluczowe słownictwo z filmu podane w części <i>Glossary</i>. Odpowiada na pytanie otwarte. Dopasowuje wyrazy do ich definicji. <u>Podczas oglądania filmu</u> Wpisuje brakujące litery w podanych słowach zgodnie z treścią filmu. W podanych zdaniach wybiera i zakreśla jeden z dwóch wyrazów, zgodny z treścią filmu. <u>Po obejrzeniu filmu</u> Odpowiada na pytania do filmu, wybierając jedną z trzech podanych odpowiedzi.	Poprawnie wykonuje zadania związane z prezentowanym filmem DVD.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

W określonych wyżej zadaniach popełnia błędy.	
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń, Fun Time str. 93</i>	

Unit 8 Hurray! Let's go on holiday!	
Opener	
Zna i nazywa różne rodzaje wakacji. Określa, w jakiej porze roku wybrałby się na wskazane wakacje. Słucha ze zrozumieniem: – odpowiada na pytania otwarte, wymieniając sposoby spędzania wakacji zgodne z treścią nagrania; popełnia błędy. Pyta i odpowiada na pytania otwarte dotyczące wakacji, popełniając błędy.	Swobodnie i poprawnie wypowiada się na temat rodzajów wakacji. Poprawnie wykonuje zadania na rozumienie tekstu ze słuchu. Swobodnie i poprawnie rozmawia o swoich wakacjach.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Książka nauczyciela, Wprowadzenie do rozdziału 8. – scenariusz lekcji str. 111; Ćwiczenia dodatkowe str. 148</i>	

Unit 8a The Amazing Journey: The answer to the puzzle	
Czyta i słucha ze zrozumieniem: – odpowiada na pytania otwarte do tekstu. Słucha ze zrozumieniem: – poprawia błędne informacje podane w nagraniu, tak żeby były zgodne z	Poprawnie wykonuje zadania na rozumienie tekstu czytanego.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

treścią tekstu; popełnia błędy. Zna i stosuje słownictwo związane z warunkami pogodowymi; pyta o pogodę. Przyporządkowuje wyrazy podanym ilustracjom. Przyporządkowuje podane warunki pogodowe odpowiednim porom roku. Uzupełnia zdania odpowiednimi słowami związanymi z pogodą. Zna zasady stosowania i tworzenia zdań oznajmujących i przeczących w czasie present continuous. Zna określniki tego czasu <i>now, at the moment</i>. Zna zasady poprawnej pisowni ortograficznej czasowników, do których dodaje końcówkę <i>-ing</i>. Uzupełnia zdania odpowiednią formą czasowników w czasie present continuous. Pokazuje i odgaduje nazwy czynności za pomocą mowy ciała. W podanych ćwiczeniach popełnia błędy.	Swobodnie i poprawnie rozmawia na temat warunków pogodowych. Poprawnie stosuje formy zdań oznajmujących i przeczących w czasie present continuous.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 94-95	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Zeszyt ćwiczeń, Grammar Guide</i> str. 128; <i>Książka nauczyciela, Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 148	

Unit 8b Holiday snapshots	
Czyta ze zrozumieniem sekcję <i>Guess What?</i> – ciekawostkę dotyczącą Nowego Jorku.	

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

Czyta i słucha ze zrozumieniem: – w podanych zdaniach wybiera i zakreśla jeden z dwóch podanych wyrazów, zgodny z treścią tekstu. Wyszukuje w węzu wyrazowym te słowa, które występują w tekście, uzupełnia brakujące w nich litery i odczytuje powstałe z nich hasło. Zna i nazywa elementy krajobrazu. Dopasowuje zdjęcia do podanych nazw elementów krajobrazu. Słucha ze zrozumieniem: – kojarzy nagrane odgłosy i łączy je z odpowiadającymi im fotografiami przedstawiającymi elementy krajobrazu, – mówi, co robią osoby przedstawione na zdjęciach, używając odpowiednich form podanych w ramce czasowników w czasie present continuous. W podanych zadaniach popełnia błędy. Zna zasady tworzenia zdań pytających w czasie present continuous oraz udziela odpowiedzi na pytania ogólne w tym czasie. Uzupełnia zdania odpowiednią formą czasowników w tym czasie. Dopasowuje pytania do podanych odpowiedzi. Pyta i odpowiada na pytania ogólne, uzyskując informacje na temat czynności przedstawianych na fotografiach. W podanych zadaniach popełnia błędy.	Poprawnie i swobodnie opisuje elementy krajobrazu oraz nazywa czynności przedstawione na zdjęciach. Swobodnie i poprawnie rozmawia na temat czynności wykonywanych w danym momencie.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 96-97	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Zeszyt ćwiczeń, Grammar Guide</i> str. 128; <i>Książka nauczyciela, Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 148	

Unit 8c On Holiday in Scotland	
Czyta i słucha ze zrozumieniem: – przyporządkowuje teksty dialogów odpowiednim fotografiom. Zna i stosuje wykrzyknienia z rozmówek <i>Phrase Book</i>. Słucha ze zrozumieniem: – do podanych zdań dopisuje wykrzyknienia zgodne z treścią nagrania, popełniając błędy. Zna i stosuje odpowiednie formy czasowników w czasie present continuous: – pyta i odpowiada na pytania, pozyskując informacje na temat spędzanych właśnie wakacji, – uzupełnia podane zdania odpowiednią formą czasowników w czasie present continuous, popełniając błędy. Słucha ze zrozumieniem: – uzupełnia luki w zdaniach informacjami szczegółowymi, zgodnymi z treścią nagrania, popełniając błędy. Ma świadomość tego, że w końcówce <i>-ing</i> nie słychać głósłki <i>g</i>. Potrafi powtórzyć podane wyrazy i zdania. Czyta ze zrozumieniem pocztówkę: – uzupełnia tekst podanymi w ramce wyrazami. Pisze pocztówkę do kolegi, korzystając z podanego planu.	Poprawnie i adekwatnie do sytuacji stosuje wykrzyknienia. Swobodnie i poprawnie rozmawia na temat spędzanych właśnie wakacji. W swoich wypowiedziach poprawnie używa form czasu present continuous. Poprawnie wykonuje zadania na rozumienie tekstu ze słuchu. Samodzielnie i poprawnie pisze pocztówkę do kolegi, uwzględniając w niej

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

	podane w poleceniu informacje.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń</i> str. 98-99	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Książka nauczyciela, Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 149; www.dlanauczyciela.pl Kartkówka 8c	

Review 8	
Uczeń rozwiązuje zadania powtórzeniowe dotyczące słownictwa, gramatyki i komunikacji językowej z rozdziału 8. podręcznika, popełniając przy tym błędy. Słucha ze zrozumieniem tekstu piosenki: – uzupełnia luki w tekście piosenki zgodnie z treścią nagrania, – śpiewa piosenkę.	Uczeń poprawnie wykonuje zadania powtórzeniowe dotyczące słownictwa, gramatyki i komunikacji językowej z rozdziału 8. podręcznika.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt nauczyciela, Test yourself</i> str. 100-101; <i>Bank Pomysłów Reinforcement</i> str. 31-32, <i>Consolidation & Extension</i> str. 53-54, <i>Special Needs</i> str. 73-74	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Książka nauczyciela, Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 149; www.dlanauczyciela.pl Test Unit 8, End-of-term 2 Test, End-of-year Test	

Explorer' Club: Scouting	
Czyta i słucha ze zrozumieniem: – rozumie kluczowe słownictwo podane w części <i>Glossary</i>. Słucha i czyta ze zrozumieniem:	Poprawnie wykonuje zadania związane z rozumieniem tekstu czytanego oraz rozumieniem tekstu ze słuchu.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

– słuchając nagrania, wskazuje i podkreśla w tekście wyrazy, którymi się różnią, – wpisuje te wyrazy do tabeli. Wykonując ćwiczenie, popełnia nieliczne błędy.	
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Książka nauczyciela, Ćwiczenia dodatkowe str. 149; Projekt: Holiday postcards</i>	
Materiały dodatkowe / Testy: <i>Zeszyt ćwiczeń str. 101</i>	

DVD Club: How's the weather?	
<u>Przed obejrzeniem filmu</u> Rozumie kluczowe słownictwo z filmu podane w części <i>Glossary</i>. Odpowiada na pytanie otwarte. Podpisuje zdjęcia podanymi w ramce wyrazami. <u>Podczas oglądania filmu</u> Określa, czy podane zdania są zgodne z treścią filmu, czy nie. Uzupełnia luki w zdaniach zgodnie z treścią filmu. <u>Po obejrzeniu filmu</u> Odpowiada na pytania otwarte do filmu. W określonych wyżej zadaniach popełnia błędy.	Poprawnie wykonuje zadania związane z prezentowanym filmem DVD.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Zeszyt ćwiczeń, Fun Time str. 105</i>	

Learn more 1	
Zna strategie związane z uczeniem się nowych wyrazów – ma świadomość, że: – żeby korzystać ze słownika, należy znać dobrze alfabet, – wymowa słów angielskich nie zawsze odpowiada ich pisowni, – łatwiej uczyć się słów, łącząc je w pary. Ćwicz strategie: Podaje wskazane wyrazy w porządku alfabetycznym. Zapisuje słowa ze słuchu, mając świadomość innej wymowy i pisowni w języku angielskim. Podpisuje obrazki podanymi w ramce wyrazami, tworząc połączenia wyrazowe przymiotnik – rzeczownik. W podanych zadaniach popełnia błędy.	Poprawnie wykonuje zadania związane ze strategiami uczenia się nowego słownictwa.

Learn more 2	
Zna strategie związane z uczeniem się nowych wyrazów – ma świadomość, że: – zapisywanie i ilustrowanie słów pomaga w ich zapamiętaniu, – w słowniku znajdują się informacje, jakimi częściami mowy są podane tam wyrazy, – nazwy państw i narodowości w języku angielskim piszemy zawsze wielką literą. Ćwicz strategie:	Poprawnie wykonuje zadania związane ze strategiami uczenia się nowego słownictwa.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

– obok podanych ilustracji wpisuje właściwe słowo, – dzieli podane wyrazy na rzeczowniki i przymiotniki, zapisując angielskie oznaczenia tych wyrazów <i>n, adj</i>, – w podanych nazwach państw i narodowości wpisuje brakujące litery, – w podanych zadaniach popełnia błędy.	
--	--

Learn more 3

Zna strategie związane z uczeniem się nowych wyrazów – ma świadomość, że: – łatwiej uczy się nowych wyrazów, grupując te tematycznie, – w języku angielskim istnieją rzeczowniki złożone z więcej niż z jednego wyrazu, – przy nauce na pamięć najlepiej utrwała się wiadomości, wielokrotnie je powtarzając. Ćwicz strategie: – pośród podanych wyrazów wskazuje te, które nie pasują do pozostałych; uzasadnia swój wybór, – uzupełnia rzeczowniki złożone właściwymi słowami podanymi w ramce; określa, czy są pisane łącznie, czy oddzielnie, – podaje godzinę zawsze o 5 minut późniejszą od tej, którą wskazał jego kolega – powtarzając fragmenty wypowiedzi, uczy się ich na pamięć. W podanych zadaniach popełnia błędy.	Poprawnie wykonuje zadania związane ze strategiami uczenia się nowego słownictwa.
--	--

Learn more 4	
Zna strategie związane z uczeniem się nowych wyrazów – ma świadomość, że: – znając alfabet i przyglądając się kolejnym literom danego wyrazu, szybciej znajdzie go w słowniku, – żeby nie popełnić błędu ortograficznego, należy wiedzieć, które rzeczowniki złożone piszemy razem, a które osobno, – słowom z trudną pisownią należy się dokładnie przyjrzeć, a następnie ćwiczyć ich pisownię z pamięci. Ćwicz strategie: – układa słowa podane w grupach wyrazów w porządku alfabetycznym, – sporządza listę znanych rzeczowników złożonych pisanych razem i osobno, – rozwiązuje krzyżówkę, podając wyraz zgodny z ilustracją. W podanych zadaniach popełnia błędy.	Poprawnie wykonuje zadania związane ze strategiami uczenia się nowego słownictwa.
Learn more 5	
Zna strategie związane z uczeniem się nowych wyrazów – ma świadomość, że: – w języku angielskim jeden rzeczownik może określać drugi, – łatwiej jest zapamiętać wyrazy według kategorii, – nie wszystkie słowa można przetłumaczyć na język polski. Ćwicz strategie:	Poprawnie wykonuje zadania związane ze strategiami uczenia się nowego słownictwa.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

– przygotowuje menu z daniami, których nazwy składają się z dwóch rzeczowników, – grupuje wyrazy zgodnie z kategorią, do której należą, – podaje słowo zgodne z zaprezentowaną definicją; z zaznaczonych w wyrazach liter tworzy wyraz – rozwiązanie. W podanych zadaniach popełnia błędy.	
---	--

Learn more 6

Zna strategie związane z uczeniem się nowych wyrazów – ma świadomość, że: – <i>v, n, adj</i> to angielskie skróty odpowiadające nazwom części mowy, – wyrażenia to słowa często używane łącznie i dlatego wyrazów tych warto się uczyć łącznie. Ćwicz strategie: – dzieli podane wyrazy na przymiotniki, czasowniki i rzeczowniki, wpisując przy nich odpowiednie skróty angielskie, – uzupełnia luki w zdaniach wyrazami podanymi w ramce. Zgodnie z przedstawioną ilustracją wpisuje odpowiednie wyrażenia. W podanych zadaniach popełnia błędy.	Poprawnie wykonuje zadania związane ze strategiami uczenia się nowego słownictwa.
--	--

Learn more 7

Zna strategie związane z uczeniem się nowych wyrazów – ma świadomość, że: – łączenie słów w „rodziny” pomaga je zapamiętać,	Poprawnie wykonuje zadania związane ze strategiami uczenia się nowego słownictwa.
--	--

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

– naśladowanie nagrań, np. z płyty CD, jest jednym ze sposobów poprawnego nauczenia się wymowy danego wyrazu, – tylko wtedy, kiedy używamy danego wyrazu, naprawdę znamy jego znaczenie. Ćwicz strategie: – uzupełnia podane „rodziny” słów odpowiednimi wyrazami z ramki, – powtarza podane słowa, naśladując ich poprawną wymowę, – uzupełnia podane definicje słowami z ramki oraz innymi słowami. W podanych zadaniach popełnia błędy.	
---	--

Learn more 8

Zna strategie związane z uczeniem się nowych wyrazów – ma świadomość, że: – przymiotniki mogą być używane samodzielnie lub w połączeniu z rzeczownikami, – warto powtarzać słownictwo poznane na lekcjach podczas wakacji, ponieważ ułatwia to jego zapamiętywanie. Ćwicz strategie: – uzupełnia luki w zdaniach, stosując wyrazy podane w ramce, – podpisuje zaznaczone na rysunku obiekty słowami z ramki. W podanych zadaniach popełnia błędy.	Poprawnie wykonuje zadania związane ze strategiami uczenia się nowego słownictwa.
--	--

Extra Culture: The United Kingdom	
Czyta ze zrozumieniem ciekawostkę dotyczącą Wielkiej Brytanii. Czyta i słucha ze zrozumieniem: – zna stolice Anglii, Szkocji, Walii i Irlandii Północnej, – potrafi je odnaleźć na mapie, – określa, czy podane zdania są zgodne z treścią tekstu, czy nie. Popełniając błędy, podaje nazwę kraju, w którym mieszka, oraz nazwę jego stolicy w języku angielskim. Zna wskazane w ćwiczeniu słownictwo – elementy krajobrazu. Wpisuje brakujące litery w podanych słowach (elementy krajobrazu). Przyporządkowuje podane nazwy ilustracjom. Gra w grę „szubienica”, używając nazw elementów krajobrazu. Słucha ze zrozumieniem: – porządkuje fotografie w kolejności zgodnej z treścią nagrania, – dopasowuje fotografie do podanych w ramce nazw krajów. W podanych zadaniach popełnia błędy. Czyta ze zrozumieniem pocztówkę: – odpowiada na pytanie otwarte do tekstu. Wykonuje samodzielnie pocztówkę, adresuje ją i pisze wiadomość do	Poprawnie wykonuje zadania na rozumienie tekstu czytanego. Poprawnie wykonuje zadania na rozumienie tekstu słuchanego.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

koleżanki/kolegi z wybranego przez siebie miejsca w Zjednoczonym Królestwie, popełniając błędy.	Samodzielnie i poprawnie pisze pocztówkę.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Książka Nauczyciela, Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 149	

Extra Culture: Ireland	
Czyta ze zrozumieniem ciekawostkę dotyczącą Irlandii. Czyta i słucha ze zrozumieniem: – odpowiada na pytania otwarte do tekstu, popełniając błędy. Zna wskazane w ćwiczeniu słownictwo: – przyporządkowuje i zapisuje wyrazy podane w ramce odpowiadającym im ilustracjom, – dopasowuje wpisane słowa do ich definicji, – tworzy nowe wyrazy angielskie, przedstawiając litery w podanych wyrazach. Słucha ze zrozumieniem: – uzupełnia luki w zdaniach zgodnie z treścią nagrania, popełniając przy tym błędy. Czyta ze zrozumieniem: – uzupełnia luki w tekście znajdującym się na plakacie, wykorzystując zdobytą na lekcji wiedzę o Irlandii.	Poprawnie wykonuje zadania na rozumienie tekstu czytanego. Poprawnie wykonuje zadania na rozumienie tekstu słuchanego.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

Wykonuje plakat na temat własnego kraju, zamieszczając jego opis i ilustracje. W opisie popełnia błędy.	Samodzielnie i poprawnie opisuje własny kraj.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Książka nauczyciela, Ćwiczenia dodatkowe str. 149</i>	
Extra Culture: Wrocław, Poland	
Czyta ze zrozumieniem ciekawostkę dotyczącą Wrocławia. Czyta i słucha ze zrozumieniem: – wymienia ciekawe miejsca, które można zobaczyć we Wrocławiu, - układa zdania z rozsypanki i decyduje, czy przekazują prawdziwe informacje, poprawia zdania fałszywe, Popełniając błędy, podaje nazwę interesujących miejsc w swoim miejscu zamieszkania. Zna wskazane w ćwiczeniu słownictwo – elementy krajobrazu. Przyporządkowuje podane nazwy ilustracjom. Słucha ze zrozumieniem: – wskazuje wyrazy, które słyszy w nagraniu. Popełnia błędy przy ich wskazywaniu. Czyta ze zrozumieniem tekst aplikacji: – dopasowuje zdjęcia do opisów. Wykonuje samodzielnie projekt krasnala, opisując go i wykonując	Poprawnie wykonuje zadania na rozumienie tekstu czytanego. Poprawnie wykonuje zadania na rozumienie tekstu słuchanego.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

ilustrację. Popęlnia błędy w opisie.	Samodzielnie i poprawnie pisze opis krasnala swojego projektu. Wykonuje ilustrację.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Książka Nauczyciela, Ćwiczenia dodatkowe</i> str. 149	

Extra Culture: Warsaw, Poland	
Czyta ze zrozumieniem ciekawostkę dotyczącą Centrum Nauki Kopernik w Warszawie. Czyta i słucha ze zrozumieniem: - dopasowuje tytuł do tekstu, popęlniając błędy, - stwierdza, czy zdania zawierają zgodne z tekstem informacje. Zna wskazane w ćwiczeniu słownictwo: - układa wyrazy z rozsypanek, - dopasowuje wyrazy do ilustracji, - wskazuje wyraz nie pasujący do pozostałych. Słucha ze zrozumieniem: - zapisuje wyrazy w kolejności ich występowania w nagraniu, popęlniając przy tym błędy.	Poprawnie wykonuje zadania na rozumienie tekstu czytanego. Poprawnie wykonuje zadania na rozumienie tekstu słuchanego.

Junior Explorer 4 Plan wynikowy

Pisze e-mail zachęcający do odwiedzenia Centrum Nauki Kopernik. W e-mailu popełnia błędy.	Samodzielnie i poprawnie pisze e-mail zachęcający do odwiedzenia Centrum Nauki Kopernik.
Zadania dodatkowe / Ćwiczenia domowe: <i>Książka nauczyciela, Ćwiczenia dodatkowe str. 149</i>	

2 Sposoby oceniania i sprawdzania osiągnięć uczniów

Sposób oceniania w znaczący sposób wpływa na stosunek uczniów do przedmiotu, a co za tym idzie – także na efektywność procesu nauczania. Na lekcjach muzyki, która jako przedmiot artystyczny wymaga szczególnego podejścia do tej kwestii, ocena proponowana przez nauczyciela powinna przede wszystkim motywować ucznia do działania i rozwijania swoich umiejętności.

Ocena z muzyki powinna mobilizować uczniów do pełnego zaangażowania i systematycznej pracy.

Formy sprawdzania wiedzy

Predyspozycje i umiejętności muzyczne uczniów można ocenić na podstawie sprawdzianu przeprowadzonego na początku i przed końcem każdego roku szkolnego. Na początku pierwszego roku nauki muzyki w klasach 4–7 powinien to być sprawdzian predyspozycji i umiejętności muzycznych, m.in. słuchu wysokościowego, poczucia rytmu i rozróżniania wartości rytmicznych (w zakresie obowiązującym w klasach 1–3), pamięci muzycznej, znajomości solmizacji. Sprawdzian ten może przyjąć formę atrakcyjnej zabawy lub quizu muzycznego. Nie chodzi tu bowiem o wystawienie ocen szkolnych, lecz o uzyskanie orientacji, jaki poziom reprezentują uczniowie, na które zagadnienia trzeba będzie położyć nacisk, jak dobierać repertuar wokalny i instrumentalny, jakich przykładów literatury muzycznej słuchać. Również na koniec każdego roku szkolnego nauczyciel muzyki powinien możliwie dokładnie określić poziom wiedzy i umiejętności ucznia. Podobnie jak na początku roku, może odbyć się to w formie zabawy lub gry dydaktycznej. Wynik sprawdzianu należy uzupełnić informacjami dotyczącymi zainteresowań muzycznych ucznia, jego systematyczności i efektów pracy w klasie. Te elementy powinno się porównać z wynikami

innych uczniów. Ocena taka może być podstawą do podejmowania trafnych decyzji dotyczących właściwego, indywidualnego doboru ćwiczeń i piosenek przeznaczonych dla konkretnego ucznia. Pozwala też na poprawną samoocenę nauczyciela.

Inaczej należy oceniać uczniów na koniec semestru, a inaczej na koniec roku szkolnego. Oceny z muzyki dotyczą poziomu wiedzy i umiejętności w kontekście indywidualnych zdolności i zainteresowań muzycznych ucznia, a także jego aktywności na lekcjach. Ocena nie powinna być obniżana z powodu niewielkich postępów dziecka w nauce, jeśli źródłem tych niepowodzeń jest brak uzdolnień muzycznych.

Ostateczny wybór sposobu i kryteriów oceniania należy do nauczyciela. Trzeba jednak pamiętać, że ocena może zarówno pomóc w budowaniu właściwej motywacji ucznia do pracy, jak i stać się powodem zniechęcenia i bezpodstawnego przekonania źle ocenionego ucznia o braku słuchu, zdolności muzycznych itp. Ocena w dzienniku nie może więc być rezultatem pomiaru, lecz powinna spełniać funkcje wychowawcze – przede wszystkim zachęcać do nauki muzyki.

Ocenianie wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych

Przy ocenianiu ucznia należy oddzielić jego postępy w **opanowywaniu wiedzy teoretycznej**, niewymagające aktywności muzycznej, od umiejętności śpiewu, gry na instrumentach i tworzenia muzyki. Znajomość elementów teorii i historii muzyki powinna być oceniana według jednakowych kryteriów dla całej klasy. Dotyczy to także umiejętności pisania nut (z wyłączeniem dzieci z dysgrafią). Oceniając umiejętności i wiedzę teoretyczną, można zachęcić do aktywnego muzykowania, na przykład podwyższając ocenę za poprawne zapisanie rytmu ćwiczenia, jeśli uczeń potrafi wykonać podane wartości rytmiczne.

W celu sprawdzenia wiedzy muzycznej nauczyciel może wykorzystać:

- **ćwiczenia utrwalające** – dają możliwość określenia stopnia opanowania przez uczniów wiedzy muzycznej;
- **ćwiczenia jako sprawdziany** – niektóre zadania (np. krzyżówki, quizy) nadają się do szybkiego sprawdzenia wiadomości. Uczniowie chętnie uczestniczą w tego rodzaju „sprawdzianach”. Nauczyciel natomiast nie traci cennego czasu przeznaczonego na zajęcia.

Umiejętności praktyczne muszą być oceniane w kontekście predyspozycji muzycznych dziecka. W tym przypadku ewaluacja nie może wynikać z bezwzględnej skali osiągnięć. Każdy uczeń powinien mieć możliwość uzyskania oceny bardzo dobrej, jeśli tylko będzie zaangażowany i staranny. Duże trudności sprawia ocena postępów w sytuacji, kiedy dziecko musi pokonywać bariery psychiczne utrudniające aktywne muzykowanie. Dotyczy to przede wszystkim śpiewu.

Przy ocenianiu umiejętności praktycznych należy pamiętać o indywidualizowaniu poszczególnych ocen – powinno się porównywać nie uczniów między sobą, lecz efekty pracy każdego z nich w stosunku do jego możliwości.

Najtrudniejszym rodzajem muzycznej aktywności dzieci jest **twórczość**, dlatego przy jej ocenie należy zwracać uwagę na zaangażowanie oraz staranność uczniów. Należy im umożliwić szybkie osiągnięcie satysfakcji z rezultatu własnych wysiłków twórczych. Nie można także skąpić pochwał. Nauczyciel często imponuje uczniom swoją wiedzą i umiejętnościami, toteż pochwała z jego ust jest dla nich szczególnie ważna.

System oceniania w programie nauczania

W programie nauczania muzyki w klasach 4–7 szkoły podstawowej autorstwa Moniki Gromek i Grażyny Kilbach została zamieszczona propozycja systemu oceniania. Chcąc wyjść naprzeciw oczekiwaniom nauczycieli (jak również rodziców i uczniów), proponujemy skorzystać z przedstawionych poniżej rozbudowanych kryteriów oceny.

Zgodnie z założeniami reformy programowej nowy system oceniania powinien zapewnić:

- pobudzenie rozwoju umysłowego ucznia,
- ukierunkowanie jego dalszej, samodzielnej pracy oraz wdrażanie do systematyczności, samokontroli i samooceny,
- nabywanie umiejętności rozróżniania zachowań pozytywnych i negatywnych,
- dostarczanie rodzicom bieżącej informacji o osiągnięciach dzieci, a nauczycielom wiedzy, w jakim stopniu założone cele kształcenia zostały zrealizowane.

Dobrze przemyślane ocenianie wewnątrzszkolne powinno chronić przed niesystematycznym uczeniem się, np. tylko do sprawdzianu, klasówki bądź egzaminu.

Tradycyjne ocenianie postrzegane jest powszechnie jako represyjne, czyli takie, które akcentuje przede wszystkim braki, a nie osiągnięcia. Przedstawiona w omawianym programie propozycja oceniania uwzględnia wiele ważnych aspektów edukacyjnych, w tym sprawdzanie wiedzy oraz umiejętność zastosowania jej w praktyce.

Nowy system oceniania określa wymagania edukacyjne dotyczące:

- poziomu i zakresu wiedzy,
- stopnia rozwoju umiejętności,
- przejawianych zachowań, szczególnie stosunku ucznia do zadań edukacyjnych.

Znalazło to odzwierciedlenie w programie Moniki Gromek i Grażyny Kilbach.

Relatywna, elastyczna i zindywidualizowana ocena z muzyki

Wystawianie ocen jest zadaniem trudnym, podlega bowiem wielu uwarunkowaniom. Ustalając wymagania na poszczególne oceny, należy brać pod uwagę, że za oceną kryje się informacja zarówno o poziomie osiągnięć, jak i o postępach ucznia. Dlatego kryteria ocen powinny być na tyle elastyczne, aby można było uwzględnić zdolności danego ucznia i odnieść ocenę do nich, a nie do średniego poziomu klasy. Zatem przy wystawianiu oceny z muzyki należy brać pod uwagę przede wszystkim wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć. Dlatego też zaleca się zindywidualizowanie skali ocen na podstawie dokładnego rozpoznania możliwości każdego z uczniów oraz obserwacji jego jednostkowego rozwoju.

Ocena powinna być więc relatywna, uzależniona od potencjału uczniów i prezentowanej przez nich postawy.

Wystawiając konkretną ocenę z muzyki, trzeba koniecznie pamiętać o tym, że jednym z podstawowych celów tego przedmiotu jest przygotowywanie uczniów do świadomego korzystania z dorobku rodzimej i światowej kultury muzycznej oraz aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu muzycznym kraju.

Przy ocenie powinno się uwzględniać przede wszystkim zaangażowanie i wkład pracy, znajomość literatury muzycznej i związaną z tym wiedzę, a także umiejętność śpiewania i gry na instrumentach. Głośne czytanie nut oraz podawanie wiadomości z zakresu teorii i historii muzyki nie mogą stanowić podstawy do oceny ucznia. Niedopuszczalne jest również odpytywanie uczniów i stawianie ocen wyłącznie ze znajomości tekstu piosenki.

Stosowanemu dotychczas systemowi oceniania zarzuca się niespójność wynikającą z dowolności doboru kryteriów. Brak ujednoliconych zasad oceniania prowadzi z kolei do wielu nieporozumień i zakłóca relacje między nauczycielami, uczniami oraz rodzicami. Dlatego ocenie powinny podlegać następujące elementy:

- śpiew,
- gra (na instrumencie melodycznym, np. na flecie, dzwonkach, fłażolecie, oraz na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych),
- wypowiedzi ucznia na temat utworów muzycznych,
- działania twórcze,
- znajomość terminów i wiedza muzyczna,
- aktywność na lekcjach,
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego.

Kryteria i zakres oceniania na lekcjach muzyki

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- prawidłowo i całkowicie samodzielnie śpiewa piosenki z podręcznika oraz z repertuaru dodatkowego,
- prawidłowo gra na różnych instrumentach melodycznych melodii z podręcznika oraz z repertuaru dodatkowego,
- samodzielnie odczytuje i wykonuje dowolny utwór,
- potrafi rozpoznać budowę utworu muzycznego,

- posiada wiedzę i umiejętności przekraczające poziom wymagań na ocenę bardzo dobrą,
- bierze czynny udział w pracach szkolnego zespołu muzycznego lub chóru,
- jest bardzo aktywny muzycznie,
- wykonuje różne zadania twórcze, np. układa melodię do wiersza, akompaniament perkusyjny do piosenki.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- prawidłowo i samodzielnie śpiewa większość piosenek przewidzianych w programie nauczania,
- prawidłowo i samodzielnie gra na instrumentach melodycznych większość melodii przewidzianych w programie nauczania,
- umie bezbłędnie wykonywać rytmy – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych,
- potrafi rytmizować teksty,
- rozumie zapis nutowy i potrafi się nim posługiwać,
- zna podstawowe terminy muzyczne z programu danej klasy,
- podaje nazwiska wybitnych kompozytorów z programu danej klasy.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela śpiewa pieśni i piosenki jednogłosowe,
- poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela gra kilka melodii oraz akompaniamentów do piosenek na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym,
- wykonuje proste rytmy – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych,
- rytmizuje łatwe teksty,
- zna podstawowe terminy muzyczne z programu danej klasy i wie, co one oznaczają,
- prowadzi systematycznie i starannie zeszyt przedmiotowy lub zeszyt ćwiczeń.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela śpiewa niektóre piosenki przewidziane w programie nauczania,
- niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela gra na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym niektóre melodie przewidziane w programie nauczania,
- wykonuje najprostsze ćwiczenia rytmiczne – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych,
- zna tylko niektóre terminy i pojęcia muzyczne,
- prowadzi zeszyt niesystematycznie i niestarannie.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- niedbale, nie starając się poprawić błędów, śpiewa kilka najprostszych piosenek przewidzianych w programie nauczania,
- niedbale, nie starając się poprawić błędów, gra na instrumencie melodycznym gamę i kilka najprostszych utworów przewidzianych w programie nauczania,
- niechętnie podejmuje działania muzyczne,
- myli terminy i pojęcia muzyczne,
- dysponuje tylko fragmentaryczną wiedzą,
- najprostsze polecenia – ćwiczenia rytmiczne – wykonuje z pomocą nauczyciela.

Ocenę niedostateczną uczeń otrzymuje tylko w sytuacjach wyjątkowych, np. gdy, mimo usilnych starań nauczyciela, wykazuje negatywny stosunek do przedmiotu oraz ma bardzo duże braki w zakresie podstawowych wymagań edukacyjnych dotyczących wiadomości i umie-

jętności przewidzianych dla danej klasy. Mimo pomocy nauczyciela nie potrafi i nie chce wykonać najprostszych poleceń wynikających z programu danej klasy. Nie prowadzi również zeszytu przedmiotowego lub zeszytu ucznia.

Kryteria oceniania – co oceniamy

1. Podczas wystawiania oceny za śpiew należy wziąć pod uwagę: poprawność muzyczną, znajomość tekstu piosenki, ogólny wyraz artystyczny.
2. Przy wystawianiu oceny za grę na instrumencie trzeba uwzględnić: poprawność muzyczną, płynność i technikę gry, ogólny wyraz artystyczny.
3. Wystawiając ocenę za wypowiedzi na temat utworów muzycznych, połączoną ze znajomością podstawowych wiadomości i terminów muzycznych, należy wziąć pod uwagę:
 - zaangażowanie i postawę podczas słuchania,
 - rozpoznawanie brzmienia poznanych instrumentów i głosów,
 - rozpoznawanie w słuchanych utworach polskich tańców narodowych,
 - podstawową wiedzę na temat poznanych kompozytorów,
 - wyrażanie muzyki środkami pozamuzycznymi (np. na rysunku, w opowiadaniu, dramie).
4. Przy wystawianiu oceny za działania twórcze – wokalne i instrumentalne (zaleca się odpytywanie tylko ochotników) – należy wziąć pod uwagę:
 - rytmizację tekstów,
 - improwizację: rytmiczną, melodyczną (wokálną i instrumentalną) oraz ruchową,
 - umiejętność korzystania ze zdobytych wiadomości i umiejętności przy wykonywaniu zadań twórczych, np. wymagających korelacji działań muzyczno-plastycznych,
 - umiejętność przygotowywania ilustracji dźwiękowej do opowiadania, komiksu, grafiki itp. (dobieranie efektów dźwiękowych),
 - umiejętność tworzenia prostych akompaniamentów perkusyjnych.
5. Ocena aktywności na lekcji oraz za udział w muzycznych zajęciach pozalekcyjnych.
Za aktywną postawę na lekcji uczeń może otrzymać ocenę dobrą lub bardzo dobrą. Jeśli dodatkowo wykaże się wiedzą lub umiejętnościami wykraczającymi poza ustalone wymagania, otrzymuje ocenę celującą. Za systematyczną i bardzo dobrą pracę w szkolnym zespole muzycznym lub chórze oraz za udział w ich występach, należy podwyższyć uczniowi ocenę z muzyki o jeden stopień.
6. Przy wystawianiu oceny za zeszyt przedmiotowy lub zeszyt ćwiczeń należy wziąć pod uwagę:
 - estetykę ogólną,
 - systematyczność,
 - prace domowe odrabiane przez ucznia samodzielnie.
 Uwaga! Ocena za zeszyt, w zależności od opinii nauczyciela, może, ale nie musi wpływać na końcową ocenę z muzyki.

WYMAGANIA EDUKACYJNE I KRYTERIA OCENIANIA Z PLASTYKI Klasa IV

Realizowane wg. programu nauczania „Plastyka .Program nauczania plastyki w szkole podstawowej klasy 4 – 7.” Autor – Marzena Kwiecień . Wyd. MAC

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- wymienia rodzaje technik rysunkowych,
- stosuje w działaniach plastycznych różne narzędzia i podłoża rysunkowe,
- potrafi wymienić: barwy podstawowe i pochodne, w pracach malarskich uzyskuje barwy pochodne z barw podstawowych,
- określa daną barwę jako ciepłą lub zimną,
- potrafi wskazać na reprodukcji architekturę, rzeźbę, rysunek czy malarstwo.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- podejmuje próby różnicowania linii w działaniach plastycznych,
- w pracach plastycznych tworzy z barw podstawowych barwy pochodne,
- rozróżnia podstawowe właściwości barw ciepłych i zimnych,
- stosuje niektóre barwy złamane i dopełniające w działaniach plastycznych,
- wykonuje pracę plastyczną w określonej technice, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku,
- określa, na czym polegają wybrane techniki mieszane,
- stosuje technikę sgraffito, korzystając ze wskazówek nauczyciela,
- próbuje wskazać materiały zastosowane w wybranej pracy w technice kolażu,
- potrafi samodzielnie wykonać na płaszczyźnie kompozycję statyczną lub dynamiczną, z prostych figur geometrycznych,
- umie kształtować z mas plastycznych proste formy rzeźbiarskie,
- wymienia dziedziny sztuki,

Ocena dobra

Uczeń:

- potrafi wyróżniać różnego rodzaju linie i stosować je w środkach wypowiedzi plastycznej,
- potrafi narysować za pomocą kreski proste formy i kształty roślin, zwierząt,
- zna główne pojęcia dotyczące barw podstawowych, pochodnych, ciepłych i zimnych, barw dopełniających oraz potrafi je zastosować w działaniach plastycznych,
- maluje pracę w technice akwarelowej według wskazówek nauczyciela,
- wykonuje pracę w technice mieszanej (farby wodne i pastele), korzystając ze wskazówek nauczyciela,
- wyjaśnia, czym jest sgraffito,
- wykonuje pracę w technice kolażu z dowolnych materiałów,
- rozróżnia kontrasty w świecie kolorów i dźwięków,
- potrafi wykonać projekt znaku plastycznego,
- wyjaśnia, czym są sztuka i dzieło sztuki,
- omawia specyfikę podstawowych dziedzin sztuki,
- wyjaśnia, gdzie można oglądać dzieła sztuki,

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- omawia specyfikę poszczególnych technik rysunkowych,
- stosuje różnorodne rodzaje linii w działaniach plastycznych z uwzględnieniem cech materiałów, przedmiotów i zjawisk,
- dobiera narzędzia i podłoża rysunkowe w zależności od charakteru i tematu pracy,
- twórczo stosuje technikę pastelii olejnych w działaniach plastycznych,
- wyjaśnia, czym jest model koła barw,
- opisuje sposoby otrzymywania odcieni barw pochodnych,
- wymienia barwy zastosowane przez siebie w pracy malarskiej i odpowiednio klasyfikuje je do grupy barw ciepłych lub zimnych,
- wyraża w pracy plastycznej uczucia i nastroj za pomocą odpowiednio dobranych barw ciepłych i zimnych,
- wyjaśnia, od czego zależy nazwa techniki malarskiej,
- stosuje różne rodzaje plam w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu i charakteru pracy,
- twórczo stosuje techniki temperową i akwarelową w działaniach plastycznych, · wyjaśnia, czemu służy stosowanie technik mieszanych w działaniach plastycznych, · wybiera daną technikę mieszaną dla najlepszego wyrażenia tematu pracy i własnych emocji oraz analizuje ją pod kątem uzyskanych efektów plastycznych,
- projektuje graficzną formę użytkową według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty,
- posługuje się kontrastem w działaniach plastycznych,
- umie dostrzegać i stosować zasady kompozycji symetrycznej i rytmicznej w sztuce
- twórczo i samodzielnie wykorzystuje technikę sgraffito,
- wykonuje pracę w technice kolażu z odpowiednio dobranych do tematu materiałów, twórczo je zestawiając w celu uzyskania niestandardowych efektów wizualnych,
- tworzy pracę na określony temat z elementów wykonanych według własnego pomysłu, dbając o estetykę wykonania,
- wykorzystuje w swojej pracy różnorodne techniki, narzędzia i właściwości materiałów,
- tworzy z wyobraźni prostą formę rzeźbiarską, wykorzystując wiedzę na temat właściwości materiałów,
- wymienia przykłady dzieł sztuki z dziedziny malarstwa, rzeźby, architektury i sztuki użytkowej
- dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy,
- prace wykonuje chętnie, starannie, zgodnie z zadaniem i zagadnieniem,
- potrafi odpowiednio dobierać materiały i techniki plastyczne do zadanej pracy, · poznane wiadomości o barwach, linii, grafice, rzeźbie wykorzystuje w swoich pracach.

Ocena celująca

Uczeń:

- określa rolę środków plastycznych użytych przez siebie w pracy plastycznej,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych,
- wykazuje zainteresowanie sztuką,
- zawsze do zajęć jest przygotowany,
- proponuje oryginalne rozwiązania zadań plastycznych,

Wymagania na oceny do historii dla szkoły podstawowej „Wczoraj i dziś” kl. 4

Wymagania na oceny uwzględniają zapisy podstawy programowej z 2017 r. oraz zmiany z 2024 r., wynikające z uszczuplonej podstawy programowej. Szarym kolorem oznaczono treści, o których realizacji decyduje nauczyciel.

*Gwiazdką oznaczono tematy dodatkowe (nieobowiązkowe) z podstawy programowej

Temat lekcji	Zagadnienia	Wymagania na poszczególne oceny				
		dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
Rozdział 1. Z historią na Ty						
1. Historia – nauka o przeszłości	– historia jako nauka o przeszłości; – historia a baśnie i legendy; – efekty pracy historyków i archeologów; – źródła historyczne, ich przykłady oraz podział.	– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>współczesność, przeszłość, historia, legenda, baśń</i> ; – rozróżnia przeszłość od współczesności; – potrafi krótko scharakteryzować, czym zajmują się historycy.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>archeologia, źródła historyczne</i> ; – rozróżnia pracę historyków i archeologów; – potrafi podać przykłady postaci legendarnych i historycznych; – wyjaśnia, czym są przyczyny i skutki; – dokonuje podstawowego podziału źródeł historycznych.	– wskazuje różne przykłady materialnych źródeł pisanych i niepisanych.	– omawia rolę źródeł historycznych w procesie poznawania dziejów.	– potrafi zaproponować podział źródeł pisanych bądź niepisanych na podkategorie; – ocenia wiarygodność różnego rodzaju źródeł pisanych.
2. Historia wokół nas	– znaczenie pamiątek rodzinnych; – drzewo genealogiczne – sposób przedstawienia historii rodziny; – „wielka” i „mała” ojczyzna; – patriotyzm jako miłość do ojczyzny; – sposoby wyrażania	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: <i>ojczyzna, patriotyzm</i> ; – podaje przykłady pamiątek rodzinnych.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>ród, drzewo genealogiczne</i> ; – przygotowuje drzewo genealogiczne najbliższej rodziny; – podaje przykłady postaw i zachowań patriotycznych.	– poprawnie posługuje się terminem <i>tradycja</i> ; – podaje przykłady regionalnych tradycji.	– poprawnie posługuje się terminem „ <i>mała ojczyzna</i> ”; – tworzy przewodnik po własnej miejscowości.	– wskazuje wybitne postaci w dziejach regionu.

	patriotyzmu; – „mała ojczyzna” i ich tradycje; – znaczenie terminów: <i>tradycja, drzewo genealogiczne, ojczyzna, mała ojczyzna, patriotyzm</i> .					
3. Mieszkamy w Polsce	– państwo polskie i jego krainy historyczne; – mój region częścią Polski; – naród polski jako zbiorowość posługująca się tym samym językiem, mająca wspólną przeszłość i zamieszkująca to samo terytorium; – dziedzictwo narodowe; – polskie symbole narodowe; – polskie święta państwowe; – znaczenie terminów: <i>kraina historyczna, naród, symbole narodowe, Polonia</i> .	– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminem <i>symbole narodowe</i> ; – wskazuje na mapie państwo polskie i jego granice.	– poprawnie posługuje się terminem <i>naród</i> ; – przedstawia polskie symbole narodowe; – przedstawia najważniejsze święta państwowe; – wskazuje na mapie stolicę państwa.	– poprawnie posługuje się terminem <i>region</i> ; – wskazuje na mapie główne krainy historyczne Polski oraz największe miasta; – przedstawia genezę najważniejszych świąt państwowych.	– poprawnie posługuje się terminem <i>Polonia</i> ; – podaje przykłady dziedzictwa narodowego Polaków.	– omawia genezę polskich symboli narodowych; – tworzy przewodnik po własnym regionie.

4. Czas w historii	– chronologia i przedmiot jej badań; – oś czasu i sposób umieszczania na niej dat; – podstawowe określenia czasu historycznego (<i>data</i>, <i>okres p.n.e. i n.e.</i>, <i>tysiąclecie</i>, <i>wiek</i>); – cyfry rzymskie oraz ich arabskie odpowiedniki; – epoki historyczne: starożytność, średniowiecze, nowożytność, współczesność oraz ich daty graniczne.	– przy pomocy nauczyciela używa terminów chronologicznych: <i>tysiąclecie</i>, <i>wiek</i>; – umieszcza daty na osi czasu.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>chronologia</i>, <i>okres p.n.e. i n.e</i> – zamienia cyfry arabskie na rzymskie; – porządkuje fakty i epoki historyczne oraz umieszcza je w czasie.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>era</i>, <i>epoka historyczna</i>; – podaje cezury czasowe epok historycznych.	– wyjaśnia okoliczności ustanowienia roku 1 i podziału na dwie ery; – podaje przykłady innych rachub mierzenia czasu.	– charakteryzuje główne epoki historyczne.
5. Obliczanie czasu w historii	– obliczanie upływu czasu między poszczególnymi wydarzeniami; – określanie, w którym wieku doszło do danego wydarzenia; – podział czasu na wieki i półwiecza.	– przy pomocy nauczyciela określa, w którym wieku miało miejsce dane wydarzenie; – oblicza upływ czasu między wydarzeniami w ramach jednej ery.	– poprawnie wskazuje wydarzenie wcześniejsze w czasach p.n.e; – oblicza upływ czasu między wydarzeniami w ramach obu er.	– określa początek i koniec wieku; – poprawnie umiejscawia wydarzenia z obu er na osi czasu.	– oblicza upływ czasu między wydarzeniami, w tym na przełomie obu er.	– przyporządkowuje wydarzenia do epok historycznych.

6. Czytamy mapę i plan	– podobieństwa i różnice między mapą a planem; – znaczenie mapy w pracy historyka; – odczytywanie informacji z planu i mapy historycznej; – najstarsze mapy świata.	– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>mapa, plan</i>; – dostrzega różnice między mapą a planem.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>legenda, symbol</i>; – objaśnia symbole legendy mapy; – odczytuje z mapy podstawowe informacje.	– wyjaśnia, czym jest kartografia; – przygotowuje proste plany miejscowe.	– rozróżnia mapę geograficzną, polityczną, historyczną.	– wyjaśnia zasadę działania i rolę GPS-u we współczesnej lokalizacji przestrzennej.
Rozdział II: Od Piastów do Jagiellonów						
1. Mieszko I i chrzest Polski	– słowiańskie pochodzenie Polaków; – książę Mieszko I pierwszym historycznym władcą Polski; – małżeństwo Mieszka I z Dobrawą; – chrzest Mieszka I i jego znaczenie – znaczenie terminów: <i>plemię, Słowianie, Piastowie</i>.	– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>plemię, dynastia</i>; – wie, kto był pierwszym historycznym władcą Polski.	– poprawnie posługuje się terminem <i>Piastowie</i>; – wyjaśnia pochodzenie nazwy „Polska”.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>Słowianie, poganin</i>; – zna wydarzenia związane z data 966.	– wyjaśnia okoliczności zawarcia małżeństwa z Dobrawą oraz przyjęcia chrztu przez Mieszka; – przedstawia najważniejsze konsekwencje przyjęcia chrztu.	– wskazuje na mapie rozmieszczenie plemion słowiańskich na ziemiach polskich; – charakteryzuje znaczenie przyjęcia chrześcijaństwa dla państwa polskiego.
2. Bolesław Chrobry – pierwszy król Polski	– misja świętego Wojciecha u Prusów; – zjazd gnieźnieński i pielgrzymka cesarza Ottona III; – wojny Bolesława Chrobrego z sąsiadami i przyłączenie nowych ziem;	– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>cesarz, koronacja, wojowie</i>; – wie, kto był pierwszym królem Polski.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>relikwie, gród, drużyna</i>; – zna wydarzenia związane z datami: 1000, 1025; – charakteryzuje misję św. Wojciecha.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>biskupstwo, arcybiskupstwo</i>; – przedstawia przyczyny i skutki zjazdu gnieźnieńskiego.	– zna wydarzenia związane z datami: 1002–1018; – wskazuje na mapie terytoria podbite przez Bolesława Chrobrego; – wyjaśnia znaczenie koronacji Bolesława Chrobrego.	– ocenia skutki polityki wewnętrznej i zagranicznej Bolesława dla państwa polskiego.

	– koronacja Bolesława Chrobrego na króla Polski; – znaczenie terminów: <i>misja, relikwie, cesarz, arcybiskupstwo, biskupstwo, koronacja, gród, drużyna, wojowie</i> .					
*W średniowiecznym klasztorze	– zakony chrześcijańskie; – życie w klasztorze; – wpływ zakonów na rozwój średniowiecznego rolnictwa; – rola zakonów w rozwoju wiedzy i średniowiecznego piśmiennictwa; – najstarsze zakony na ziemiach polskich i ich znaczenie; – znaczenie terminów: <i>duchowieństwo, zakon, mnich, klasztor</i> .	– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>duchowieństwo, zakon, mnich, klasztor</i> ; – opisuje podstawowe zajęcia duchowieństwa zakonnego w średniowieczu.	– podaje przykłady średniowiecznych zakonów; – opisuje życie wewnątrz klasztoru.	– wyjaśnia, w jaki sposób zakony przyczyniły się do rozwoju rolnictwa na ziemiach polskich.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>reguła zakonna, skryptorium</i> ; – charakteryzuje wkład duchowieństwa w średniowieczną kulturę.	– podaje przykłady współczesnych zakonów chrześcijańskich.
3. Polska Kazimierza Wielkiego	– Kazimierz Wielki ostatnim królem z dynastii Piastów; – reformy Kazimierza Wielkiego; – zjazd monarchów w Krakowie – uczta u Wierzyńka;	– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminem: <i>uniwersytet, żak</i> ; – wyjaśnia, dlaczego historycy nadali królowi Kazimierzowi przydomek „Wielki”.	– zna wydarzenia związane z datami: 1364, 1370; – wyjaśnia powiedzenie: <i>Zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną</i> .	– wymienia główne reformy Kazimierza Wielkiego; – wyjaśnia cele założenia oraz znaczenie utworzenia Akademii Krakowskiej; – wskazuje na mapie ziemie przyłączone do Polski za panowania Kazimierza	– poprawnie posługuje się terminem <i>uczta u Wierzyńka</i> ; – opisuje zjazd monarchów w Krakowie.	– porównuje politykę prowadzoną przez Bolesława Chrobrego i Kazimierza Wielkiego.

	– umocnienie granic państwa (<i>Zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną</i>); – utworzenie Akademii Krakowskiej; – znaczenie terminu: <i>żak, uniwersytet</i>.			Wielkiego.		
*Rycerze i zamki	– średniowieczni rycerze i ich rola; – funkcje i wygląd zamków; – od paza do rycerza; – uzbrojenie rycerskie; – turnieje rycerskie; – kodeks rycerski; – znaczenie terminów: <i>rycerz, zamek, paż, giermek, pasowanie, herb, kopia, fosa</i>.	– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>rycerz, fosa, kopia, zamek</i>; – opisuje wygląd średniowiecznego rycerza i zamku.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>pasowanie, paż, giermek</i>; – wyjaśnia, kto i w jaki sposób mógł zostać rycerzem.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>herb, dziedziniec, zbrojownia, baszta</i>; – charakteryzuje kodeks rycerski.	– podaje przykłady zachowanych zamków średniowiecznych w Polsce i w regionie.	– przedstawia przykłady wzorców rycerskich utrwalonych w literaturze i legendach.
4. Jadwiga i Jagiełło – unia polsko-litewska	– objęcie władzy przez Jadwigę; – zasługi Jadwigi dla polskiej kultury, nauki i sztuki; – przyczyny zawarcia unii polsko-litewskiej w Krewie; – okoliczności objęcia władzy w Polsce przez Władysława Jagiełłę; – skutki zawarcia unii polsko-litewskiej;	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem <i>Jagiellonowie</i>; – charakteryzuje postać <i>Jadwigi i Władysława Jagiełły</i>.	– poprawnie posługuje się terminem <i>unia</i>; – zna wydarzenia związane z datą 1385; – wskazuje na mapie Królestwo Polskie oraz obszar Wielkiego Księstwa Litewskiego.	– przedstawia okoliczności zawiazania unii polsko-litewskiej; – wymienia postanowienia unii w Krewie.	– opisuje sytuację związaną z objęciem tronu polskiego po wygaśnięciu dynastii Piastów.	– poprawnie posługuje się terminem <i>Andegawenowie</i>; – omawia zagrożenie ze strony zakonu krzyżackiego dla Polski i Litwy.

	– zagrożenie ze strony Krzyżaków; – znaczenie terminów: <i>unia, Jagiellonowie</i>.					
5. Bitwa pod Grunwaldem	– bitwa pod Grunwaldem i biorący w niej udział rycerze.		– zna wydarzenia związane z datą 1410;	– przedstawia przyczyny wielkiej wojny z zakonem krzyżackim; – opisuje przebieg bitwy pod Grunwaldem.	– charakteryzuje postać Ulricha von Jungingena.	– przedstawia skutki bitwy pod Grunwaldem oraz postanowienie pokoju toruńskiego.
6. Mikołaj Kopernik – wielki astronom	– Mikołaj Kopernik i jego życie; – odkrycie Mikołaja Kopernika i powiedzenie <i>Wstrzymał Słońce i ruszył Ziemię</i>; – dokonania Kopernika spoza dziedziny astronomii; – znaczenie terminu: <i>astronomia</i>.	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem <i>astronomia</i>; – wie, kim był Mikołaj Kopernik.	– wyjaśnia powiedzenie: <i>wstrzymał Słońce i ruszył Ziemię</i>;	– wie, gdzie urodził się Mikołaj Kopernik oraz gdzie znajduje się jego grób; – przedstawia poglądy na temat Ziemi i Układu Słonecznego przed odkryciem Kopernika.	– poprawnie posługuje się terminem: <i>teoria heliocentryczna</i>; – przedstawia inne dokonania i zainteresowania Mikołaja Kopernika;	– wyjaśnia, dlaczego najważniejsze dzieło Kopernika zostało potępione przez Kościół.
Rozdział III: Wojny i upadek Rzeczypospolitej						
1. Jan Zamoyski i złoty wiek Polski	– złoty wiek Polski; – kariera polityczna i wojskowa Jana Zamoyskiego; – Zamość – miasto renesansowe; – znaczenie terminów: <i>szlachta, kanclerz, hetman</i>.	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: <i>szlachta</i>; – zna królów Polski: <i>Zygmunta I Starego, Zygmunta II Augusta i Stefana Batorego</i>.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>kanclerz, hetman</i>; – charakteryzuje postać i dokonania Jana Zamoyskiego.	– poprawnie posługuje się terminem <i>złoty wiek</i>; – charakteryzuje zabudowę i układ Zamościa; – wskazuje na mapie Zamość.	– wyjaśnia słowa Zamoyskiego: <i>Takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie</i>;	– charakteryzuje Zamość, jako przykład miasta renesansowego.

2. XVII wiek – stulecie wojen	– potop szwedzki, rola Stefana Czarnieckiego; – obrona Jasnej Góry – rola przeora Augustyna Kordeckiego; – król Jan III Sobieski i jego zwycięstwa nad Turkami; – rola husarii w polskich sukcesach militarnych; – znaczenie terminów: <i>potop szwedzki, husaria, wielki wezyr, odsiecz</i>.	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem <i>potop szwedzki</i>; – wskazuje na mapie granice Rzeczypospolitej.	– wskazuje na mapie sąsiadów Rzeczypospolitej; – zna wydarzenia związane z datami: 1655–1660, 1683;	– poprawnie posługuje się terminem: <i>wojna podjazdowa, odsiecz wiedeńska</i>; – opisuje wygląd i uzbrojenie husarii; – zna postaci: Augustyn Kordecki, Stefan Czarniecki, Jan III Sobieski, oraz ich dokonania.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>husaria, wielki wezyr</i>; – przedstawia przebieg potopu szwedzkiego i przełomowej obrony Jasnej Góry; – przedstawia przebieg odsieczy wiedeńskiej.	– wymienia skutki wojen Rzeczypospolitej w XVII w.
*Czasy stanisławowskie	– ideały epoki oświecenia; – dokonania króla Stanisława Augusta Poniatowskiego; – ustanowienie Komisji Edukacji Narodowej i jej znaczenie; – kultura doby stanisławowskiej oraz jej przedstawiciele; – zabytki budownictwa i architektury polskiej	– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>obiady czwartkowe, Szkoła Rycerska, kadet</i>.	– poprawnie posługuje się terminem <i>mecenas</i>; – wyjaśnia, dlaczego Dzień Edukacji Narodowej jest współcześnie obchodzony 14 października.	– wymienia zasługi króla Stanisława Augusta Poniatowskiego; – wyjaśnia, dlaczego oświecenie było nazywane „wiekiem rozumu”.	– przedstawia najwybitniejszych twórców doby stanisławowskiej oraz ich dokonania;	– wyjaśnia kontrowersje w ocenie panowania króla Stanisława Augusta Poniatowskiego.

	2 poł. XVIII w.; – znaczenie terminów: <i>Szkoła Rycerska, kadet, mecenas, obiady czwartkowe;</i>					
3. Tadeusz Kościuszko na czele powstania	– sytuacja Rzeczypospolitej w XVIII w.; – Konstytucja 3 maja; – rozbiory Rzeczypospolitej dokonane przez Rosję, Prusy i Austrię; – dowództwo Tadeusza Kościuszki w powstaniu w 1794 r.; – bitwa pod Racławicami i rola kosynierów; – klęska powstania i III rozbiór Rzeczypospolitej; – znaczenie terminów: <i>rozbiory, konstytucja, powstanie, kosynierzy</i>	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: <i>zaborcy, powstanie</i> ; – wymienia państwa, które dokonały rozbiorów; – przedstawia cel powstania kościuszkowskiego.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>konstytucja, kosynierzy</i> ; – zna wydarzenia związane z datami: 1772, 3 maja 1791 r., 1794, 1795;	– przedstawia znaczenie uchwalenia Konstytucji 3 Maja; – charakteryzuje postać i dokonania Tadeusza Kościuszki. – opisuje przebieg powstania kościuszkowskiego.	– przedstawia znaczenie uchwalenia Konstytucji 3 Maja;	– wyjaśnia czym był Uniwersał Połaniecki; – wskazuje na mapie rozbiory Polski; – wyjaśnia przyczyny kryzysu Rzeczypospolitej szlacheckiej;
4. Legiony Polskie i hymn narodowy	– losy Polaków po upadku Rzeczypospolitej; – Legiony Polskie we Włoszech i panujące w nich zasady; – generał Jan Henryk Dąbrowski i jego rola	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem <i>hymn państwowy</i> ; – zna imię i nazwisko autora hymnu państwowego; – zna słowa hymnu Polski.	– poprawnie posługuje się terminem <i>emigracja</i> ; – przedstawia sytuację narodu polskiego po III rozbiorze; – zna wydarzenia związane z datą: 1797; – charakteryzuje postaci gen. Jana Henryka	– opisuje Legiony Polskie we Włoszech oraz panujące w nich zasady.	– wie, kiedy <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> został polskim hymnem narodowym; – wyjaśnia, dlaczego Polacy zaczęli tworzyć legiony polskie u boku Napoleona.	– charakteryzuje postać Napoleona Bonaparte; – wie, o jakich wydarzeniach mówią słowa Mazurka Dąbrowskiego.

	w stworzeniu Legionów Polskich; – Józef Wybicki – autor <i>Mazurka Dąbrowskiego</i>; – znaczenie słów <i>Mazurka Dąbrowskiego</i>; – <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> hymnem Polski; – znaczenie terminów: <i>emigracja, hymn państwowy</i>.		Dąbrowskiego i Józefa Wybickiego.			
5. Romuald Traugutt i powstanie styczniowe	– branka i wybuch powstania styczniowego; – wojna partyzancka; – Romuald Traugutt dyktatorem powstania; – represje po upadku powstania styczniowego; – znaczenie terminów: <i>zabór rosyjski, działalność konspiracyjna, branka, wojna partyzancka, dyktator, Syberia</i>.	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: <i>zabór rosyjski, Syberia</i>; – wyjaśnia, dlaczego Polacy zorganizowali powstanie.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>branka, dyktator</i>; – charakteryzuje postać Romualda Traugutta; – zna wydarzenia związane z datami: 1863–1864.	– poprawnie posługuje się terminem <i>działalność konspiracyjna</i>; – wyjaśnia, dlaczego Polacy prowadzili działalność konspiracyjną.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>wojna partyzancka</i>; – opisuje charakter, przebieg i skutki powstania styczniowego.	– wyjaśnia, dlaczego powstanie styczniowe upadło.

6. Maria Skłodowska-Curie – polska noblistka	– edukacja Marii Skłodowskiej-Curie na ziemiach polskich; – tajne nauczanie i Latający Uniwersytet; – kariera naukowa Marii Skłodowskiej-Curie; – Nagrody Nobla przyznane Marii Skłodowskiej-Curie; – polscy nobliści; – znaczenie terminów: <i>tajne nauczanie, Nagroda Nobla, laureat.</i>	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: <i>tajne nauczanie, laureat;</i> – wyjaśnia, dlaczego Maria Skłodowska-Curie musiała wyjechać do Francji.	– charakteryzuje postać Marii Skłodowskiej-Curie; – wymienia, za jakie dokonania Maria Skłodowska-Curie otrzymała Nagrodę Nobla.	– przedstawia dokonania M. Skłodowskiej-Curie i wyjaśnia, za co została uhonorowana Nagrodą Nobla .	– poprawnie posługuje się terminami: <i>Nagroda Nobla, Uniwersytet Latający;</i> – wymienia innych polskich laureatów Nagrody Nobla.	– opisuje działalność Marii Skłodowskiej-Curie podczas I wojny światowej.
Rozdział IV: Ku współczesnej Polsce						
1. Józef Piłsudski i niepodległa Polska	– wybuch I wojny światowej; – udział Legionów Polskich i Józefa Piłsudskiego w działaniach zbrojnych podczas I wojny światowej; – odzyskanie niepodległości przez Polskę; – Józef Piłsudski Naczelnikiem Państwa; – walki o ustalenie granic II Rzeczypospolitej i Bitwa Warszawska;	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: <i>I wojna światowa, II Rzeczpospolita;</i> – wskazuje na mapie obszar II RP; – wyjaśnia, dlaczego dzień 11 listopada został ogłoszony świętem państwowym.	– poprawnie posługuje się terminem <i>Naczelnik Państwa;</i> – zna wydarzenia związane z datami: 1914–1918; 11 listopada 1918 r.	– przedstawia udział Legionów Polskich w działaniach zbrojnych podczas I wojny światowej; – wyjaśnia rolę Józefa Piłsudskiego w odzyskaniu niepodległości i budowie państwa polskiego.	– poprawnie posługuje się terminem <i>orlęta lwowskie;</i> – wymienia obszary, o które Polacy toczyli walki w latach 1918-1921 r.	– opisuje przebieg walk o granice II Rzeczypospolitej.

	– Narodowe Święto Niepodległości; – znaczenie terminów: <i>I wojna światowa, II Rzeczpospolita, Naczelnik Państwa, orlęta lwowskie.</i>					
*Bitwa Warszawska	– Rosja Sowiecka i komunizm; – wojna polsko-bolszewicka; – Bitwa Warszawska i jej legenda; – 15 sierpnia – Święto Wojska Polskiego.	– zna wydarzenie związane z datą: 15 sierpnia 1920 r.; – odpowiada, jaki był wynik Bitwy Warszawskiej; – wskazuje na mapie miejsce Bitwy Warszawskiej.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>front, komunizm, bolszewicy</i>; – wyjaśnia, dlaczego 15 sierpnia obchodzone jest Święto Wojska Polskiego.	– omawia przebieg wojny polsko-bolszewickiej.	– wyjaśnia, jakie czynniki złożyły się na sukces wojsk polskich w wojnie z Rosją Sowiecką.	– poprawnie posługuje się terminem „<i>cud nad Wisłą</i>”; – charakteryzuje mit „<i>cudu nad Wisłą</i>”.
2. Eugeniusz Kwiatkowski i budowa Gdyni	– problemy odrodzonej Polski; – zasługi Eugeniusza Kwiatkowskiego na polu gospodarczym – budowa portu w Gdyni, Centralny Okręg Przemysłowy; – Gdynia polskim oknem na świat; – znaczenie terminów: <i>Wolne Miasto Gdańsk, bezrobocie, import, eksport, minister.</i>	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: <i>Wolne Miasto Gdańsk, bezrobocie</i>; – wskazuje na mapie Polski Gdynię.	– wyjaśnia, dlaczego Gdynia stała się polskim „oknem na świat”.	– opisuje trudności gospodarcze i ustrojowe w odbudowie państwa polskiego.	– charakteryzuje i wskazuje na mapie obszar Centralnego Okręgu Przemysłowego.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>minister, eksport, import.</i>

3. Zośka, Alek i Rudy – bohaterzy harcerze	– wybuch II wojny światowej; – sytuacja społeczeństwa polskiego pod niemiecką okupacją; – Szare Szeregi (Zośka, Alek, Rudy); – akcja pod Arsenalem; – powstanie warszawskie jako wyraz patriotyzmu młodego pokolenia; – znaczenie terminów: <i>okupacja, Armia Krajowa, Szare Szeregi</i>.	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: <i>okupacja</i>; – zna wydarzenia związane z datą 1 września 1939 r.; – opisuje sytuację narodu polskiego pod niemiecką okupacją.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>Armia Krajowa, Szare Szeregi</i>; – zna wydarzenia związane z datą 1 sierpnia 1944 r.; – charakteryzuje postaci Zośki, Alka i Rudego.	– wie, dlaczego wybuchło powstanie warszawskie; – opisuje najważniejsze akcje Szarych Szeregów, w tym akcję pod Arsenalem.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>Związek Sowiecki, powstanie warszawskie</i>; – charakteryzuje działalność Polskiego Państwa Podziemnego.	– przedstawia przebieg powstania warszawskiego.
4. „Żołnierze niezłomni”	– przejście władzy w powojennej Polsce przez komunistów; – polityka komunistów wobec polskiego podziemia; – działalność wojenna i powojenna Witolda Pileckiego; – postawa Danuty Siedzikówny, ps. Inka – znaczenie terminów: <i>opozycja antykomunistyczna, „żołnierze niezłomni”</i>.	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: <i>„żołnierze niezłomni”</i>; – opisuje politykę komunistów wobec ludności polskiej.	– poprawnie posługuje się terminem: <i>„żołnierze niezłomni”</i>; – rozwija skrót PRL;	– wyjaśnia, kto objął rządy w państwie polskim po zakończeniu II wojny światowej; – opisuje represje komunistów wobec zwolenników prawowitych władz polskich.	– charakteryzuje postaci <i>Witolda Pileckiego</i> i <i>Danuty Siedzikówny</i>.	– wie, kiedy obchodzony jest Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”.

5. Jan Paweł II – papież pielgrzym	– dzieciństwo i początek kapłaństwa Karola Wojtyły; – opozycyjna rola Kościoła w czasach komunizmu; – wybór Karola Wojtyły na papieża; – pielgrzymki papieża do ojczyzny (<i>Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi. Tej ziemi!</i>); – wsparcie Kościoła dla opozycji; – Jan Paweł II jako papież pielgrzym; – znaczenie terminów: <i>papież, teologia, pielgrzymka, konklawe, kardynał, prymas, pontyfikat.</i>	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: <i>papież</i> – wie, kim był Karol Wojtyła; – podaje miasto, w którym urodził się Karol Wojtyła.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>papież, teologia, pielgrzymka</i>; – wymienia nazwy kontynentów, które odwiedził Jan Paweł II.	– charakteryzuje rolę Kościoła katolickiego w czasach komunizmu; – charakteryzuje rolę papieża jako przywódcy Kościoła katolickiego oraz jako autorytetu moralnego dla chrześcijan.	– wyjaśnia znaczenie słów Jana Pawła II: <i>Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi. Tej ziemi!</i>; – wyjaśnia znaczenie pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do kraju dla społeczeństwa polskiego.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>konklawe, kardynał, pontyfikat</i>; – wie, dlaczego Stefan Wyszyński nazywany jest Prymasem Tysiąclecia; – charakteryzuje krótką biografię Jana Pawła II.
6. „Solidarność” i jej bohaterowie	– życie codzienne w okresie PRL.; – działalność opozycyjna; – strajki robotnicze i powstanie NSZZ „Solidarność”; – bohaterowie „Solidarności”: <i>Lech Wałęsa i Anna Walentynowicz</i>; – wprowadzenie stanu	– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: <i>demokracja, strajk, solidarność, związek zawodowy</i>; – wie, jak się nazywał pierwszy przywódca związku zawodowego „Solidarność” i późniejszy prezydent.	– wyjaśnia, dlaczego w 1980 r. doszło do masowych strajków robotniczych; – opisuje okoliczności zawiazania związku zawodowego „Solidarność”.	– zna wydarzenia związane z datami: sierpień 1980, 1989; – zna głównych bohaterów „Solidarności” – Lecha Wałęsę i Annę Walentynowicz.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>stan wojenny, Okrągły Stół</i>; – wymienia ograniczenia, z jakimi wiązało się wprowadzenie stanu wojennego; – wyjaśnia skutki rozmów Okrągłego Stołu.	– wskazuje różnice polityczne między czasami komunizmu a wolną Polską.

	wojennego i represje przeciwko opozycji; – przełom 1989 r. i upadek komunizmu; – znaczenie terminów: <i>strajk, związek</i> <i>zawodowy, solidarność,</i> <i>stan wojenny, Okrągły</i> <i>Stół.</i>					
--	---	--	--	--	--	--

Plan wynikowy do serii „Tajemnice przyrody”

Tytuł rozdziału w podręczniku	Numer i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Dział 1. Poznajemy warsztat przyrodnika						
Uczeń:						
1. Przyroda i jej składniki	1. Poznajemy składniki przyrody	- wymienia dwa elementy przyrody nieożywionej (A)*; - wymienia dwa elementy przyrody ożywionej (A)	- wyjaśnia znaczenie pojęcia przyroda (B); - wymienia trzy niezbędne do życia składniki przyrody nieożywionej (A); - podaje trzy przykłady wytworów działalności człowieka (A)	- wymienia cechy ożywionych elementów przyrody (A); - wskazuje w najbliższym otoczeniu wytwory działalności człowieka (C)	- podaje przykłady powiązań przyrody nieożywionej z przyrodą ożywioną (A); - klasyfikuje wskazane elementy na: ożywione składniki przyrody, nieożywione składniki przyrody oraz wytwory działalności człowieka (C)	wyjaśnia, w jaki sposób zmiana jednego elementu przyrody może wpłynąć na jej pozostałe elementy (B)
2. Jak poznawać przyrodę?	2. Jakimi sposobami poznajemy przyrodę?	- wymienia zmysły umożliwiające poznawanie otaczającego świata (A); - podaje dwa przykłady informacji uzyskanych dzięki wybranym zmysłom (A); - wyjaśnia, czym jest obserwacja (B)	- omawia na przykładach rolę poszczególnych zmysłów w poznawaniu świata (B); - wymienia źródła informacji o przyrodzie (A); - omawia najważniejsze zasady bezpieczeństwa podczas prowadzenia obserwacji i wykonywania doświadczeń (B)	- porównuje liczbę i rodzaj informacji uzyskiwanych za pomocą poszczególnych zmysłów (C); - wymienia cechy przyrodnika (A); - określa rolę obserwacji w poznawaniu przyrody (B); - omawia etapy doświadczenia (B)	- wyjaśnia, w jakim celu prowadzi się doświadczenia i eksperymenty przyrodnicze (B); - wyjaśnia różnice między eksperymentem a doświadczeniem (B)	- na podstawie obserwacji podejmuje próbę przewidzenia niektórych sytuacji i zjawisk, np. dotyczących pogody, zachowania zwierząt (D); - przeprowadza dowolne doświadczenie, posługując się instrukcją, zapisuje obserwacje i wyniki (D); - wyjaśnia, dlaczego do niektórych doświadczeń należy używać dwóch zestawów doświadczalnych (D)
3. Przyrządy i pomoce przyrodnika	3. Przyrządy i pomoce ułatwiające prowadzenie obserwacji	- podaje nazwy przyrządów służących do prowadzenia obserwacji w terenie (A); - przeprowadza obserwację za pomocą lupy lub lornetki (C); - notuje dwa/trzy spostrzeżenia dotyczące obserwowanych obiektów (C); - wykonuje schematyczny rysunek obserwowanego obiektu (C); - dokonuje pomiaru z wykorzystaniem taśmy mierniczej (C)	- przyporządkowuje przyrząd służący do prowadzenia obserwacji do obserwowanego obiektu (C); - wymienia propozycje przyrządów, które należy przygotować do prowadzenia obserwacji w terenie (D); - określa charakterystyczne cechy obserwowanych obiektów (C); - opisuje sposób użycia taśmy mierniczej (B)	- planuje miejsca dwóch/trzech obserwacji (D); - proponuje przyrząd odpowiedni do obserwacji konkretnego obiektu (C); - wymienia najważniejsze części mikroskopu (A)	- planuje obserwację dowolnego obiektu lub organizmu w terenie (D); - uzasadnia celowość zaplanowanej obserwacji (D); - omawia sposób przygotowania obiektu do obserwacji mikroskopowej (B)	przygotowuje notatkę na temat innych przyrządów służących do prowadzenia obserwacji, np. odległych obiektów lub głębin (D)

Tytuł rozdziału w podręczniku	Numer i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
4. Określamy kierunki geograficzne	4. W jaki sposób określamy kierunki geograficzne?	• podaje nazwy głównych kierunków geograficznych wskazanych przez nauczyciela na widnokręgu (A); • wyznacza – na podstawie instrukcji słownej – główne kierunki geograficzne za pomocą kompasu (C); • określa warunki wyznaczania kierunku północnego za pomocą gnomonu, czyli prostego patyka lub pręta, w słoneczny dzień (B)	• podaje nazwy głównych kierunków geograficznych (A); • przyporządkowuje skróty do nazw głównych kierunków geograficznych (A); • określa warunki korzystania z kompasu (A); • posługując się instrukcją, wyznacza główne kierunki geograficzne za pomocą gnomonu (C)	• wyjaśnia, co to jest widnokrąg (B); • omawia budowę kompasu (B); • samodzielnie wyznacza kierunki geograficzne za pomocą kompasu (C); • wyjaśnia, w jaki sposób wyznacza się kierunki pośrednie (B)	• podaje przykłady wykorzystania w życiu umiejętności wyznaczania kierunków geograficznych (B); • porównuje dokładność wyznaczania kierunków geograficznych za pomocą kompasu i gnomonu (D); • wyjaśnia, w jaki sposób tworzy się nazwy kierunków pośrednich (B)	• omawia sposób wyznaczania kierunku północnego na podstawie położenia Gwiazdy Polarnej oraz innych obiektów w otoczeniu (B)
	5. Określamy kierunki geograficzne za pomocą kompasu i gnomonu – lekcja w terenie					
Podsumowanie działu 1	6., 7. Podsumowanie i sprawdzian z działu: „Poznajemy warsztat przyrodnika”					
Dział 2. Poznajemy pogodę i inne zjawiska przyrodnicze						
		Uczeń:				
1.Substancje wokół nas	8. Otaczają nas substancje	• wskazuje w najbliższym otoczeniu przykłady ciał stałych, cieczy i gazów (B); • wskazuje w najbliższym otoczeniu po dwa przykłady ciał plastycznych, kruchych i sprężystych (B); • podaje dwa przykłady występowania zjawiska rozszerzalności cieplnej ciał stałych (A); • porównuje ciała stałe z cieczami pod względem jednej właściwości, np. kształtu (C)	• wymienia stany skupienia, w których występują substancje (A); • podaje dwa/trzy przykłady wykorzystania właściwości ciał stałych w życiu codziennym (C)	• wyjaśnia, na czym polega zjawisko rozszerzalności cieplnej (B); • podaje przykłady występowania zjawiska rozszerzalności cieplnej ciał stałych i cieczy (C) oraz gazów (D)	• klasyfikuje ciała stałe ze względu na właściwości (B); • wyjaśnia, na czym polega kruchość, plastyczność i sprężystość (B); • porównuje właściwości ciał stałych, cieczy i gazów (C); • opisuje zasadę działania termometru cieczowego (B)	• uzasadnia, popierając swoje stanowisko przykładami z życia, dlaczego ważna jest znajomość właściwości ciał (D)

Tytuł rozdziału w podręczniku	Numer i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
2. Woda występuje w trzech stanach skupienia	9. Poznajemy stany skupienia wody	- wymienia stany skupienia wody w przyrodzie (A); - podaje przykłady występowania wody w różnych stanach skupienia (A); - omawia budowę termometru (B); - odczytuje wskazania termometru (C); - wyjaśnia, na czym polega krzepnięcie i topnienie (B)	- wyjaśnia zasadę działania termometru (B); - przeprowadza, zgodnie z instrukcją, doświadczenia wykazujące: - wpływ temperatury otoczenia na parowanie wody (C), - obecność pary wodnej w powietrzu (C); - wyjaśnia, na czym polega parowanie i skraplanie wody (B)	- wymienia czynniki wpływające na szybkość parowania (A); - formułuje wnioski na podstawie przeprowadzonych doświadczeń (D); - przyporządkowuje stan skupienia wody do wskazań termometru (C)	- dokumentuje doświadczenia według poznanego schematu (D); - podaje znane z życia codziennego przykłady zmian stanów skupienia wody (C); - przedstawia w formie schematu zmiany stanu skupienia wody w przyrodzie (C)	przedstawia zmiany stanów skupienia wody podczas jej krążenia w przyrodzie, posługując się wykonanym przez siebie rysunkiem (D)
3. Składniki pogody	10. Poznajemy składniki pogody	- wymienia przynajmniej trzy składniki pogody (A); - rozpoznaje na dowolnej ilustracji rodzaje opadów (C); - wyjaśnia, dlaczego burze są groźne (B)	- wyjaśnia, co nazywamy pogodą (B); - wyjaśnia pojęcia: upał, przymrozek, mróz (B); - podaje nazwy osadów atmosferycznych (A)	- podaje, z czego są zbudowane chmury (A); - rozróżnia rodzaje osadów atmosferycznych na ilustracjach (C); - wyjaśnia, czym jest ciśnienie atmosferyczne (B); - wyjaśnia, jak powstaje wiatr (B)	- wyjaśnia, jak tworzy się nazwę wiatru (B); - rozpoznaje na mapie rodzaje wiatrów (C); - wykazuje związek pomiędzy porą roku a występowaniem określonego rodzaju opadów i osadów (D)	wyjaśnia różnice między opadami a osadami atmosferycznymi (D)
4. Obserwujemy pogodę	11. Obserwujemy pogodę 12. Obserwacja i pomiar składników pogody – lekcja w terenie	- dobiera odpowiednie przyrządy służące do pomiaru trzech składników pogody (A); - odczytuje temperaturę powietrza z termometru cieczowego (C); - na podstawie instrukcji buduje wiatromierz (C); - odczytuje symbole umieszczone na mapie pogody (C); - przedstawia stopień zachmurzenia za pomocą symboli (C); - przedstawia rodzaj opadów za pomocą symboli (C)	- zapisuje temperaturę dodatnią i ujemną (C); - omawia sposób pomiaru ilości opadów (B); - podaje jednostki, w których wyraża się składniki pogody (A); - buduje deszczomierz na podstawie instrukcji (C); - prowadzi tygodniowy kalendarz pogody na podstawie obserwacji wybranych składników pogody (C); - określa aktualny stopień zachmurzenia nieba na podstawie obserwacji (C); - opisuje tęczę (B)	- wymienia przyrządy służące do obserwacji meteorologicznych (A); - dokonyuje pomiaru składników pogody – prowadzi kalendarz pogody (C); - przygotowuje możliwą prognozę pogody dla swojej miejscowości na następny dzień (C)	- odczytuje prognozę pogody przedstawioną za pomocą znaków graficznych (C); - określa kierunek wiatru na podstawie obserwacji (C)	na podstawie opisu przedstawia – w formie mapy – prognozę pogody dla Polski (D)

Tytuł rozdziału w podręczniku	Numer i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
5. „Wędrówka” Słońca po niebie	13. „Wędrówka” Słońca po niebie	• wyjaśnia pojęcia: wschód Słońca, zachód Słońca (B); • rysuje „drogę” Słońca na niebie (C); • podaje daty rozpoczęcia kalendarzowych pór roku (A); • podaje po trzy przykłady zmian zachodzących w przyrodzie ożywionej w poszczególnych porach roku (C)	• omawia pozorną wędrówkę Słońca nad widnokreśłem (B); • omawia zmiany temperatury powietrza w ciągu dnia (B); • wyjaśnia pojęcia: równonoc, przesilenie (B); • omawia cechy pogody w poszczególnych porach roku (B)	• określa zależność między wysokością Słońca a temperaturą powietrza (C); • określa zależność między wysokością Słońca a długością cienia (C); • wyjaśnia pojęcie górowanie Słońca (B); • omawia zmiany w pozornej wędrówce Słońca nad widnokreśłem w poszczególnych porach roku (B)	• omawia zmiany długości cienia w ciągu dnia (B); • porównuje wysokość Słońca nad widnokreśłem oraz długość cienia podczas górowania w poszczególnych porach roku (C)	• podaje przykłady praktycznego wykorzystania wiadomości dotyczących zmian temperatury i długości cienia w ciągu dnia, np. wybór ubrania, pielęgnacja roślin, ustawienie budy dla psa (B)
	14. Jak zmieniają się pogoda i przyroda w ciągu roku? – lekcja w terenie					
Podsumowanie działu 2	15., 16. Podsumowanie i sprawdzian z działu: „Poznajemy pogodę i inne zjawiska przyrodnicze”					
Dział 3. Poznajemy świat organizmów						
		Uczeń:				
1. Organizmy mają wspólne cechy	17. Poznajemy budowę i czynności życiowe organizmów	• wyjaśnia, po czym rozpoznaje się organizm (B); • wymienia przynajmniej trzy czynności życiowe organizmów (A); • omawia jedną wybraną przez siebie czynność życiową organizmów (B); • odróżnia przedstawione na ilustracji organizmy jednokomórkowe od organizmów wielokomórkowych (C)	• wyjaśnia pojęcia: organizm jednokomórkowy, organizm wielokomórkowy (B); • podaje charakterystyczne cechy organizmów (A); • wymienia czynności życiowe organizmów (A); • rozpoznaje na ilustracji wybrane organy/narządy (C)	• omawia hierarchiczną budowę organizmów wielokomórkowych (B); • charakteryzuje czynności życiowe organizmów (B); • omawia cechy rozmnażania płciowego i bezpłciowego (B)	• podaje przykłady różnych sposobów wykonywania tych samych czynności przez organizmy, np. ruch, wzrost (C); • porównuje rozmnażanie płciowe z rozmnażaniem bezpłciowym (C)	• omawia podział organizmów na pięć królestw (A)
2. Organizmy różnią się sposobem odżywiania	18. W jaki sposób organizmy zdobywają pokarm?	• określa, czy podany organizm jest samożywny czy cudzożywny (B); • podaje przykłady organizmów cudzożywnych: mięsożernych, roślinożernych i wszystkożernych (B);	• dzieli organizmy cudzożywne ze względu na rodzaj pokarmu (A); • podaje przykłady organizmów roślinożernych (B);	• wyjaśnia pojęcia: organizm samożywny, organizm cudzożywny (B); • wymienia cechy roślinożerców (B);	• omawia sposób wytwarzania pokarmu przez rośliny (B); • określa rolę, jaką odgrywają w przyrodzie zwierzęta odżywiające się szczątkami glebowymi (C);	• prezentuje – w dowolnej formie – informacje na temat pasożytnictwa w świecie roślin (D); podaje przykłady obrony przed wrogami w świecie roślin i zwierząt (C);

Tytuł rozdziału w podręczniku	Numer i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
1. Trawienie i wchłanianie pokarmu	23. Poznajemy składniki pokarmu	• podaje przykłady produktów bogatych w białka, cukry, tłuszcze, witaminy (A); • omawia znaczenie wody dla organizmu (B)	• wymienia składniki pokarmowe (A); • przyporządkowuje podane pokarmy do wskazanej grupy pokarmowej (C)	• omawia rolę składników pokarmowych w organizmie (B); • wymienia produkty zawierające sole mineralne (A)	• omawia rolę witamin (B); • omawia rolę soli mineralnych w organizmie (B)	• wymienia wybrane objawy niedoboru jednej z poznanych witamin (B)
	24. Jak przebiega trawienie i wchłanianie pokarmu?	• wskazuje na modelu położenie poszczególnych narządów przewodu pokarmowego (C); • wyjaśnia, dlaczego należy dokładnie żuć pokarm (B); • uzasadnia konieczność mycia rąk przed każdym posiłkiem (C)	• wymienia narządy budujące przewód pokarmowy (A); • omawia rolę układu pokarmowego (B); • podaje zasady higieny układu pokarmowego (A)	• wyjaśnia pojęcie trawienia (B); • opisuje drogę pokarmu w organizmie (B); • omawia, co dzieje się w organizmie po zakończeniu trawienia pokarmu (B)	• wyjaśnia rolę enzymów trawiennych (B); • wskazuje narządy, w których zachodzi mechaniczne i chemiczne przekształcanie pokarmu (C)	• omawia rolę narządów wspomagających trawienie (B)
2. Układ krwionośny transportuje krew	25. Jaką rolę odgrywa układ krwionośny?	• wskazuje na schemacie serce i naczynia krwionośne (C); • wymienia rodzaje naczyń krwionośnych (A); • mierzy puls (C); • podaje dwa przykłady zachowań korzystnie wpływających na pracę układu krążenia (C)	• omawia rolę serca i naczyń krwionośnych (B); • pokazuje na schemacie poszczególne rodzaje naczyń krwionośnych (C)	• wymienia funkcje układu krwionośnego (B); • wyjaśnia, czym jest tętno (B); • omawia rolę układu krwionośnego w transporcie substancji w organizmie (C)	• wyjaśnia, jak należy dbać o układ krwionośny (B); • podaje przykłady produktów żywnościowych korzystnie wpływających na pracę układu krwionośnego (C)	• proponuje zestaw prostych ćwiczeń poprawiających funkcjonowanie układu krwionośnego (D)
3. Układ oddechowy zapewnia wymianę gazową	26. Jak oddychamy?	• pokazuje na modelu lub planszy dydaktycznej położenie narządów budujących układ oddechowy (C); • wymienia zasady higieny układu oddechowego (B)	• wymienia narządy budujące drogi oddechowe (A); • wyjaśnia, co dzieje się z powietrzem podczas wędrowki przez drogi oddechowe (B); • określa rolę układu oddechowego (A); • opisuje zmiany w wyglądzie części piersiowej tułowia podczas wdechu i wydechu (C)	• określa cel wymiany gazowej (B); • omawia rolę poszczególnych narządów układu oddechowego (B); • wyjaśnia, dlaczego drogi oddechowe są wyściełane przez komórki z rzęskami (B)	• wyjaśnia, na czym polega współpraca układów pokarmowego, krwionośnego i oddechowego (B); • wykonuje schematyczny rysunek ilustrujący wymianę gazową zachodzącą w płucach (C)	• planuje i prezentuje doświadczenie potwierdzające obecność pary wodnej w wydychanym powietrzu (D)

Tytuł rozdziału w podręczniku	Numer i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
4. Szkielet i mięśnie umożliwiają ruch	27. Jakie układy narządów umożliwiają organizmowi ruch?	- wskazuje na sobie, modelu lub planszy elementy szkieletu (C); - wyjaśnia pojęcie stawy (B); - omawia dwie zasady higieny układu ruchu (B)	- wymienia elementy budujące układ ruchu (A); - podaje nazwy i wskazuje główne elementy szkieletu (C); - wymienia trzy funkcje szkieletu (A); - wymienia zasady higieny układu ruchu (A)	- rozróżnia rodzaje połączeń kości (C); - podaje nazwy głównych stawów u człowieka (A); - wyjaśnia, w jaki sposób mięśnie są połączone ze szkieletem (B)	- na modelu lub planszy wskazuje kości o różnych kształtach (C); - omawia pracę mięśni szkieletowych (C)	wyjaśnia, dlaczego w okresie szkolnym należy szczególnie dbać o prawidłową postawę ciała (B)
5. Układ nerwowy kontroluje pracę organizmu	28. Jak organizm odbiera informacje z otoczenia? Narząd wzroku	- wskazuje na planszy położenie układu nerwowego (C); - wskazuje na planszy lub modelu położenie narządów zmysłów (C); - wymienia zadania narządów smaku i powonienia (A); - wymienia, podając przykłady, rodzaje smaków (A); - wymienia dwa zachowania wpływające niekorzystnie na układ nerwowy (A)	- omawia rolę poszczególnych narządów zmysłów (B); - omawia rolę skóry jako narządu zmysłu (B); - wymienia zasady higieny oczu i uszu (B)	- wskazuje na planszy małżowinę uszną, przewód słuchowy i błonę bębenkową (C); - omawia zasady higieny układu nerwowego (B)	- wymienia zadania mózgu, rdzenia kręgowego i nerwów (A); - wyjaśnia, w jaki sposób układ nerwowy odbiera informacje z otoczenia (B) - podaje wspólną cechę narządów węchu i smaku (A); - wskazuje na planszy drogę informacji dźwiękowych (C); - uzasadnia, że układ nerwowy koordynuje pracę wszystkich narządów zmysłów (D); - na podstawie doświadczenia formułuje wniosek dotyczący zależności między zmysłem smaku a zmysłem powonienia (C)	- wskazuje na planszy elementy budowy oka: soczewkę, siatkówkę i źrenicę (C); - omawia, korzystając z planszy, w jaki sposób powstaje obraz oglądanego obiektu (C)
	29. Jak organizm odbiera informacje z otoczenia? Narządy: węchu, smaku, słuchu i dotyku					
6. Układ rozrodczy umożliwia wydawanie na świat potomstwa	30. Jak jest zbudowany układ rozrodczy?	- wskazuje na planszy położenie narządów układu rozrodczego (C); - rozpoznaje komórki rozrodcze: męską i żeńską (C); - wyjaśnia pojęcie zapłodnienia (B)	- wymienia narządy tworzące żeński i męski układ rozrodczy (A); - określa rolę układu rozrodczego (A); - omawia zasady higieny układu rozrodczego (B); - wskazuje na planszy miejsce rozwoju nowego organizmu (C)	omawia rolę poszczególnych narządów układu rozrodczego (C)	- omawia przebieg rozwoju nowego organizmu (A) - wskazuje na planszy narządy układu rozrodczego męskiego i układu rozrodczego żeńskiego (C)	wyjaśnia przyczyny różnic w budowie układu rozrodczego żeńskiego i męskiego (C)

Tytuł rozdziału w podręczniku	Numer i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
7. Dojrzewanie to czas wielkich zmian	31. Dojrzewanie to czas wielkich zmian	• podaje przykłady zmian w organizmie świadczących o rozpoczęciu okresu dojrzewania u własnej płci (A); • podaje dwa przykłady zmian w funkcjonowaniu skóry w okresie dojrzewania (B)	• wymienia zmiany fizyczne zachodzące w okresie dojrzewania u dziewcząt i chłopców (A); • omawia zasady higieny, których należy przestrzegać w okresie dojrzewania (B)	• opisuje zmiany psychiczne zachodzące w okresie dojrzewania (B)	• wyjaśnia na przykładach, czym jest odpowiedzialność (B)	• prezentuje informacje dotyczące zagrożeń, na które mogą być narażone dzieci w okresie dojrzewania (D)
Podsumowanie działu 4	32., 33. Podsumowanie i sprawdzian z działu: „Odkrywamy tajemnice ciała człowieka”					
Dział 5. Odkrywamy tajemnice zdrowia						
		Uczeń:				
1. Zdrowy styl życia	34. Jak dbać o higienę?	• wymienia co najmniej trzy zasady zdrowego stylu życia (A); • korzystając z piramidy zdrowego żywienia, wskazuje produkty, które należy spożywać w dużych i w małych ilościach (C); • wyjaśnia, dlaczego ważna jest czystość rąk (B); • omawia sposoby dbania o zęby (C); • wymienia dwie zasady bezpieczeństwa podczas zabaw na świeżym powietrzu (A)	• podaje zasady prawidłowego odżywiania (A); • wyjaśnia, dlaczego należy dbać o higienę skóry (B); • opisuje sposób pielęgnacji paznokci (B); • wyjaśnia, na czym polega właściwy dobór odzieży (B); • podaje przykłady wypoczynku czynnego i wypoczynku biernego (B)	• wymienia wszystkie zasady zdrowego stylu życia (A); • wyjaśnia rolę aktywności fizycznej w zachowaniu zdrowia (B); • opisuje sposób pielęgnacji skóry – ze szczególnym uwzględnieniem okresu dojrzewania (C); • wyjaśnia, na czym polega higiena jamy ustnej (B)	• wyjaśnia, czym jest zdrowy styl życia (B); • omawia skutki niewłaściwego odżywiania się (B); • wyjaśnia, na czym polega higiena osobista (B); • podaje sposoby na uniknięcie zakażenia się grzybicą (A)	• przygotowuje propozycję prawidłowego jadłospisu na trzy dni, który będzie odpowiedni w okresie dojrzewania (D)

Tytuł rozdziału w podręczniku	Numer i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
2. Choroby zakaźne i pasożytnicze	35. Poznajemy choroby zakaźne	- wymienia drogi wnikania do organizmu człowieka drobnoustrojów chorobotwórczych i zwierząt pasożytniczych (A); - wymienia trzy zasady, których przestrzeganie pozwoli uniknąć chorób przenoszonych drogą oddechową (A); - wymienia trzy zasady, których przestrzeganie pozwoli uniknąć chorób przenoszonych przez uszkodzoną skórę (A); - wymienia trzy zasady, których przestrzeganie pozwoli uniknąć chorób przenoszonych drogą pokarmową (A)	- wymienia przyczyny chorób zakaźnych (A); - wymienia nazwy chorób przenoszonych drogą oddechową (A); - omawia objawy wybranej choroby przenoszonej drogą oddechową (B); - omawia przyczyny zatruc (B); - określa zachowania zwierzęcia, które mogą świadczyć o tym, że jest ono chore na wściekliznę (C)	- wymienia sposoby zapobiegania chorobom przenoszonym drogą oddechową (A); - wymienia szkody, które pasożyty powodują w organizmie (A); - omawia objawy zatruc (B)	- porównuje objawy przebiegania z objawami grypy i anginy (C); - klasyfikuje pasożyty na wewnętrzne i zewnętrzne, podaje ich przykłady (C); - charakteryzuje pasożyty wewnętrzne człowieka (C); - opisuje objawy wybranych chorób zakaźnych (B); - wymienia drobnoustroje mogące wnikać do organizmu przez uszkodzoną skórę (B)	- wyjaśnia, czym są szczepionki (B) - przygotowuje informacje na temat objawów boreliozy i sposobów postępowania w przypadku zachorowania na nią (D)
3. Jak postępować w niebezpiecznych sytuacjach?	36. Jak uniknąć niebezpiecznych sytuacji w naszym otoczeniu?	- wymienia zjawiska pogodowe, które mogą stanowić zagrożenie (A); - odróżnia muchomora sromotnikowego od innych grzybów (C); - określa sposób postępowania po użądleniu (A)	- określa zasady postępowania w czasie burzy, gdy przebywa się w domu lub poza nim (A); - rozpoznaje owady, które mogą być groźne (C)	- wymienia charakterystyczne cechy muchomora sromotnikowego (A); - wymienia objawy zatrucia grzybami (A)	- omawia sposób postępowania po ukąszeniu przez żmiję (B); - rozpoznaje dziko rosnące rośliny trujące (C)	prezentuje plakat informujący o zagrożeniach w swojej okolicy (D)
	37. Niebezpieczeństwa i pierwsza pomoc w domu	- omawia zasady postępowania podczas pielęgnacji roślin hodowanych w domu (B); - podaje przykłady środków czystości, które stwarzają zagrożenia dla zdrowia (A); - wymienia rodzaje urazów skóry (A)	- podaje przykłady trujących roślin hodowanych w domu (A); - przyporządkowuje nazwę zagrożenia do symboli umieszczanych na opakowaniach (C); - omawia sposób postępowania w wypadku otarć i skaleczeń (B)	omawia zasady pierwszej pomocy po kontakcie ze środkami czystości (B)	omawia zasady postępowania w przypadku oparzeń (B)	
4. Czym jest uzależnienie	38. Uzależnienia i ich skutki	podaje przynajmniej dwa przykłady negatywnego wpływu dymu tytoniowego i alkoholu na organizm człowieka (B);	podaje przykłady substancji, które mogą uzależniać (A);	- wyjaśnia, na czym polega palenie bierne (B); - wymienia skutki przyjmowania narkotyków (B);	- wyjaśnia, czym jest uzależnienie (B); - charakteryzuje substancje znajdujące się w dymie papierosowym (C);	- uzasadnia konieczność zachowań asertywnych (D); - przygotowuje informacje na temat pomocy osobom uzależnionym (D)

Tytuł rozdziału w podręczniku	Numer i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
		- opisuje zachowanie świadczące o mogącym rozwinąć się uzależnieniu od komputera lub telefonu (B); - prezentuje zachowanie asertywne w wybranej sytuacji (C)	- podaje przykłady skutków działania alkoholu na organizm (B); - podaje przykłady sytuacji, w których należy zachować się asertywnie (C)	wyjaśnia, czym jest asertywność (B)	uzasadnia, dlaczego napoje energetyzujące nie są obojętne dla zdrowia (C)	
Podsumowanie działu 5	39.,40. Podsumowanie i sprawdzian z działu: „Odkrywamy tajemnice zdrowia”					
Dział 6. Orientujemy się w terenie						
		Uczeń:				
1. Co pokazujemy na planach?	41. Co to jest plan?	- oblicza wymiary biurka w skali 1 : 10 (C); - rysuje plan biurka w skali 1 : 10 (C)	- wyjaśnia, jak powstaje plan (B); - rysuje plan dowolnego przedmiotu (wymiarów przedmiotu podzielne bez reszty przez 10) w skali 1 : 10 (C)	- wyjaśnia pojęcie skala liczbową (B); - oblicza wymiary przedmiotu w różnych skalach, np. 1 : 5, 1 : 20, 1 : 50	- rysuje plan pokoju w skali 1 : 50 (C); - dobiera skalę do wykonania planu dowolnego obiektu (D); - wykonuje szkic terenu szkoły (D)	- wykonuje szkic okolic szkoły (D); - wyjaśnia pojęcia: skala mianowana, podziałka liniowa (B)
2. Jak czytamy plany i mapy?	42. Czytamy plan miasta i mapę turystyczną	- wymienia rodzaje map (A); - odczytuje informacje zapisane w legendzie planu (C)	- wyjaśnia pojęcia: mapa i legenda (B); - rozpoznaje obiekty przedstawione na planie lub mapie za pomocą znaków kartograficznych (C/D)	- opisuje słowami fragment terenu przedstawiony na planie lub mapie (D); - określa przeznaczenie planu miasta i mapy turystycznej (B)	- odszukuje na mapie wskazane obiekty (C); - przygotowuje zbiór znaków kartograficznych dla planu lub mapy najbliższej okolicy (C)	porównuje dokładność planu miasta i mapy turystycznej (D)
3. Jak się orientować w terenie?	43. Jak się orientować w terenie?	- wskazuje kierunki geograficzne na mapie (C); - odszukuje na planie okolicy wskazany obiekt, np. kościół, szkołę (C)	- określa położenie innych obiektów na mapie w stosunku do podanego obiektu (C); - opowiada, jak zorientować plan lub mapę za pomocą kompasu (B)	- wyjaśnia, na czym polega orientowanie planu lub mapy (B); - orientuje plan lub mapę za pomocą kompasu (C)	orientuje mapę za pomocą obiektów w terenie (C)	dostosowuje sposób orientowania mapy do otaczającego terenu (D)
	44. Ćwiczymy orientowanie się w terenie – lekcja w terenie					
Podsumowanie działu 6	45.,46. Podsumowanie i sprawdzian z działu: „Orientujemy się w terenie”					
Dział 7. Poznajemy krajobraz najbliższej okolicy						
		Uczeń:				

Tytuł rozdziału w podręczniku	Numer i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
1. Rodzaje krajobrazów	47. Co to jest krajobraz?	- rozpoznaje na zdjęciach rodzaje krajobrazów (C); - podaje przykłady krajobrazu naturalnego (B); wymienia nazwy krajobrazów kulturowych (B); - określa rodzaj krajobrazu najbliższej okolicy (D)	- wyjaśnia, do czego odnoszą się nazwy krajobrazów (B); - wymienia rodzaje krajobrazów: naturalny, kulturowy (A); - wyjaśnia pojęcie krajobraz kulturowy (B); - wskazuje w krajobrazie najbliższej okolicy składniki, które są wytworami człowieka (C)	- wyjaśnia pojęcie krajobraz (B); - wymienia składniki, które należy uwzględnić, opisując krajobraz (A); - omawia cechy poszczególnych krajobrazów kulturowych (B); - wskazuje naturalne składniki krajobrazu najbliższej okolicy (D)	opisuje krajobraz najbliższej okolicy (D)	wskazuje pozytywne i negatywne skutki przekształcenia krajobrazu najbliższej okolicy (D)
2. Ukształtowanie terenu	48. Poznajemy formy terenu	- rozpoznaje na ilustracji wzniesienia i zagłębienia (C); - wyjaśnia, czym są równiny (B); - wykonuje modele wzniesienia i doliny (C)	- omawia na podstawie ilustracji elementy wzniesienia (C); - wskazuje formy terenu w krajobrazie najbliższej okolicy (D)	- opisuje wklęsłe formy terenu (B); - isuje formy terenu dominujące w krajobrazie najbliższej okolicy (D)	- klasyfikuje wzniesienia na podstawie ich wysokości (A); - omawia elementy doliny (A)	przygotowuje krótką prezentację o najciekawszych formach terenu w Polsce i na świecie (D)
3. Czy wszystkie skały są twarde?	49. Czy wszystkie skały są twarde?	przyporządkowuje jedną/dwie pokazane skały do poszczególnych grup (C)	- podaje nazwy grup skał (A); - podaje przykłady skał litych, zwięzłych i luźnych (B)	- opisuje budowę skał litych, zwięzłych i luźnych (C); - rozpoznaje co najmniej jedną skałę występującą w najbliższej okolicy (C/D)	- opisuje skały występujące w najbliższej okolicy (D); - omawia proces powstawania gleby (B)	przygotowuje kolekcję skał z najbliższej okolicy wraz z ich opisem (D)
4. Wody słodkie i wody słone	50. Wody słodkie i wody słone	- podaje przykłady wód słonych (B); - wskazuje na mapie przykład wód stojących i płynących w najbliższej okolicy (D)	- podaje przykłady wód słodkich – w tym wód powierzchniowych (B); - wskazuje różnice między oceanem a morzem (B); - na podstawie ilustracji rozróżnia rodzaje wód stojących i płynących (C/D); - wymienia różnice między jeziorem a stawem (C)	- wyjaśnia pojęcia: wody słodkie, wody słone (B); - wykonuje schemat podziału wód powierzchniowych (C); - omawia warunki niezbędne do powstania jeziora (B); - porównuje rzekę z kanałem śródlądowym (C)	- charakteryzuje wody słodkie występujące na Ziemi (C); - omawia, jak powstają bagna (B); - charakteryzuje wody płynące (C)	- prezentuje informacje typu „naj” – najdłuższa rzeka, największe jezioro, największa głębina oceaniczna (D); - wyjaśnia, czym są lodowce i lądolody (B)

Tytuł rozdziału w podręczniku	Numer i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
5. Krajobraz wczoraj i dziś	51. Krajobraz wczoraj i dziś	- rozpoznaje na zdjęciach krajobraz kulturowy (C); - podaje dwa/trzy przykłady zmian w krajobrazie najbliższej okolicy (D)	- wymienia, podając przykłady, od jakich nazw pochodzą nazwy miejscowości (A); - podaje przykłady zmian w krajobrazach kulturowych (B)	- omawia zmiany w krajobrazie wynikające z rozwoju rolnictwa (B); - omawia zmiany w krajobrazie związane z rozwojem przemysłu (A); - wyjaśnia pochodzenie nazwy swojej miejscowości (C)	- podaje przykłady działalności człowieka, które prowadzą do przekształcenia krajobrazu (B); - wskazuje źródła, z których można uzyskać informacje o historii swojej miejscowości (A)	- przygotowuje plakat lub prezentację multimedialną na temat zmian krajobrazu na przestrzeni dziejów (A); - przygotuje prezentację multimedialną lub plakat pt. „Moja miejscowość dawniej i dziś” (D)
6. Obszary i obiekty chronione	52. Obszary i obiekty chronione	- wymienia dwie/trzy formy ochrony przyrody w Polsce (A); - podaje dwa/trzy przykłady ograniczeń obowiązujących na obszarach chronionych (B); - wyjaśnia, na czym polega ochrona ścisła (B)	- wyjaśnia, czym są parki narodowe (B); - podaje przykłady obiektów, które są pomnikami przyrody (B); - omawia sposób zachowania się na obszarach chronionych (B)	- wyjaśnia cel ochrony przyrody (B); - wyjaśnia, czym są rezerваты przyrody (B); - wyjaśnia różnice między ochroną ścisłą a ochroną czynną (B); - podaje przykład obszaru chronionego lub pomnika przyrody znajdującego się w najbliższej okolicy (A)	- wskazuje różnice między parkiem narodowym a parkiem krajobrazowym (C); - na podstawie mapy w podręczniku lub atlasie podaje przykłady pomników przyrody ożywionej i nieożywionej na terenie Polski i swojego województwa (D)	prezentuje – w dowolnej formie – informacje na temat ochrony przyrody w najbliższej okolicy: gminie, powiecie lub województwie (D)
Podsumowanie działu 7	53.,54. Podsumowanie i sprawdzian z działu: „Poznajemy krajobraz najbliższej okolicy”					
Dział 8. Odkrywamy tajemnice życia w wodzie i na lądzie						
		Uczeń:				
1. Warunki życia w wodzie	55. Poznajemy warunki życia w wodzie	- podaje trzy przystosowania ryb do życia w wodzie (A); - wymienia dwa przykłady innych przystosowań organizmów do życia w wodzie (A)	- omawia na przykładach przystosowania zwierząt do życia w wodzie (B); - wyjaśnia, dzięki czemu zwierzęta wodne mogą przetrwać zimę (B)	- omawia na przykładach przystosowania roślin do ruchu wody (B); - omawia sposób pobierania tlenu przez organizmy wodne (B)	- wyjaśnia pojęcie plankton (B); - omawia na przykładach przystosowania zwierząt do ruchu wody (B)	prezentuje informacje o największych organizmach żyjących w środowisku wodnym (D)
2. Z biegiem rzeki	56. Poznajemy rzekę	wskazuje na ilustracji elementy rzeki: źródło, bieg górny, bieg środkowy, bieg dolny, ujście (C/D)	- podaje dwie/trzy nazwy organizmów żyjących w górnym, środkowym i dolnym biegu rzeki (A); - omawia warunki panujące w górnym biegu rzeki (A)	- wymienia cechy, którymi różnią się poszczególne odcinki rzeki (B); - porównuje warunki życia w poszczególnych biegach rzeki (C)	- rozpoznaje na ilustracjach organizmy charakterystyczne dla każdego z biegów rzeki (C); - omawia przystosowania organizmów żyjących w górnym, środkowym i dolnym biegu rzeki (B)	porównuje świat roślin oraz zwierząt w górnym, środkowym i dolnym biegu rzeki (C)

Tytuł rozdziału w podręczniku	Numer i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
3. Życie w jeziorze	57. Poznajemy warunki życia w jeziorze	- przyporządkowuje na schematycznym rysunku odpowiednie nazwy do stref życia w jeziorze (C); - odczytuje z ilustracji nazwy dwóch/trzech organizmów żyjących w poszczególnych strefach jeziora (C)	- podaje nazwy stref życia w jeziorze (A); - wymienia grupy roślin żyjących w strefie przybrzeżnej (A); - rozpoznaje na ilustracjach pospolite rośliny wodne przytwardzone do podłoża (C)	- charakteryzuje przystosowania roślin do życia w strefie przybrzeżnej (C); - wymienia czynniki warunkujące życie w poszczególnych strefach jeziora (A); - wymienia zwierzęta żyjące w strefie przybrzeżnej (A); - charakteryzuje przystosowania ptaków i ssaków strefy przybrzeżnej do życia w wodzie (C)	- charakteryzuje poszczególne strefy jeziora (C); - rozpoznaje na ilustracjach pospolite zwierzęta związane z jeziorami (C); - układa z poznanych organizmów łańcuch pokarmowy występujący w jeziorze (C)	- przygotowuje prezentację na temat trzech/czterech organizmów tworzących plankton (D); - prezentuje informacje „naj” na temat jezior w Polsce i na świecie (D)
4. Warunki życia na lądzie	58. Warunki życia na lądzie	- wymienia czynniki warunkujące życie na lądzie (A); - omawia przystosowania zwierząt do zmian temperatury (B)	omawia przystosowania roślin do niskiej lub wysokiej temperatury (B)	- charakteryzuje przystosowania roślin i zwierząt zabezpieczające je przed utratą wody (B); - wymienia przykłady przystosowań chroniących zwierzęta przed działaniem wiatru (A);)	- omawia negatywną i pozytywną rolę wiatru w życiu roślin (B); - opisuje sposoby wymiany gazowej u zwierząt lądowych (B); - wymienia przystosowania roślin do wykorzystania światła (A)	prezentuje informacje na temat przystosowań dwóch/trzech gatunków roślin lub zwierząt do życia w ekstremalnych warunkach lądowych (C)
5. Las ma budowę warstwową	59. Poznajemy budowę lasu i panujące w nim warunki	- wskazuje warstwy lasu na planszy dydaktycznej lub ilustracji (C); - wymienia po dwa gatunki organizmów żyjących w dwóch wybranych warstwach lasu (A); - podaje trzy zasady zachowania się w lesie (A)	- podaje nazwy warstw lasu (A); - omawia zasady zachowania się w lesie (B); - rozpoznaje pospolite organizmy żyjące w poszczególnych warstwach lasu (C)	- charakteryzuje warunki abiotyczne panujące w poszczególnych warstwach lasu (C); - rozpoznaje pospolite grzyby jadalne (C)	charakteryzuje poszczególne warstwy lasu, uwzględniając rośliny i zwierzęta żyjące w tych warstwach (C)	omawia wymagania środowiskowe wybranych gatunków zwierząt żyjących w poszczególnych warstwach lasu (C)
	60. Jakie organizmy spotykamy w lesie? – lekcja w terenie					

Tytuł rozdziału w podręczniku	Numer i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
6. Jakie drzewa rosną w lesie?	61. Poznajemy różne drzewa	• podaje po dwa przykłady drzew iglastych i liściastych (A); • rozpoznaje dwa drzewa iglaste i dwa liściaste (C)	• porównuje wygląd igieł sosny z igłami świerka (C); • wymienia cechy budowy roślin iglastych ułatwiające ich rozpoznawanie, np. kształt i liczba igieł, kształt i wielkość szyszek (B); • wymienia cechy ułatwiające rozpoznawanie drzew liściastych (B)	• porównuje drzewa liściaste z drzewami iglastymi (C); • rozpoznaje rosnące w Polsce rośliny iglaste (C); • rozpoznaje przynajmniej sześć gatunków drzew liściastych (C); • wymienia typy lasów rosnących w Polsce (A)	• podaje przykłady drzew rosnących w lasach liściastych, iglastych i mieszanych (A)	• prezentuje informacje na temat roślin iglastych pochodzących z innych regionów świata, które są uprawiane w polskich ogrodach (D)
7. Na łące	62. Na łące	• podaje dwa przykłady znaczenia łąki (A); • wyjaśnia, dlaczego nie wolno wypalać traw (B); • rozpoznaje przynajmniej trzy gatunki poznanych roślin łąkowych (C)	• wymienia cechy łąki (A); • wymienia zwierzęta mieszkające na łące i żerujące na niej (A); • przedstawia w formie łańcucha pokarmowego proste zależności pokarmowe między organizmami żyjącymi na łące (C)	• omawia zmiany zachodzące na łące w różnych porach roku (B); • rozpoznaje przynajmniej pięć gatunków roślin występujących na łące (C); • wyjaśnia, w jaki sposób ludzie wykorzystują łąki (B)	• przyporządkowuje nazwy gatunków roślin do charakterystycznych barw łąki (C); • uzasadnia, że łąka jest środowiskiem życia wielu zwierząt (C)	• wykonuje zielnik z poznanych na lekcji roślin łąkowych (C) lub innych roślin (D)
8. Na polu uprawnym	63. Na polu uprawnym	• wymienia nazwy zbóż (A); • rozpoznaje na ilustracjach owies, pszenicę i żyto (C); • podaje przykłady warzyw uprawianych na polach (A); • wymienia nazwy dwóch szkodników upraw polowych (A)	• omawia sposoby wykorzystywania roślin zbożowych (B); • rozpoznaje nasiona trzech zbóż (C); • wyjaśnia, które rośliny nazywamy chwastami (B); • uzupełnia brakujące ogniwa w łańcuchach pokarmowych organizmów żyjących na polu (C)	• wyjaśnia pojęcia: zboża ozime, zboża jare (B); • podaje przykłady wykorzystywania uprawianych warzyw (B)	• podaje przykłady innych upraw niż zboża i warzywa, wskazując sposoby ich wykorzystywania (B); • przedstawia zależności występujące na polu w formie co najmniej dwóch łańcuchów pokarmowych (C); • rozpoznaje zboża rosnące w najbliższej okolicy (D)	• wyjaśnia, w jaki sposób człowiek może wykorzystać dziko żyjące zwierzęta do ochrony roślin uprawnych przez szkodnikami (B)
Podsumowanie działu 8	64., 65. Podsumowanie i sprawdzian z działu: „Odkrywamy tajemnice życia w wodzie i na lądzie”					

* Wymaganiom zostały przypisane kategorie taksonomiczne celów kształcenia: A – zapamiętywanie wiadomości, B – rozumienie wiadomości, C – stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych, D – stosowanie wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych). Według: B. Niemierko *Między oceną szkolną a dydaktyką. Bliżej dydaktyki*, Warszawa 1997.

Matematyka z kluczem

Szkoła podstawowa, klasy 4–8

Przedmiotowe zasady oceniania

Klasa 4

Wymagania na poszczególne oceny

Dział I – Liczby naturalne – część 1

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1.	odczytuje współrzędne punktów zaznaczonych na osi liczbowej (proste przypadki)
2.	odczytuje i zapisuje słownie liczby zapisane cyframi (w zakresie 1 000 000)
3.	zapisuje cyframi liczby podane słowami (w zakresie 1 000 000)
4.	dodaje liczby bez przekraczania progu dziesiątkowego
5.	odejmuje liczby w zakresie 100 bez przekraczania progu dziesiątkowego
6.	mnoży liczby jednocyfrowe
7.	dzieli liczby dwucyfrowe przez liczby jednocyfrowe (w zakresie tabliczki mnożenia)
8.	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania, odejmowania, mnożenia

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1.	zaznacza podane liczby naturalne na osi liczbowej
2.	odczytuje i zapisuje słownie liczby zapisane cyframi
3.	zapisuje cyframi liczby podane słowami, zapisuje słownie i cyframi kwoty złożone z banknotów i monet o podanych nominałach
4.	dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 z przekraczaniem progu dziesiątkowego
5.	stosuje prawa łączności i przemienności dodawania (mnożenia)
6.	oblicza składnik, gdy jest podana suma i drugi składnik (w zakresie 100)
7.	oblicza odjemną, gdy jest podany odjemnik i różnica (w zakresie 100)
8.	oblicza odjemnik, gdy jest podana odjemna i różnica (w zakresie 100)
9.	oblicza jeden czynnik, gdy dany jest drugi czynnik i iloczyn (w zakresie 100)

10.	oblicza dzielną, gdy dane są dzielnik i iloraz (w zakresie 100)
11.	oblicza dzielnik, gdy dane są dzielna i iloraz (w zakresie 100)
12.	wymienia dzielniki danej liczby dwucyfrowej
13.	wykonuje dzielenie z resztą (w zakresie 100)
14.	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia lub dzielenia z resztą
15.	dzieli liczbę dwucyfrową przez liczbę jednocyfrową (w zakresie 100)

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1.	dodaje i odejmuje w pamięci liczby naturalne z przekraczaniem progu dziesiątkowego
2.	mnoży w pamięci liczby jednocyfrowe przez liczby dwucyfrowe (w zakresie 100)
3.	rozwiązuje zadania z wykorzystaniem mnożenia i dzielenia

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1.	ustala jednostkę na osi liczbowej na podstawie podanych współrzędnych punktów
2.	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli:

1.	ustala współrzędne punktów na osi liczbowej w nietypowych sytuacjach
2.	w sprytny sposób wykonuje odejmowanie oraz dodawanie do obliczania wartości wielodziałaniowych wyrażeń arytmetycznych
3.	biegle stosuje prawa działań na liczbach naturalnych
4.	oblicza wyniki mnożenia i dzielenia „po kawałku” korzystając z dodawania lub odejmowania (w złożonych przykładach)
5.	rozwiązuje wielodziałaniowe zadania tekstowe

Dział II – Liczby naturalne – część 2

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1.	zamienia jednostki czasu (godziny na minuty, minuty na sekundy, kwadranse na minuty, godziny na kwadranse)
2.	zapisuje słownie godziny przedstawione na zegarze
3.	oblicza upływ czasu, np. od 12.30 do 12.48
4.	zna cyfry rzymskie (I, V, X)
5.	zapisuje cyframi rzymskimi liczby naturalne (do 12) zapisane cyframi arabskimi
6.	podaje czas trwania roku zwykłego i roku przestępnego (liczbę dni)
7.	spośród podanych liczb wybiera liczby podzielne przez 10, przez 5, przez 2
8.	przedstawia drugą i trzecią potęgę za pomocą iloczynu takich samych czynników
9.	oblicza wartości dwudziałaniowych wyrażeń arytmetycznych
10.	mnoży i dzieli liczby zakończone zerami przez liczby jednocyfrowe
11.	szacuje wynik dodawania dwóch liczb dwu- lub trzycyfrowych

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1.	oblicza upływ czasu, np. od 14.29 do 15.25
2.	zapisuje cyframi rzymskimi liczby naturalne (do 39) zapisane cyframi arabskimi
3.	zapisuje daty z wykorzystaniem cyfr rzymskich
4.	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z wykorzystaniem obliczeń kalendarzowych i zegarowych
5.	przypisuje podany rok do odpowiedniego stulecia
6.	oblicza kwadrat i sześcian liczby naturalnej
7.	zapisuje iloczyn takich samych dwóch lub trzech czynników za pomocą potęgi
8.	podaje przykłady liczb podzielnych przez 10, przez 5, przez 2
9.	wybiera spośród podanych liczb liczby podzielne przez 9, przez 3
10.	mnoży i dzieli liczby z zerami na końcu
11.	oblicza wartości trójdziałaniowych wyrażeń arytmetycznych
12.	szacuje wynik odejmowania dwóch liczb (dwucyfrowych, trzycyfrowych)
13.	szacuje wynik mnożenia dwóch liczb

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1.	wykonuje obliczenia zegarowe i kalendarzowe
----	---

2.	zapisuje cyframi arabskimi liczby do 39 zapisane cyframi rzymskimi
3.	rozwiązuje zadania z zastosowaniem cech podzielności przez 10, przez 5, przez 2
4.	oblicza wartości wielodziałaniowych wyrażeń arytmetycznych
5.	rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia i dzielenia liczb zakończonych zerami

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1.	wyznacza liczbę naturalną, znając jej kwadrat, np. 25, 49
2.	oblicza wartość wielodziałaniowego wyrażenia arytmetycznego
3.	stosuje cechy podzielności przy wyszukiwaniu liczb spełniających dany warunek
4.	rozwiązuje zadania z zastosowaniem cech podzielności przez 9 i przez 3
5.	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia i dzielenia liczb zakończonych zerami

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli:

1.	odróżnia lata przestępne od lat zwykłych
2.	oblicza potęgi liczb naturalnych o stopniu wyższym niż 3
3.	rozwiązuje zadania z wykorzystaniem własności liczb parzystych i nieparzystych
4.	stosuje kolejność wykonywania działań do obliczania wartości wielodziałaniowych wyrażeń arytmetycznych
5.	w sprytny sposób wykonuje mnożenie oraz dzielenie

Dział III – Działania pisemne

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1.	dodaje i odejmuje pisemnie liczby z przekraczaniem kolejnych progów dziesiątkowych
2.	mnoży pisemnie liczbę wielocyfrową przez liczbę jednocyfrową
3.	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania pisemnego
4.	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia liczby wielocyfrowej przez liczbę jednocyfrową

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1.	mnoży pisemnie przez liczby dwucyfrowe
2.	mnoży pisemnie liczby zakończone zerami
3.	dzieli pisemnie liczby wielocyfrowe przez liczby jednocyfrowe
4.	sprawdza poprawność wykonanych działań

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1.	mnoży pisemnie liczby wielocyfrowe
2.	korzysta z obliczeń pisemnych do wyznaczenia odjemnej, gdy są podane odjemnik i różnica
3.	korzysta z obliczeń pisemnych do wyznaczenia odjemnika, gdy są podane odjemna i różnica
4.	rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania, odejmowania i mnożenia przez liczby jednocyfrowe sposobem pisemnym

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1.	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania sposobem pisemnym
2.	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia sposobem pisemnym

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli:

1.	odtwarza brakujące cyfry w działaniach pisemnych
2.	dzieli liczby naturalne sposobem pisemnym przez liczby dwucyfrowe
3.	rozwiązuje złożone zadania tekstowe z wykorzystaniem działań pisemnych

Dział IV – Figury geometryczne – część 1

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1.	rozpoznaje podstawowe figury geometryczne: punkt, odcinek, prostą
2.	wskazuje punkty należące do odcinka i do prostej
3.	wskazuje na rysunku proste i odcinki prostopadłe oraz równoległe

4.	rysuje odcinek o podanej długości
5.	rozdziela wśród czworokątów prostokąty i kwadraty
6.	rysuje prostokąty, których wymiary są wyrażone taką samą jednostką
7.	rysuje kwadraty o podanych wymiarach
8.	rysuje przekątne prostokątów
9.	wyróżnia wśród innych figur wielokąty i podaje ich nazwy
10.	wymienia różne jednostki długości
11.	oblicza obwód wielokąta, którego długości boków są wyrażone taką samą jednostką
12.	wybiera spośród podanych figur te, które mają oś symetrii
13.	wskazuje środek, promień i średnicę koła i okręgu
14.	rysuje okrąg i koło o danym promieniu i o danej średnicy
15.	rysuje odcinek o podanej długości w podanej skali

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1.	rysuje prostą równoległą i prostą prostopadłą do danej prostej
2.	rozwiązuje elementarne zadania z wykorzystaniem własności boków i kątów prostokąta i kwadratu
3.	podaje liczbę przekątnych w wielokącie
4.	zamienia jednostki długości, np. metry na centymetry, centymetry na milimetry
5.	rysuje osie symetrii figury
6.	podaje zależność między promieniem a średnicą koła i okręgu
7.	oblicza wymiary figur geometrycznych i obiektów w skali wyrażonej niewielkimi liczbami naturalnymi
8.	oblicza w prostych przypadkach rzeczywistą odległość na podstawie mapy ze skalą mianowaną

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1.	rysuje odcinek równoległy i odcinek prostopadły do danego odcinka
2.	wymienia własności boków i kątów prostokąta i kwadratu
3.	rysuje wielokąty spełniające określone warunki
4.	oblicza długość boku prostokąta przy danym obwodzie i drugim boku
5.	rysuje figurę mającą dwie osie symetrii
6.	oblicza rzeczywiste wymiary obiektów, znając ich wymiary w podanej skali

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1.	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem własności wielokątów, koła i okręgu
2.	rysuje figurę symetryczną z zadanymi osiami symetrii
3.	dobiera skalę do narysowanych przedmiotów
4.	wyznacza rzeczywistą odległość między obiektami na planie i na mapie, posługując się skalą mianowaną i liczbową

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli:

1.	rysuje odcinki równoległe i prostopadłe w różnych położeniach na kartce w kratkę
2.	rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności dotyczące prostokątów i kół
3.	rozwiązuje różnorodne zadania geometryczne wykorzystując poznane wiadomości i umiejętności również w kontekście praktycznym
4.	oblicza rzeczywistą odległość między miastami korzystając z map, na których podana jest skala liczbowa

Dział V – Ułamki zwykłe

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1.	wskazuje i nazywa: licznik, mianownik, kreskę ułamkową
2.	odczytuje i zapisuje ułamki zwykłe (słownie i cyframi)
3.	porównuje ułamki zwykłe o jednakowych mianownikach
4.	przedstawia ułamek właściwy w postaci ilorazu
5.	zapisuje iloraz w postaci ułamka zwykłego
6.	rozszerza i skraca ułamek zwykły przez podaną liczbę
7.	dodaje i odejmuje ułamki zwykłe o jednakowych mianownikach bez przekraczania jedności

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1.	zamienia ułamki niewłaściwe na liczby mieszane
2.	zamienia liczby mieszane na ułamki niewłaściwe
3.	dodaje ułamki zwykłe do całości
4.	odejmuje ułamki zwykłe od całości
5.	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i z zastosowaniem odejmowania ułamków zwykłych o jednakowych mianownikach
6.	mnoży ułamek zwykły przez liczbę naturalną bez przekraczania jedności

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1.	zaznacza na osi liczbowej ułamki zwykłe
2.	dodaje lub odejmuje liczby mieszane o takich samych mianownikach
3.	porównuje ułamki zwykłe o takich samych licznikach
4.	rozwiązuje zadania, wykorzystując rozszerzanie i skracanie ułamków zwykłych
5.	rozwiązuje zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków zwykłych o jednakowych mianownikach oraz mnożenia ułamków zwykłych przez liczby naturalne

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1.	porównuje liczby mieszane i ułamki niewłaściwe
2.	doprowadza ułamki do postaci nieskracalnej

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli:

1.	przedstawia na osi liczbowej ułamki o różnych mianownikach (w prostych przypadkach)
2.	rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem dopełnień ułamków zwykłych do całości
3.	rozwiązuje złożone zadania tekstowe z zastosowaniem poznanych działań na ułamkach zwykłych
4.	oblicza wielodziałaniowe wyrażenia arytmetyczne zawierające ułamki zwykłe

Dział VI – Ułamki dziesiętne

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1.	odczytuje i zapisuje ułamek dziesiętny
2.	dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne sposobem pisemnym – proste przypadki
3.	dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne w pamięci – proste przypadki
4.	mnoży i dzieli ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000 – proste przypadki (bez dopisywania dodatkowych zer)

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1.	porównuje ułamki dziesiętne
2.	dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne sposobem pisemnym
3.	mnoży i dzieli ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000 (z dopisywaniem dodatkowych zer)
4.	zamienia ułamek dziesiętny na ułamek zwykły (liczbę mieszaną), a ułamek zwykły (liczbę mieszaną) na ułamek dziesiętny – proste przypadki
5.	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych
6.	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia i dzielenia ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1.	zaznacza na osi liczbowej ułamki dziesiętne
2.	porządkuje ułamki dziesiętne według podanych kryteriów
3.	rozwiązuje zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych
4.	rozwiązuje zadania z zastosowaniem mnożenia i dzielenia ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000
5.	zamienia jednostki długości i masy z wykorzystaniem ułamków dziesiętnych

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1.	zamienia ułamki zwykłe (liczby mieszane) na ułamki dziesiętne metodą rozszerzania
2.	rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem zamiany ułamków
3.	rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli:

1.	zamienia bardzo małe liczby przedstawione w postaci ułamków dziesiętnych na ułamki zwykłe i potrafi je odczytać
2.	stosuje zależności między jednostkami długości
3.	rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z zastosowaniem ułamków dziesiętnych
4.	oblicza wartości złożonych wyrażeń, wymagających stosowania działań na ułamkach dziesiętnych

Dział VII – Figury geometryczne – część 2

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1.	mierzy i porównuje pola figur za pomocą kwadratów jednostkowych
2.	wymienia podstawowe jednostki pola
3.	wskazuje przedmioty, które mają kształt: prostopadłościanu, sześcianu, graniastosłupa, walca, stożka, kuli
4.	wymienia podstawowe jednostki objętości

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1.	oblicza pole prostokąta i kwadratu, których wymiary są wyrażone tą samą jednostką
2.	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem obliczania pola i obwodu prostokąta
3.	opisuje prostopadłościan i sześcian, wskazując wierzchołki, krawędzie, ściany
4.	opisuje graniastosłup, wskazując ściany boczne, podstawy, krawędzie, wierzchołki
5.	mierzy objętość sześcianu sześcianem jednostkowym

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1.	oblicza pole prostokąta, którego wymiary podano w różnych jednostkach
2.	szacuje wymiary oraz pole powierzchni określonych obiektów
3.	rysuje figurę o danym polu
4.	rysuje rzut sześcianu

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1.	oblicza obwód kwadratu przy danym polu
2.	rozwiązuje zadania tekstowe wymagające obliczenia pola kwadratu lub prostokąta
3.	rysuje rzut prostopadłościanu i graniastosłupa
4.	określa objętość prostopadłościanu za pomocą sześcianów jednostkowych
5.	rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wyznaczenia objętości brył zbudowanych z sześcianów jednostkowych
6.	porównuje własności graniastosłupa z własnościami ostrosłupa

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli:

1.	oblicza pola figur, które można podzielić na kilka prostokątów
2.	rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności związane z obliczaniem, szacowaniem oraz porównywaniem pól i obwodów prostokątów
3.	określa podstawy graniastosłupów i ostrosłupów na podstawie liczby ścian, wierzchołków, krawędzi
4.	rozwiązuje różnorodne zadania wykorzystując poznane wiadomości i umiejętności również w kontekście praktycznym

Wymagania edukacyjne

KLASA 4

Podstawa programowa określa cele kształcenia, a także obowiązkowy zakres treści programowych i oczekiwanych umiejętności, które uczeń o przeciętnych uzdolnieniach powinien przyswoić na danym etapie kształcenia. Opisane w niej wymagania szczegółowe można przypisać do pięciu kategorii.

1. Analizowanie i rozwiązywanie problemów – problemy powinny być raczej proste i dotyczyć zagadnień, z którymi uczniowie spotykają się w szkole (np. na matematyce) lub na co dzień; rozwiązania mogą przyjmować postać planu działania, algorytmu lub programu (nie należy wymagać od uczniów biegłości w programowaniu w jakimkolwiek języku).
2. Posługiwanie się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi – uczniowie powinni w trakcie lekcji bez większych problemów wykonywać konkretne zadania za pomocą dostępnego oprogramowania, w tym sprawnie korzystać z menu, pasków narzędzi i pomocy programów użytkowych i narzędziowych, oraz tworzyć dokumenty i przedstawiać efekty swojej pracy np. w postaci dokumentu tekstowego lub graficznego, arkusza, prezentacji, programu, baz danych czy wydruku.
3. Zarządzanie informacjami oraz dokumentami – uczniowie powinni umieć wyszukiwać informacje, porządkować je, analizować, przedstawiać w syntetycznej formie i udostępniać, a także gromadzić i organizować pliki w sieci lokalnej lub w chmurze.
4. Przestrzeganie zasad bezpiecznej pracy z komputerem – uczniowie powinni przestrzegać regulaminu pracowni komputerowej oraz zasad korzystania z sieci lokalnej i rozległej, a także rozumieć zagrożenia związane z szybkim rozwojem technologii informacyjnej.
5. Przestrzeganie prawa i zasad współżycia – uczniowie powinni przestrzegać praw autorskich dotyczących korzystania z oprogramowania i innych utworów, a podczas korzystania z sieci i pracy w chmurze stosować się do zasad netykiety.

Ocenianie uczniów na lekcjach informatyki powinno być zgodne z założeniami szkolnego systemu oceniania. Uczniom i rodzicom powinny być znane wymagania stawiane przez nauczycieli i sposoby oceniania. Niniejszy dokument zawiera najważniejsze informacje, które można zaprezentować na początku roku szkolnego. Ważne jest, aby standardowej ocenie towarzyszył opis osiągnięć ucznia – szczegółowe uwagi dotyczące sposobu rozumowania, podejścia do zagadnienia. Trzeba pamiętać, że treści programowe są różnorodne. Obejmują zarówno operowanie elementami algorytmiki, jak i posługiwanie się narzędziami informatycznymi, czyli technologią informacyjną. Umiejętności te należy oceniać w sposób równorzędny, ponieważ zdarza się, że uczniowie, którzy świetnie radzą sobie z programami użytkowymi, mają duże trudności z rozwiązywaniem problemów w postaci algorytmicznej, i odwrotnie – uczniowie rozwiązujący trudne problemy algorytmiczne i potrafiący sprawnie programować słabo posługują się programami użytkowymi. Należy uświadamiać uczniom ich braki, ale wystawiając ocenę, przykładać większą wagę do mocnych stron.

Sprawdzając wiadomości i umiejętności uczniów, należy brać pod uwagę osiem form aktywności.

Forma aktywności	Częstość formy aktywności	Uwagi
zadania i ćwiczenia wykonywane podczas lekcji	na każdej lekcji	oceniać należy przede wszystkim zgodność efektu pracy ucznia nad zadaniami i ćwiczeniami z postawionym problemem (np. czy funkcja utworzona przez ucznia daje właściwy wynik), mniejsze znaczenie ma sposób rozwiązania
praca na lekcji	na każdej lekcji	oceniać należy sposób pracy, aktywność, przestrzeganie regulaminu pracowni
odpowiedzi ustne, udział w dyskusjach	czasami	
sprawdziany	po każdym dziale	mogą mieć formę testu
prace domowe	czasami	jeśli praca domowa wymaga użycia komputera, należy przypomnieć uczniom, że w razie potrzeby mogą skorzystać z komputera np. w bibliotece lub w pracowni komputerowej – w trakcie zajęć dodatkowych
referaty, opracowania, projekty	czasami	
przygotowanie do lekcji	w razie potrzeby	oceniać należy pomysły i materiały przygotowane do pracy na lekcji
udział w konkursach		nieobowiązkowa forma aktywności; przejście do kolejnych etapów powinno odpowiednio podwyższyć ocenę końcową

Opis wymagań ogólnych, które uczeń musi spełnić, aby uzyskać daną ocenę

Ocena celująca (6) – uczeń wykonuje samodzielnie i bezbłędnie wszystkie zadania z lekcji oraz dostarczone przez nauczyciela trudniejsze zadania dodatkowe; jest aktywny i pracuje systematycznie; posiada wiadomości i umiejętności wykraczające poza te, które są wymienione w planie wynikowym; w konkursach informatycznych przechodzi poza etap szkolny; w razie potrzeby pomaga nauczycielowi (np. przygotowuje potrzebne na lekcję materiały pomocnicze, pomaga innym uczniom w pracy); pomaga nauczycielom innych przedmiotów w wykorzystaniu komputera na ich lekcjach.

Ocena bardzo dobra (5) – uczeń wykonuje samodzielnie i bezbłędnie wszystkie zadania z lekcji; jest aktywny i pracuje systematycznie; posiada wiadomości i umiejętności wymienione w planie wynikowym; w razie potrzeby pomaga nauczycielowi (pomaga innym uczniom w pracy).

Ocena dobra (4) – uczeń wykonuje samodzielnie i niemal bezbłędnie łatwiejsze oraz niektóre trudniejsze zadania z lekcji; pracuje systematycznie i wykazuje postępy; posiada wiadomości i umiejętności wymienione w planie wynikowym.

Ocena dostateczna (3) – uczeń wykonuje łatwe zadania z lekcji, czasem z niewielką pomocą, przeważnie je kończy; stara się pracować systematycznie i wykazuje postępy; posiada większą część wiadomości i umiejętności wymienionych w planie wynikowym.

Ocena dopuszczająca (2) – uczeń czasami wykonuje łatwe zadania z lekcji, niektórych zadań nie kończy; posiada tylko część wiadomości i umiejętności wymienionych w planie wynikowym, jednak brak systematyczności nie przekreśla możliwości uzyskania przez niego podstawowej wiedzy informatycznej oraz odpowiednich umiejętności w toku dalszej nauki.

Uwagi dodatkowe

- Jeśli przyjęte w szkole zasady na to pozwalają, nie trzeba wymagać od uczniów prowadzenia zeszytu (należy wówczas poprosić o gromadzenie wydruków oraz notatek wykonywanych podczas lekcji w teczce lub segregatorze). Konieczne jest natomiast systematyczne zapisywanie wykonanych w pracowni ćwiczeń w określonym miejscu w sieci lokalnej lub w chmurze. Można też poprosić uczniów o przynoszenie na lekcje pamięci USB – w celu prowadzenia własnego archiwum plików.
- Warto zachęcać uczniów do samodzielnego oceniania swojej pracy – powinni umieć stwierdzić, czy ich rozwiązanie jest poprawne. W miarę możliwości należy uzasadniać oceny i dyskutować je z uczniami.
- Aby poprawić ocenę, uczeń powinien wykonać powtórnie najgorzej ocenione zadania (lub zadania podobnego typu) w trakcie prowadzonych w pracowni zajęć dodatkowych albo w domu, jeśli jest taka możliwość i można wierzyć, że dziecko będzie pracować samodzielnie.
- Uczeń powinien mieć możliwość zgłoszenia nieprzygotowania dwa razy w semestrze. Nieprzygotowanie powinno zostać zgłoszone przed rozpoczęciem lekcji (np. podczas sprawdzania obecności). Nie zwalnia ono ucznia z udziału w lekcji – jeśli to konieczne, uczniowi powinni podczas zajęć pomagać nauczyciel i koledzy.
- Uczeń, który był dłużej nieobecny, powinien w miarę możliwości nadrobić istotne ćwiczenia i zadania wykonane na opuszczonych lekcjach. Można określić, że jeśli np. liczba niewykonanych ćwiczeń przekroczy 20% wszystkich prac z danego działu, uczeń powinien to nadrobić.

Katalog wymagań programowych na poszczególne oceny szkolne

Nr lekcji	Temat lekcji	Omawiane zagadnienia	Ocena	Zgodnie z wymaganiami programowymi uczniów:
1. Lekcje z aplikacjami				
1	Zaczynamy!	Omówienie zasad bezpiecznej pracy z komputerem. Przypomnienie metod przechowywania i przenoszenia danych. Wstawianie i wypełnianie tabeli.	2	- wymienia podstawowe zasady BHP obowiązujące w pracowni komputerowej - z pomocą nauczyciela lub kolegi tworzy folder i nadaje mu określoną nazwę - pisze prosty tekst w edytorze Word
			3	- spełnia kryteria oceny dopuszczającej - samodzielnie tworzy i nazywa foldery - z pomocą nauczyciela lub kolegi tworzy prostą tabelę w edytorze Word - samodzielnie wypełnia tekstem komórki tabeli - z pomocą nauczyciela lub kolegi zapisuje wyniki pracy (słownik) w odpowiednim folderze
			4	- spełnia kryteria oceny dostatecznej - swobodnie porusza się w systemie folderów na dysku - samodzielnie zapisuje wyniki pracy (słownik) w odpowiednim folderze
			5	- spełnia kryteria oceny dobrej - aktywnie uczestniczy w dyskusji dotyczącej BHP - samodzielnie tworzy prostą tabelę w edytorze Word
			6	- spełnia kryteria oceny bardzo dobrej - biegle pracuje z pierwszym tekstem (słownik) - biegle posługuje się zewnętrznym nośnikiem informacji

Nr lekcji	Temat lekcji	Omawiane zagadnienia	Ocena	Zgodnie z wymaganiami programowymi uczeń:
2	Wizytówka	Wstawianie tekstu do rysunku, formatowanie tekstu.	2	- korzysta z podstawowych narzędzi programu Paint - osadza prosty tekst na rysunku
			3	- spełnia kryteria oceny dopuszczającej - wpisuje tekst zgodnie z podstawowymi zasadami edycji - ustawia rozmiary obrazu (szerokość, wysokość)
			4	- spełnia kryteria oceny dostatecznej - formatuje wprowadzony tekst - samodzielnie zapisuje wykonaną pracę w pliku dyskowym w swoim folderze przeznaczonym na pliki graficzne
			5	- spełnia kryteria oceny dobrej - nie popełnia błędów w czasie edycji tekstu - dba o stronę estetyczną wykonanej pracy
			6	- spełnia kryteria oceny bardzo dobrej - wszystkie czynności wykonuje samodzielnie i bezbłędnie - wykonuje dodatkowe, trudniejsze zadania

Nr lekcji	Temat lekcji	Omawiane zagadnienia	Ocena	Zgodnie z wymaganiami programowymi uczeń:
3	Co nowego w szkole?	Tworzenie listy za pomocą tabulatorów, rozbudowywanie tabeli, zapisywanie tekstu w indeksie górnym.	2	- wprowadza z klawiatury polskie znaki diakrytyczne i wielkie litery - wypełnia tabelę treścią
			3	- spełnia kryteria oceny dopuszczającej - formatuje wprowadzony tekst - wstawia tabelę do tekstu
			4	- spełnia kryteria oceny dostatecznej - tworzy prosty tekst, stosując przy tym właściwe zasady edycji - tworzy listę zgodnie ze specyfikacją podaną w podręczniku - ustala orientację strony dokumentu - środkuje akapit
			5	- spełnia kryteria oceny dobrej - zapisuje tekst w indeksie górnym - czytelnie formatuje plan lekcji - dba o estetykę pracy
			6	- spełnia kryteria oceny bardzo dobrej - ćwiczenia na lekcji wykonuje samodzielnie i bezbłędnie - wykonuje dodatkowe, trudniejsze zadania

Nr lekcji	Temat lekcji	Omawiane zagadnienia	Ocena	Zgodnie z wymaganiami programowymi uczeń:
4	Autoportret	Doskonalenie umiejętności. Określanie ustawień strony, wstawianie grafiki i ustawianie jej położenia względem tekstu, obramowywanie strony, drukowanie dokumentu.	2	- korzysta z programu Paint i jego wszystkich narzędzi - pisze prosty tekst w edytorze Word
			3	- spełnia kryteria oceny dopuszczającej - wykonuje rysunki w edytorze grafiki z dopracowaniem szczegółów obrazu - z pomocą nauczyciela lub kolegi formatuje tekst - z pomocą nauczyciela lub kolegi wstawia ilustracje do tekstu
			4	- spełnia kryteria oceny dostatecznej - dba o estetykę wykonywanej pracy - formatuje wprowadzony tekst - rozmieszcza tekst i ilustracje na stronie
			5	- spełnia kryteria oceny dobrej - ustala parametry strony dokumentu – marginesy, rozmiar papieru, obramowanie tekstu - stosuje obramowania strony - drukuje dokument
			6	- spełnia kryteria oceny bardzo dobrej - biegle posługuje się narzędziami programu Paint, dopracowując wszystkie szczegóły obrazu - nie popełnia błędów edycyjnych w tekście - poprawnie umieszcza znaki przestankowe w tekście

Nr lekcji	Temat lekcji	Omawiane zagadnienia	Ocena	Zgodnie z wymaganiami programowymi uczeń:
5	Czy potrafisz szybko pisać?	Wprowadzenie do nauki bezwzrokowego pisania na klawiaturze	2	wprowadza poprawnie tekst w edytorze
			3	- spełnia kryteria oceny dopuszczającej - przygotowuje dokument do wydruku, organizując tekst na stronie
			4	- spełnia kryteria oceny dostatecznej - poprawia błędy popełnione podczas pisania – zarówno ręcznie, jak i za pomocą wbudowanego mechanizmu poprawnościowego i słownika w edytorze tekstu - próbuję pisać z wykorzystaniem wszystkich palców
			5	- spełnia kryteria oceny dobrej - dba o estetyczny wygląd tekstu - korzysta z programu do nauki szybkiego pisania na klawiaturze
			6	- spełnia kryteria oceny bardzo dobrej - ćwiczenia na lekcji wykonuje samodzielnie i bezbłędnie - wykonuje dodatkowe, trudniejsze zadania - jest aktywny na lekcji i pomaga innym

Nr lekcji	Temat lekcji	Omawiane zagadnienia	Ocena	Zgodnie z wymaganiami programowymi uczeń:
6	Hieroglify?	Ilustrowanie tekstu za pomocą czcionek graficznych i symboli.	2	wprowadza tekst i formatuje go przy użyciu podstawowych formatów
			3	- spełnia kryteria oceny dopuszczającej - wybiera czcionkę odpowiednią do wykonywanego zadania na podstawie podglądu w menu - przygotowuje dokument do wydruku i go drukuje
			4	- spełnia kryteria oceny dostatecznej - używa symboli i znaków graficznych do ilustrowania tekstu lub wstawiania znaków spoza podstawowego zakresu - stosuje metodę przeciągania w celu przenoszenia fragmentów tekstu lub pojedynczych znaków w dokumencie
			5	- spełnia kryteria oceny dobrej - dba o estetyczny wygląd tekstu - dobiera rysunki i symbole wstawiane do tekstu oraz sposób ich sformatowania w celu zwiększenia czytelności
			6	- spełnia kryteria oceny bardzo dobrej - ćwiczenia na lekcji wykonuje samodzielnie i bezbłędnie - wykonuje dodatkowe, trudniejsze zadania - jest aktywny na lekcji i pomaga innym

Nr lekcji	Temat lekcji	Omawiane zagadnienia	Ocena	Zgodnie z wymaganiami programowymi uczniów:
7	Niech wszyscy wiedzą	Formatowanie tabeli, wstawianie ilustracji do tabeli.	2	- wstawia tabelę do dokumentu - wypełnia tabelę tekstem - wyszukuje prostą grafikę w sieci
			3	- spełnia kryteria oceny dopuszczającej - wstawia do tabeli ilustracje - formatuje i rozmieszcza poszczególne elementy na stronie - wykonuje proste rysunki w edytorze grafiki i umieszcza je w tabeli utworzonej w edytorze tekstu - przygotowuje dokument do wydruku
			4	- spełnia kryteria oceny dostatecznej - zmienia strukturę tabeli poprzez dodawanie i usuwanie kolumn, wierszy i komórek - drukuje dokument z tabelą
			5	- spełnia kryteria oceny dobrej - dba o estetyczny wygląd tekstu i ilustracji zamieszczonych w tabeli, jej wygląd oraz właściwy dobór rysunków - dba o czytelność przygotowanego dokumentu
			6	- spełnia kryteria oceny bardzo dobrej - ćwiczenia na lekcji wykonuje samodzielnie i bezbłędnie - wykonuje dodatkowe, trudniejsze zadania - jest aktywny na lekcji i pomaga innym

Nr lekcji	Temat lekcji	Omawiane zagadnienia	Ocena	Zgodnie z wymaganiami programowymi uczeń:
8	Goście mile widziani	Dzielenie strony na kolumny, przygotowanie dokumentu do wydrukowania.	2	- wstawia obrazki do dokumentu - wpisuje tekst zgodnie z podstawowymi zasadami edycji
			3	- spełnia kryteria oceny dopuszczającej - wykonuje proste rysunki w edytorze grafiki i umieszcza je w dokumencie za pomocą operacji Kopiuje i Wkleja - wybiera dla obrazków układ ramki - formatuje tekst, rozmieszcza tekst i obrazki na stronie - stosuje kolumnowy układ tekstu i poziomy układ strony
			4	- spełnia kryteria oceny dostatecznej - rozmieszcza grafiki na stronie w układzie kolumnowym - korzysta z podglądu wydruku przed wydrukowaniem dokumentu - drukuje dokument
			5	- spełnia kryteria oceny dobrej - poprawnie i sprawnie operuje grafiką w dokumencie, rozmieszcza na stronie, ustala wielkości obrazków - używa znaków podziału kolumny, przygotowuje tekst do wydruku dwustronnego - dba o czytelność przygotowanego dokumentu
			6	- spełnia kryteria oceny bardzo dobrej - ćwiczenia na lekcji wykonuje samodzielnie i bezbłędnie - wykonuje dodatkowe, trudniejsze zadania - jest aktywny na lekcji i pomaga innym

Nr lekcji	Temat lekcji	Omawiane zagadnienia	Ocena	Zgodnie z wymaganiami programowymi uczniów:
2. Lekcje w sieci				
9	Bezpieczeństwo i netykieta	Omówienie zasad korzystania z internetu oraz netykiety.	2	• z pomocą nauczyciela korzysta z serwisu Siaciaki.pl
			3	• spełnia kryteria oceny dopuszczającej • biegle porusza się po serwisie Siaciaki.pl
			4	• spełnia kryteria oceny dostatecznej • wymienia niektóre zasady netykiety • wymienia niektóre zagrożenia związane z korzystaniem z internetu
			5	• spełnia kryteria oceny dobrej • wymienia i uzasadnia zasady netykiety • wymienia i uzasadnia zasady bezpiecznego korzystania z sieci
			6	• spełnia kryteria oceny bardzo dobrej • bezpiecznie korzysta z sieci
10	Znajdź w sieci	Wyszukiwanie danych w internecie.	2	• zna adres WWW wyszukiwarki Google • z pomocą nauczyciela lub kolegi wyszukuje informacje, posługując się wyszukiwarką Google
			3	• spełnia kryteria oceny dopuszczającej • dokonuje właściwego doboru słów kluczowych podczas wyszukiwania informacji w sieci
			4	• spełnia kryteria oceny dostatecznej • stosuje cudzysłowy podczas wyszukiwania informacji w sieci
			5	• spełnia kryteria oceny dobrej • wyszukuje obrazy w sieci i zapisuje je na dysku
			6	• spełnia kryteria oceny bardzo dobrej, • biegle korzysta z narzędzi wyszukiwarki Google, aby zawęzić wyszukiwanie • omawia ograniczenia wynikające z określonych praw użytkownika pobranych z sieci obrazów

Nr lekcji	Temat lekcji	Omawiane zagadnienia	Ocena	Zgodnie z wymaganiami programowymi uczniów:
11	Język polski w internecie	Wyszukiwanie i kopiowanie tekstów w internecie.	2	- korzysta w podstawowym zakresie z programu Word - korzysta w podstawowym zakresie z przeglądarki internetowej i wyszukuje za jej pomocą zadane teksty i obrazy
			3	- spełnia kryteria oceny dopuszczającej - kopiuje fragmenty tekstu i pliki graficzne ze stron internetowych do dokumentu edytora tekstu - formatuje tekst i rozmieszcza w nim ilustracje
			4	- spełnia kryteria oceny dostatecznej - stosuje inteligentne kopiowanie, pozbywając się formatów pochodzących ze stron źródłowych - stosuje metodę przeciągania w celu przenoszenia fragmentów tekstu lub ilustracji w dokumencie - przygotowuje dokument do wydruku i go drukuje
			5	- spełnia kryteria oceny dobrej - opisuje i stosuje w praktyce zasady ograniczające korzystanie z utworów obcego autorstwa do własnych potrzeb - opisuje źródła pochodzenia materiałów użytych w utworzonym przez siebie dokumencie - dba o estetyczny wygląd tekstu - dba o dobór obrazów wstawionych do tekstu oraz sposób sformatowania dokumentu w celu zwiększenia czytelności
			6	- spełnia kryteria oceny bardzo dobrej - sprawnie wyszukuje i odnajduje teksty i ilustracje na stronach - ćwiczenia na lekcji wykonuje samodzielnie i bezbłędnie - wykonuje dodatkowe, trudniejsze zadania - jest aktywny na lekcji i pomaga innym

Nr lekcji	Temat lekcji	Omawiane zagadnienia	Ocena	Zgodnie z wymaganiami programowymi uczniów:
12	Książka z obrazkami	Doskonalenie umiejętności. Łączenie tekstu i grafiki, ustawianie wielkości marginesu na oprawę.	2	- korzysta w podstawowym zakresie z programu Word - odnajduje w sieci serwisy o określonym charakterze
			3	- spełnia kryteria oceny dopuszczającej - wstawia ilustracje do dokumentu w edytorze tekstu za pomocą poleceń z karty Wstawianie - wpisuje tekst zgodnie z podstawowymi zasadami edycji - formatuje wprowadzony tekst, rozplanowuje układ tekstu i grafiki na stronie - stosuje metodę przeciągania w celu przenoszenia fragmentów tekstu lub ilustracji w dokumencie - przygotowuje dokument do wydruku i go drukuje
			4	- spełnia kryteria oceny dostatecznej - zapisuje pliki graficzne ze strony WWW w wybranym miejscu na dysku za pomocą polecenia zapisu z menu podręcznego - sprawnie wstawia ilustracje do dokumentu w edytorze tekstu, rozmieszcza je na stronie, ustala ich wielkość - stosuje różnorodne pozycjonowanie grafiki w tekście - ustala wielkość marginesów stron w całym dokumencie
			5	- spełnia kryteria oceny dobrej - dba o estetyczny wygląd dokumentu, rozplanowanie grafiki i tekstu, czytelność przygotowanego dokumentu - zmienia rozmiar obrazków, pozycjonuje je świadomie i w odpowiednich miejscach - właściwie ustawia wielkości marginesów zgodnie z przyjętym planem dokumentu
			6	- spełnia kryteria oceny bardzo dobrej - ćwiczenia na lekcji wykonuje samodzielnie i bezbłędnie - wykonuje dodatkowe, trudniejsze zadania - sprawnie pracuje w grupie, jest aktywny na lekcji i pomaga innym - sprawnie prezentuje prace publicznie

Nr lekcji	Temat lekcji	Omawiane zagadnienia	Ocena	Zgodnie z wymaganiami programowymi uczeń:
13	Sprytne rysowanie	Rysowanie prostych obrazków z wykorzystaniem gotowych wzorów, udostępnianie wykonanego obrazka w sieci.	2	• samodzielnie wchodzi do edytora grafiki online AutoDraw • korzysta z podstawowych narzędzi programu (rysowanie, zmiana koloru, wypełnienie kolorem) • rysuje prosty obrazek
			3	• spełnia kryteria oceny dopuszczającej • zna większość narzędzi programu i potrafi z nich korzystać
			4	• spełnia kryteria oceny dostatecznej • świadomie korzysta z narzędzia inteligentnego rysowania
			5	• spełnia kryteria oceny dobrej • potrafi skalować rysunek i obracać go • pobiera plik z obrazem na dysk
			6	• spełnia kryteria oceny bardzo dobrej • przenosi wykonaną pracę z folderu Pobrane do folderu przeznaczonego na rysunki • zmienia nazwę pliku z obrazem

Nr lekcji	Temat lekcji	Omawiane zagadnienia	Ocena	Zgodnie z wymaganiami programowymi uczeń:
14	Poprawianie, tuszowanie	Zmiana rozmiaru, jasności, kontrastu i kolorystyki obrazu.	2	• otwiera edytor grafiki online Fotoramio • wgrywa obraz z dysku komputera • z pomocą nauczyciela lub kolegi zmienia podstawowe parametry obrazu (jasność, kontrast, kolorystyka) • z pomocą nauczyciela lub kolegi zapisuje przetworzony obraz
			3	• spełnia kryteria oceny dopuszczającej • samodzielnie potrafi zmienia podstawowe parametry obrazu (jasność, kontrast, kolorystyka) • zapisuje przetworzony obraz
			4	• spełnia kryteria oceny dostatecznej • zmienia rozmiar obrazu
			5	• spełnia kryteria oceny dobrej • wie, w jakim formacie graficznym należy zapisywać zdjęcia, a w jakim rysunki
			6	• spełnia kryteria oceny bardzo dobrej • biegle koryguje podstawowe parametry obrazu

Nr lekcji	Temat lekcji	Omawiane zagadnienia	Ocena	Zgodnie z wymaganiami programowymi uczeń:
15	Przetwarzanie obrazów	Dodawanie do obrazu efektów artystycznych, ramek, tekstów i clipartów, nakładanie tekstury, tworzenie kolażu.	2	• otwiera w programie Fotoramio obraz z dysku komputera • korzysta z narzędzi dostępnych na karcie Edytować
			3	• spełnia kryteria oceny dopuszczającej, • potrafi zmieniać dostępny zestaw narzędzi przez przełączanie zakładek programu (Edytować, Efekty, Tekstury, Ramki, Teksty i Cliparty) • niekiedy potrzebuje pomocy nauczyciela lub kolegi w zakresie doboru odpowiedniego narzędzia dla uzyskania pożądanego celu
			4	• spełnia kryteria oceny dostatecznej • samodzielnie dobiera i stosuje narzędzia dla uzyskania pożądanego celu
			5	• spełnia kryteria oceny dobrej • swobodnie przełącza się między modułami programu Fotoramio (Edytor, Kolaż i Art Foto) • samodzielnie stosuje tekstury, ramki, dodaje teksty do obrazu • samodzielnie tworzy kolaże kolaż według wybranego szablonu
			6	• spełnia kryteria oceny bardzo dobrej • ćwiczenia na lekcji wykonuje samodzielnie i bezbłędnie • wykonuje dodatkowe, trudniejsze zadania • dba o wysoki poziom estetyczny swoich prac

Nr lekcji	Temat lekcji	Omawiane zagadnienia	Ocena	Zgodnie z wymaganiami programowymi uczniów:
16	Prezentacja z przyrody	Tworzenie prezentacji.	2	- z pomocą nauczyciela uruchamia program do tworzenia prezentacji - tworzy jednoslajdową prezentację
			3	- spełnia kryteria oceny dopuszczającej - tworzy prezentację zawierającą wiele slajdów, korzystając w podstawowym zakresie z programu do tworzenia prezentacji
			4	- spełnia kryteria oceny dostatecznej - wyszukuje pliki audio w internecie - odnajduje we wskazanym miejscu na dysku plik o podanej nazwie - tworzy slajdy ze zdjęciami - ustala rodzaj animacji poszczególnych obiektów i przejścia slajdów
			5	- spełnia kryteria oceny dobrej - tworzy slajdy z dźwiękami i tabelami - dba o estetykę przygotowanej prezentacji – dobór kolorów, rysunków, właściwe ułożenie obiektów na slajdach, dobór tempa animacji
			6	- spełnia kryteria oceny bardzo dobrej - ćwiczenia na lekcji wykonuje samodzielnie i bezbłędnie - wykonuje dodatkowe, trudniejsze zadania

Nr lekcji	Temat lekcji	Omawiane zagadnienia	Ocena	Zgodnie z wymaganiami programowymi uczeń:
17	Matematyka w internecie	Przydatne serwisy matematyczne.	2	- znajduje w sieci informacje zadane przez nauczyciela - korzysta w podstawowym zakresie z serwisów edukacyjnych wskazanych w podręczniku
			3	- spełnia kryteria oceny dopuszczającej - samodzielnie wyszukuje interesujące go informacje z zadanej dziedziny - znajduje w serwisie edukacyjnym materiały o zadanej tematyce
			4	- spełnia kryteria oceny dostatecznej - sprawnie wyszukuje zadane informacje w sieci, potrafi korzystać z różnorodnych źródeł i porównywać je - sprawnie i samodzielnie korzysta z materiałów zawartych w serwisach edukacyjnych
			5	- spełnia kryteria oceny dobrej - samodzielnie wyszukuje interesujące go informacje - potrafi rozszerzyć zakres poszukiwań o kolejne, zbieżne zagadnienia - korzysta z serwisów edukacyjnych do samodzielnej pracy
			6	- spełnia kryteria oceny bardzo dobrej - ćwiczenia na lekcji wykonuje samodzielnie i bezbłędnie - wykonuje dodatkowe, trudniejsze zadania - jest aktywny na lekcji i pomaga innym - aktywnie i sprawnie prezentuje zgromadzone informacje

Nr lekcji	Temat lekcji	Omawiane zagadnienia	Ocena	Zgodnie z wymaganiami programowymi uczniów:
18	Godzina kodowania	Wprowadzenie do programowania.	2	• uruchamia stronę code.org
			3	• spełnia kryteria oceny dopuszczającej • tworzy proste sekwencje poleceń
			4	• spełnia kryteria oceny dostatecznej • rozwiązuje zadania z wykorzystaniem konstrukcji powtarzaj (...) razy
			5	• spełnia kryteria oceny dobrej • rozwiązuje zadania z wykorzystaniem konstrukcji powtarzaj aż, jeśli i jeśli (...) w przeciwnym razie (...) • testuje swoje rozwiązania i poprawia usterki w kodzie • znajduje optymalne rozwiązania problemu
			6	• spełnia kryteria oceny bardzo dobrej • ćwiczenia na lekcji wykonuje samodzielnie i bezbłędnie • wyszukuje na stronie code.org inne aktywności
3. Lekcje ze Scratchem				
19	Duszki, bloki i skrypty	Układanie prostego skryptu w środowisku programowania wizualnego Scratch.	2	• uruchamia środowisko Scratch i próbuje tworzyć skrypty z bloków
			3	• spełnia kryteria oceny dopuszczającej • stosuje bloki z grup Ruch i Wygląd
			4	• spełnia kryteria oceny dostatecznej • wczytuje tło sceny • wykonuje prostą animację duszka
			5	• spełnia kryteria oceny dobrej • kończy projekt i zapisuje go w chmurze lub na komputerze
			6	• spełnia kryteria oceny bardzo dobrej • sprawnie korzysta ze środowiska • rozwija wykonywany projekt, dodając własne pomysły

Nr lekcji	Temat lekcji	Omawiane zagadnienia	Ocena	Zgodnie z wymaganiami programowymi uczniów:
20	Powitanie	Układanie skryptu z wykorzystaniem tekstu i dźwięku.	2	• uruchamia środowisko Scratch i tworzy projekt z nagranyymi dźwiękami
			3	• spełnia kryteria oceny dopuszczającej • wykorzystuje gotowe dźwięki • nagrywa i poprawia dźwięki
			4	• spełnia kryteria oceny dostatecznej • korzysta z bloku zapytaj (...) i czekaj z grupy Czujniki do komunikacji z użytkownikiem
			5	• spełnia kryteria oceny dobrej • łączy teksty w celu ich wyświetlenia (bloki w grupie Wyrażenia) • kończy projekt i zapisuje go w chmurze lub na dysku
			6	• spełnia kryteria oceny bardzo dobrej • sprawnie korzysta ze środowiska • rozwija wykonywany projekt, dodając własne pomysły
21	Rysuj z Mruczkiem	Rysowanie duszkiem, ustawianie właściwości pisaka, uruchamianie skryptu poprzez naciśnięcie wybranego klawisza.	2	• uruchamia środowisko Scratch i tworzy nowy projekt
			3	• spełnia kryteria oceny dopuszczającej • uruchamia rozszerzenie Pióro
			4	• spełnia kryteria oceny dostatecznej • układa proste skrypty rysowania na scenie • zmienia kolor i rozmiar pisaka
			5	• spełnia kryteria oceny dobrej • samodzielnie korzysta z bloku powtarzania • samodzielnie wykorzystuje blok kiedy klawisz (...) naciśnięty
			6	• spełnia kryteria oceny bardzo dobrej • eksperymentuje, dobierając inne parametry projektów • analizuje podobne projekty zamieszczone w serwisie Scratch

Nr lekcji	Temat lekcji	Omawiane zagadnienia	Ocena	Zgodnie z wymaganiami programowymi uczeń:
22	Pawie oczka	Rysowanie figur złożonych z kół i okręgów.	2	uruchamia środowisko Scratch i tworzy nowy projekt
			3	- spełnia kryteria oceny dopuszczającej - rysuje koła z wykorzystaniem bloków Przyłóż pisak oraz Podnieś pisak
			4	- spełnia kryteria oceny dostatecznej - rysuje pawie oczka, korzystając z opisu w podręczniku
			5	- spełnia kryteria oceny dobrej - samodzielnie układa skrypty rysowania figur złożonych z kół
			6	- spełnia kryteria oceny bardzo dobrej - eksperymentuje, tworząc bardziej rozbudowane projekty rysowania figur złożonych z kół - analizuje podobne projekty zamieszczone w serwisie Scratch
23	Sprawdź słówko	Układanie skryptu z wykorzystaniem syntezy mowy i automatycznego tłumacza, duplikowanie duszków.	2	uruchamia Scratcha i tworzy nowy projekt
			3	- spełnia kryteria oceny dopuszczającej - tworzy skrypt zielonej flagi z blokami powiedz - uruchamia rozszerzenia Tekst na Mowę oraz Tłumacz
			4	- spełnia kryteria oceny dostatecznej - tworzy skrypty z wykorzystaniem bloków rozszerzenia Tekst na Mowę
			5	- spełnia kryteria oceny dobrej - tworzy skrypty z wykorzystaniem bloków rozszerzenia Tłumacz - duplikuje duszki - samodzielnie rozbudowuje projekt o kolejne słówka, dodając grafikę znaną z sieci
			6	- spełnia kryteria oceny bardzo dobrej - zmienia budowę skryptów i analizuje różnice w ich działaniu - eksperymentuje z innymi językami

Nr lekcji	Temat lekcji	Omawiane zagadnienia	Ocena	Zgodnie z wymaganiami programowymi uczeń:
24	Pierwsza gra	Planowanie wspólnej pracy nad projektem, układanie skryptu z wykorzystaniem czujników.	2	planuje własny projekt i rozpoczyna jego realizację
			3	- spełnia kryteria oceny dopuszczającej - realizuje pomysł na grę
			4	- spełnia kryteria oceny dostatecznej - dobiera duszki oraz tła sceny
			5	- spełnia kryteria oceny dobrej - wykorzystuje interakcje duszków (blok dotyka (...) ? w grupie Czujniki) - kończy i zapisuje projekt w chmurze - udostępnia gotowy projekt innym użytkownikom
			6	- spełnia kryteria oceny bardzo dobrej - sprawnie korzysta ze środowiska - rozwija wykonywany projekt, dodając własne pomysły

Nr lekcji	Temat lekcji	Omawiane zagadnienia	Ocena	Zgodnie z wymaganiami programowymi uczeń:
4. Lekcje z arkuszem				
25	Liczby w komórkach	Zbieranie, wprowadzanie i analizowanie danych.	2	- uruchamia program Excel - z pomocą nauczyciela wykonuje proste ćwiczenie
			3	- spełnia kryteria oceny dopuszczającej - odczytuje adres komórki arkusza - wpisuje tekst i liczby do arkusza, formatuje dane, zaznacza je, edytuje
			4	- spełnia kryteria oceny dostatecznej - konstruuje tabele z danymi - dopasowuje rozmiar kolumny tabeli do wpisanego tekstu - formatuje dane i dba o ich czytelność
			5	- spełnia kryteria oceny dobrej - analizuje proste dane na podstawie tabeli i wykresu
			6	- spełnia kryteria oceny bardzo dobrej - ćwiczenia na lekcji wykonuje samodzielnie i bezbłędnie - wykonuje dodatkowe, trudniejsze zadania - jest aktywny na lekcji i pomaga innym

Nr lekcji	Temat lekcji	Omawiane zagadnienia	Ocena	Zgodnie z wymaganiami programowymi uczniów:
26	Kolorowe słupki	Tworzenie i formatowanie wykresu słupkowego.	2	- uruchamia program Excel - pracuje z wykresem wstawionym w skoroszybie arkusza
			3	- spełnia kryteria oceny dopuszczającej - tworzy pod kierunkiem nauczyciela prosty wykres słupkowy w arkuszu
			4	- spełnia kryteria oceny dostatecznej - zmienia nazwę arkusza - dba o prawidłowe sformatowanie danych i ich czytelność - wykonuje wykres i go opisuje, formatuje i przekształca, wprowadza parametry wykresu podane przez nauczyciela
			5	- spełnia kryteria oceny dobrej - analizuje dane na podstawie wykresu słupkowego - przekształca i przeformatowuje wykres zgodnie z dodatkowymi wytycznymi
			6	- spełnia kryteria oceny bardzo dobrej - ćwiczenia na lekcji wykonuje samodzielnie i bezbłędnie - wykonuje dodatkowe, trudniejsze zadania - jest aktywny na lekcji i pomaga innym

Nr lekcji	Temat lekcji	Omawiane zagadnienia	Ocena	Zgodnie z wymaganiami programowymi uczniów:
27	A ty rośniesz...	Formatowanie tabeli, tworzenie i formatowanie wykresu kolumnowego, obliczanie średniej arytmetycznej.	2	- uruchamia program Excel - z pomocą nauczyciela wykonuje proste ćwiczenie
			3	- spełnia kryteria oceny dopuszczającej - wpisuje tekst i liczby do arkusza, formatuje dane, zaznacza je, edytuje
			4	- spełnia kryteria oceny dostatecznej - projektuje tabele z danymi - oblicza średnią arytmetyczną, korzystając z wbudowanej funkcji
			5	- spełnia kryteria oceny dobrej - tworzy prosty wykres kolumnowy, opisuje go w arkuszu i modyfikuje - analizuje dane na podstawie wykresu kolumnowego
			6	- spełnia kryteria oceny bardzo dobrej - ćwiczenia na lekcji wykonuje samodzielnie i bezbłędnie - wykonuje dodatkowe, trudniejsze zadania - jest aktywny na lekcji i pomaga innym
28	Matematyka z komputerem	Stosowanie i kopiowanie formuł.	2	- uruchamia program Excel - wykonuje proste ćwiczenie z pomocą nauczyciela
			3	- spełnia kryteria oceny dopuszczającej, - tworzy proste formuły w arkuszu, korzystając ze wskazówek w podręczniku
			4	- spełnia kryteria oceny dostatecznej - czytelnie formatuje dane - stosuje odpowiednie formuły do obliczeń w arkuszu
			5	- spełnia kryteria oceny dobrej - używa arkusza do rozwiązywania zadań rachunkowych
			6	- spełnia kryteria oceny bardzo dobrej - ćwiczenia na lekcji wykonuje samodzielnie i bezbłędnie - wykonuje dodatkowe, trudniejsze zadania - jest aktywny na lekcji i pomaga innym - weryfikuje dane znalezione w sieci za pomocą arkusza kalkulacyjnego

Nr lekcji	Temat lekcji	Omawiane zagadnienia	Ocena	Zgodnie z wymaganiami programowymi uczniów:
29	O czym mówią dane?	Porządkowanie danych w tabelach i na wykresach.	2	- uruchamia program Excel - wykonuje proste ćwiczenie z pomocą nauczyciela
			3	- spełnia kryteria oceny dopuszczającej - wpisuje tekst i liczby do arkusza, formatuje dane, zaznacza je, edytuje, konstruuje tabele z danymi - tworzy pod kierunkiem nauczyciela prosty wykres kołowy, opisuje go w arkuszu
			4	- spełnia kryteria oceny dostatecznej - sortuje dane w arkuszu - wykonuje wykres i jego opis, wprowadza parametry wykresu podane przez nauczyciela - formatuje dane i dba o ich czytelność
			5	- spełnia kryteria oceny dobrej - analizuje dane na podstawie wykresu kołowego - formatuje i przekształca samodzielnie wykres
			6	- spełnia kryteria oceny bardzo dobrej - ćwiczenia na lekcji wykonuje samodzielnie i bezbłędnie - wykonuje dodatkowe, trudniejsze zadania - jest aktywny na lekcji i pomaga innym

Nr lekcji	Temat lekcji	Omawiane zagadnienia	Ocena	Zgodnie z wymaganiami programowymi uczeń:
30	Zabawy w arkuszu	Formatowanie komórek arkusza, tworzenie obrazków w arkuszu.	2	- uruchamia program Excel - z pomocą nauczyciela przygotowuje siatkę kwadratów
			3	- spełnia kryteria oceny dopuszczającej - z pomocą nauczyciela tworzy proste rysunki, wzory liter i cyfr na siatce kwadratowej
			4	- spełnia kryteria oceny dostatecznej - przygotowuje siatkę kwadratową do wykonania rysunków - korzysta z Malarza formatów
			5	- spełnia kryteria oceny dobrej - samodzielnie przygotowuje grafiki w arkuszu - generuje znaki graficzne, litery i cyfry wykorzystując matrycę złożoną z kwadratów
			6	- spełnia kryteria oceny bardzo dobrej - samodzielnie przygotowuje oryginalne prace graficzne w arkuszu - ćwiczenia na lekcji wykonuje bezbłędnie - wykonuje dodatkowe, trudniejsze zadania - jest aktywny na lekcji i pomaga innym

Wymagania edukacyjne w klasach 4-6 na lekcjach techniki

Wymagania edukacyjne

- Przygotowanie uczniów do poznania i oceniania swoich cech, możliwości i predyspozycji technicznych
- Pomoc uczniom w rozpoznawaniu własnych uzdolnień i zainteresowań w celu świadomego wyboru dalszego kierunku kształcenia
- Uwrażliwienie uczniów na zagrożenia ich zdrowia wynikające z niewłaściwego korzystania z urządzeń
- Kształtowanie umiejętności analizowania zadań szkolnych i prostych problemów praktycznych

Jawność ocen

- Nauczyciel na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów o wymaganiach edukacyjnych oraz sposobach sprawdzania osiągnięć uczniów
- Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców.

Dostosowanie wymagań

Przy ustalaniu oceny z techniki nauczyciel bierze pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć. Wymagania dostosowuje do indywidualnych potrzeb i możliwości percepcyjnych ucznia. Bierze pod uwagę pomysłowość konstrukcyjną, właściwy dobór materiałów, estetykę wykonania, staranne wykonanie zadania, postawę ucznia i przestrzeganie zasad bezpieczeństwa, itp.

Obszary aktywności podlegające ocenie

Na zajęciach z techniki uczeń oceniany jest w następujących obszarach:

- aktywność w czasie zajęć – gotowość do wykonywania ćwiczeń i zadań zleconych w trakcie zajęć przez nauczyciela, podejmowanie merytorycznej dyskusji itp.
- stopień opanowania wiadomości i umiejętności wynikających z podstawy programowej nauczania techniki oraz wymagań programowych
- wiadomości i umiejętności, które uczeń nabył w trakcie samodzielnej działalności technicznej poza szkołą (w przypadku, gdy uczeń ubiega się o celującą ocenę końcową)
- stosowanie przez ucznia języka technicznego
- przygotowanie do zajęć
- udział w konkursach i turniejach technicznych organizowanych przez szkołę lub inne podmioty

- samodzielne prace ucznia
- umiejętność pracy w zespole – gotowość do pomocy innym, sposób komunikowania się w grupie

Podstawy ustalania oceny

- Oceny osiągnięć uczniów w wymienionych wyżej obszarach dokonuje się na podstawie:
 - wyników bieżących sprawdzianów teoretycznych i praktycznych
 - odpowiedzi ucznia w rozmowie z nauczycielem
 - obserwacji działań ucznia w trakcie zajęć
 - analizy przedstawionych do oceny samodzielnie wykonywanych w czasie zajęć prac praktycznych
- Nauczyciel przy odbiorze pracy może zadać jeszcze kilka dodatkowych kontrolnych pytań uczniom lub zlecić powtórzenie pewnej czynności
- Każdy uczeń ma prawo do otrzymania dodatkowych ocen, które może uzyskać wykonując i przygotowując referat na temat określony przez nauczyciela lub stworzy własny projekt pracy (po uzgodnieniu z nauczycielem)
- Sprawdziany bieżące oceniane są na podstawie liczby uzyskanych punktów, według następujących zasad przeliczania:

100 % celujący

99 % - 91 % bardzo dobry

90 % - 76 % dobry

75 % - 61 % dostateczny

60 % - 40 % dopuszczający

39 % - 0 % niedostateczny

Założenia ogólne

- W każdym semestrze uczeń może zgłosić dwa nieprzygotowania do lekcji
- Prace praktyczne są obowiązkowe
- Uczeń, który nie był obecny na sprawdzianie z przyczyn usprawiedliwionych pisze go w terminie ustalonym z nauczycielem, ale nie później, niż 2 tygodnie po powrocie do szkoły
- Bardzo ważną rolę przy wystawianiu oceny odgrywa prawidłowe wykonywanie czynności technologicznych podczas zadań praktycznych
- Ocena semestralna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych
- Sprawdziany są zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem i wpisane do dziennika klasowego. Czas trwania sprawdzianu wynosi 40 min.
- W przypadku dłuższych zadań uczniowie mogą przechowywać efekty swojej pracy w klasie i kontynuować zadanie na kolejnych zajęciach

Kryteria oceny semestralnej i końcowo rocznej

Uczeń otrzymuje jedną z poniższych ocen jeżeli:

Celujacy

Wiadomości

- jego wiedza znacznie wykracza poza program nauczania
- wykazuje się opanowaniem zagadnień programowych w sposób wyczerpujący
- precyzyjnie i wyczerpująco formułuje wypowiedzi
- bezbłędnie stosuje terminologię techniczną
- wykazuje samodzielność i zaangażowanie w zdobywaniu wiadomości z różnych źródeł oraz umie je zastosować i wykorzystać we własnej działalności praktycznej
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia
- osiąga sukcesy w olimpiadach technicznych i wystawach twórczości technicznej

Umiejętności

- twórczo wykorzystuje posiadane wiadomości do rozwiązywania problemów technicznych
- proponuje rozwiązania wykraczające poza program nauczania
- bezbłędnie wykonuje zadania praktyczne, proponując własne rozwiązania racjonalizatorskie
- bezbłędnie stosuje narzędzia i przyrządy w czasie wykonywania zadań wytwórczych

Organizacja i bezpieczeństwo

- ściśle przestrzega zasad założonej organizacji pracy
- stosuje rozwiązania nietypowe, racjonalizatorskie
- ściśle stosuje się do regulaminu pracowni i zasad bhp w niej obowiązujących
- zna i stosuje zasady bezpiecznego korzystania z dróg publicznych jako pieszy i rowerzysta
- potrafi zabezpieczyć miejsce wypadku i udzielić pierwszej pomocy poszkodowanym

Dokumentacja

- potrafi wykonać bezbłędną dokumentację wykonywanych prac
- wykonuje dokumentację ciekawych rozwiązań technicznych
- prowadzi wzorowy zeszyt przedmiotowy

Wytwory praktycznej działalności

- proponuje własne rozwiązania projektowe
- zna zastosowanie nowych materiałów
- przedstawia pomysłowe rozwiązania
- czynności technologiczne wykonuje szybko, sprawnie i bezbłędnie
- proponuje rozwiązania mające na celu oszczędność materiałów
- wykonane prace cechuje perfekcja wykonania i wzorowa estetyka
- stworzy przynajmniej 4 dodatkowe własne projekty (po uzgodnieniu z nauczycielem)

Bardzo dobry

Wiadomości

- opanował pełny zakres wiedzy określonej rozkładem nauczania
- swobodnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, wyciąga słuszne wnioski
- rozwiązuje samodzielnie problemy techniczne w zakresie teorii
- stosuje prawidłową terminologię techniczną

-rozumie większość relacji między elementami wiedzy z danego przedmiotu

Umiejętności

- sprawnie i poprawnie rozpoznaje właściwe materiały
- zna zgodnie z wymaganiami programowymi konstrukcję i zasady działania narzędzi pracy, urządzeń, przyrządów i maszyn
- sprawnie posługuje się narzędziami, przyborami i urządzeniami technicznymi
- prawidłowo wykonuje operacje technologiczne

Organizacja i bezpieczeństwo

- bardzo dobrze organizuje miejsce pracy
- sprawnie i samodzielnie wykonuje realizowane zadania
- przejawia dużo inicjatywy w wykonywaniu danej czynności
- stosuje się do regulaminu pracowni i zasad bhp
- zna i stosuje zasady bezpiecznego poruszania się po drogach jako pieszy i rowerzysta
- potrafi zabezpieczyć miejsce wypadku

Dokumentacja

- potrafi wykonać prawidłową dokumentację techniczną
- bez zastrzeżeń czyta i umie stosować w praktyce dokumentację urządzeń technicznych
- systematycznie prowadzi estetyczny zeszyt przedmiotowy

Wytwory praktycznej działalności

- przejawia dużą inicjatywę w wykonywaniu danej czynności
- prace wykonuje w przewidzianym czasie
- jakość wykonanych prac nie budzi zastrzeżeń pod względem zgodności z projektem, estetyki wykonania oraz oryginalności rozwiązań
- przestrzega zasad ekonomii w procesie wytwórczym

Dobry

Wiadomości

- nie opanował w pełni wiadomości określonych programem nauczania
- rozwiązuje samodzielnie zadania teoretyczne
- rozumie większość relacji pomiędzy elementami wiedzy technicznej
- ogólnie orientuje się w zagadnieniach wiedzy technicznej i potrafi uzasadnić je na podstawie literatury
- potrafi poprawnie operować wiadomościami i stosować je w nowych sytuacjach technicznych
- samodzielnie rozwiązuje średnio trudne zadania praktyczne
- popołnia nieznaczne błędy w wypowiedziach oraz w terminologii technicznej

Umiejętności

- poprawnie posługuje się urządzeniami technicznymi i narzędziami, popełniając błędy w granicach tolerancji
- poprawnie opanował umiejętności technologiczne

Organizacja i bezpieczeństwo

- stosuje zasady organizacji i bezpieczeństwa pracy
- wykorzystuje czas pracy zaplanowany przez nauczyciela
- nie zawsze przestrzega zasad eksploatacji narzędzi i urządzeń
- realizuje zadania zgodnie z założonym harmonogramem
- zna i stosuje zasady bezpiecznego korzystania z dróg publicznych jako pieszy i rowerzysta

Dokumentacja

- potrafi wykonać poprawną dokumentację techniczną
- poprawnie interpretuje proste dokumentacje techniczne
- zeszyt przedmiotowy prowadzi w granicach normy

Wytwory praktycznej działalności

- wykonuje zgodnie z projektem
- sprawia, że wytwory są funkcjonalne
- wykonuje prace tak, że dokładność wykonania mieści się w granicach tolerancji
- nie w pełni ekonomicznie wykorzystuje materiały
- jego prace posiadają drobne uchybienia w estetyce wykonania

Dostateczny

Wiadomości

- nie opanował w pełni wiadomości określonych programem nauczania
- nie potrafi uchwycić spraw najistotniejszych w danym zagadnieniu
- ma trudności w logicznym operowaniu wiadomościami
- ma trudności w interpretacji zagadnień technicznych na podstawie wskazanej literatury
- zna zagadnienia jedynie w niezbędnym zakresie umożliwiającym wykonanie zadań praktycznych
- ma trudności w posługiwaniu się terminologią techniczną
- rozwiązuje z pomocą nauczyciela zadania o średnim stopniu trudności
- nie przejawia inicjatywy w zdobywaniu wiadomości

Umiejętności

- ma trudności w poprawnym posługiwaniu się narzędziami, urządzeniami i przyrządami
- opanował umiejętności technologiczne o średnim stopniu trudności
- popołnia błędy podczas montażu według ścisłej instrukcji prostych modeli układów i urządzeń

Organizacja i bezpieczeństwo

- stosuje zasady bezpieczeństwa pracy
- organizacja jego pracy indywidualnej i zespołowej ma charakter nieskoordynowany
- mało efektywnie wykorzystuje czas pracy
- zna i stosuje zasady bezpiecznego korzystania z dróg publicznych jako pieszy i rowerzysta

Dokumentacja

- wykonuje podstawową dokumentację lecz jest ona niestaranna i prowadzona mało systematycznie
- opanował czytanie dokumentacji urządzeń w zakresie minimum wymagań

-zeszyt przedmiotowy jest prowadzony niesystematycznie i budzi zastrzeżenia pod względem estetycznym

Wytwory praktycznej działalności

- jego prace odbiegają w znacznym stopniu od projektu
- wykonuje prace niedbale i mało estetycznie
- nie poświęca właściwej uwagi ekonomicznemu wykorzystaniu materiałów
- nie przejawia inicjatywy w celu lepszego wykonania czynności

Dopuszczający

Wiadomości

- opanował w bardzo ograniczonym zakresie podstawowe wiadomości
- zna typowe zagadnienia w minimalnym zakresie
- nie potrafi logicznie operować posiadanymi wiadomościami
- z ograniczeniami rozumie zapamiętane wiadomości
- nie opanował terminologii technicznej
- rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności jedynie według ścisłej instrukcji i pod bezpośrednim nadzorem nauczyciela
- nie podejmuje żadnych wysiłków w celu uzupełnienia braków w wiadomościach

Umiejętności

- posługuje się prostymi przyrządami, narzędziami i przyborami często myląc ich przeznaczenie
- ma trudności w poprawnym wykonywaniu operacji technologicznych (myli kolejność wykonywania czynności)
- w minimalnym zakresie opanował zasady działania i obsługi typowych narzędzi, urządzeń i przyrządów
- do wykonywania zadań praktycznych jest mu niezbędna pomoc nauczyciela

Organizacja i bezpieczeństwo

- bezpieczeństwo i higiena jego pracy wymagają stałego nadzoru
- nie potrafi zorganizować swojego stanowiska pracy (panuje na nim nieład)
- nie potrafi pracować w zespole
- w bardzo ograniczonym zakresie zna i stosuje zasady bezpiecznego korzystania z dróg publicznych jako pieszy i rowerzysta

Dokumentacja

- nie potrafi samodzielnie wykonać jakiegokolwiek dokumentacji technicznej
- dokumentacja wykonana pod nadzorem nauczyciela jest mało czytelna i zawiera poważne błędy
- zeszyt przedmiotowy prowadzi niesystematycznie, niedbale i nieestetycznie

Wytwory praktycznej działalności

- wykonuje prace niezgodnie z projektem
- bardzo często nie kończy rozpoczętych zadań
- cechuje go brak troski o oszczędne wykorzystanie materiałów

-prace charakteryzują się brakiem staranności i estetyki wykonania

Niedostateczny

Wiadomości

- nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości, mimo dużej pomocy nauczyciela i innych uczniów
- braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy z danego przedmiotu
- nie rozumie wiadomości, myli je i zniekształca
- nie zna i nie rozumie terminologii technicznej
- nie jest w stanie nawet przy pomocy nauczyciela rozwiązać zadania o elementarnym stopniu trudności
- cehuje go zdecydowanie lekceważący stosunek do przedmiotu

Umiejętności

- nie przejawia chęci w zdobywaniu jakichkolwiek umiejętności technicznych
- nie potrafi posługiwać się narzędziami i urządzeniami technicznymi
- nie umie wykonać prostych operacji technologicznych pomimo pomocy innych uczniów i nauczyciela
- unika podejmowania jakiejkolwiek aktywności w celu nabycia określonych umiejętności

Organizacja i bezpieczeństwo

- nie zna i nie stosuje żadnych zasad bezpieczeństwa i higieny pracy
- jego działania w trakcie zajęć wymagają stałego nadzoru
- nie potrafi sobie zorganizować stanowiska pracy
- nie potrafi pracować w zespole, a jego działania dezorganizują pracę innych uczniów
- nie zna zasad bezpiecznego korzystania z dróg publicznych nawet jako pieszy

Dokumentacja

- nie potrafi wykonać i nie prowadzi (nie posiada) jakiejkolwiek dokumentacji
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego

Wytwory praktycznej działalności

- przejawia brak zainteresowania w wykonywaniu jakiejkolwiek pracy
- nie wykonał żadnego zadania wytwórczego

**Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia/uczennicę
poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych
z wychowania fizycznego
KLASA IV**

Wymagania edukacyjne dotyczące wiedzy i umiejętności obejmują:

- 1) znajomość przepisów i zasad bezpieczeństwa, w tym zasady zachowania na obszarach zielonych, w tym obszarach chronionych;
- 2) naukę i doskonalenie techniki ruchu;
- 3) rozwijanie świadomości swojego ciała i zmian zachodzących w sprawności fizycznej (monitorowanie sprawności fizycznej);
- 4) kształtowanie pozytywnych postaw społecznych (współpraca, rozwiązywanie konfliktów, akceptacja różnorodności w grupie);
- 5) umiejętność planowania i oceny własnej aktywności fizycznej (korzystanie z przyborów, narzędzi pomiarowych, aplikacji mobilnych).

Treści nauczania - wymagania szczegółowe obejmujące wiedzę i umiejętności.

Dział I. Ćwiczenia ogólnorozwojowe.

Uczeń:

- 1) wykonuje co najmniej cztery wybrane ćwiczenia zwinnościowo-akrobatyczne;
- 2) wykonuje ćwiczenia wzmacniające mięśnie brzucha i poprawiające ruchomość kręgosłupa;
- 3) dobiera i wykonuje co najmniej jedno ćwiczenie kształtujące zdolność motoryczną;
- 4) wykonuje ćwiczenia wspomagające utrzymywanie prawidłowej postawy ciała;
- 5) wykonuje co najmniej dwa ćwiczenia poprawiające równowagę i koordynację wzrokowo-ruchową.

Dział II. Gry zespołowe i rekreacyjne.

Uczeń potrafi wykonać oraz stosować w grach uproszczonych, mini-grach i zabawach podstawowe elementy techniczne charakterystyczne dla gier zespołowych, takich jak:

- a) piłka koszykowa – przyjmowanie postawy koszykarskiej, kozłowanie, podania i rzuty do kosza,
- b) piłka nożna – prowadzenie piłki, podania i strzały do bramki,
- c) piłka ręczna – kozłowanie, podania i rzuty,
- d) piłka siatkowa – przyjmowanie postawy siatkarskiej, odbicia piłki i gra w rzucankę siatkarską;

2) uczestniczy w dwóch grach zespołowych i mini-grach, innych niż wymienione w pkt 1,

3) uczestniczy w wybranej zabawie lub grze ruchowej.

Dział III. Lekkoatletyka.

Uczeń:

- wykonuje bieg i chód z zachowaniem poprawnej techniki;
- uczestniczy w grach i zabawach sztafetowych;
- wykonuje pchnięcie i rzut lekkim przyborem z miejsca i wolnego biegu;
- uczestniczy w grach i zabawach rzutnych;
- wykonuje bieg krótki ze startu wysokiego;
- uczestniczy w grach i zabawach szybkościowych;
- wykonuje skok w dal z miejsca;
- uczestniczy w grach i zabawach skocznościowych;
- wykonuje marszobiegi;
- uczestniczy w grach i zabawach wytrzymałościowych w sali i terenie.

Dział IV. Taniec.

Uczeń wykonuje dowolny układ taneczny przy muzyce w oparciu o własną ekspresję ruchową.

Dział V. Relaksacja i odprężenie.

Uczeń wykonuje ćwiczenia oddechowe i rozciągające poprawiające samopoczucie oraz wspierające regenerację po wysiłku fizycznym.

Dział VI. Monitorowanie aktywności i sprawności fizycznej.

Uczeń:

- rozpoznaje zdolności motoryczne człowieka;
- wymienia cechy prawidłowej postawy ciała;
- mierzy tętno przed i po wysiłku przy użyciu narzędzi pomiarowych, a z pomocą nauczyciela interpretuje wyniki.

Dział VII. Bezpieczeństwo w aktywności fizycznej.

Uczeń:

- omawia regulamin sali gimnastycznej i boiska szkolnego;
- opisuje zasady bezpiecznego poruszania się po boisku;
- wymienia osoby, do których należy zwrócić się o pomoc w sytuacji wystąpienia urazu ciała;
- respektuje zasady bezpiecznego zachowania podczas zajęć ruchowych;
- wybiera bezpieczne miejsce do zabaw i gier ruchowych;
- dobiera odpowiedni strój sportowy i obuwie dostosowane do rodzaju aktywności fizycznej oraz warunków atmosferycznych;

- posługuje się przyborami zgodnie z ich przeznaczeniem;
- wykonuje elementy samoasekuracji umożliwiające bezpieczne upadanie;
- omawia zasady bezpiecznego zachowania nad wodą i w górach w różnych porach roku, oraz zasady zachowania na terenach zielonych tak, aby kształtować postawy szacunku wobec środowiska naturalnego.

Dział VIII. Kompetencje społeczne.

Uczeń:

- rozumie znaczenie idei olimpizmu oraz wynikającej z niej zasady fair play;
- uczestniczy w rywalizacji sportowej jako zawodnik, przestrzegając zasad fair play;
- okazuje szacunek wobec przeciwnika, sędziego i współuczestników przez przestrzeganie zasad obowiązujących w grach i zabawach ruchowych;
- współdziała w grupie, wiedząc, że sukces drużyny zależy od zaangażowania wszystkich uczestników;
- komunikuje się efektywnie w grupie i buduje relacje przez gry zespołowe i ćwiczenia w parach;
- pełni funkcję sędziego i kibica w ramach szkolnych zawodów sportowych;
- wyjaśnia zasady kulturalnego kibicowania;
- wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych;
- traktuje problem jako motywację do działania, a nie barierę nie do pokonania;
- przez doświadczenia, takie jak wygrana czy przegrana, nazywa i rozumie emocje towarzyszące rywalizacji sportowej, co przekłada się na codzienne funkcjonowanie społeczne;
- współpracuje w grupie, szanując poglądy i wysiłki innych uczniów, wykazując asertywność i empatię;
- motywuje innych uczniów do uczestniczenia w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych;
- przeciwdziała wykluczeniu uczniów mniej sprawnych fizycznie i promuje wzajemne wsparcie;
- rozwiązuje nieporozumienia w sposób bezkonfliktowy zarówno w trakcie rywalizacji, jak i sytuacjach pozasportowych;
- wzmacnia poczucie własnej wartości;
- buduje pozytywny obraz siebie przez współpracę i wsparcie grupy.

KRYTERIA OCENIANIA Z WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego należy w szczególności brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wykonanie określonych zadań wynikających ze specyfiki tych zajęć.

Ocenie podlegają:

- sumienne i staranne wywiązywanie się z obowiązków,
- przygotowanie się do zajęć, właściwy ubiór, dostosowany do wymogów lekcji wychowania fizycznego,
- postawa, aktywność i zaangażowanie na lekcji wychowania fizycznego (w tym m.in. przestrzeganie zasady fair play, przestrzeganie regulaminu sali gimnastycznej i korzystania ze sprzętu sportowego, stosowanie się do zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania ćwiczeń),
- stosunek do partnera i przeciwnika,
- stosunek do własnego ciała,
- aktywność fizyczna,
- stopień opanowania wymagań programowych, osiągnięte wyniki w sportach wymiernych, dokładność wykonania zadań i poziom zdobytej wiedzy,
- postęp w opanowaniu umiejętności i wiadomości przewidzianych dla klasy 4 zgodnie z indywidualnymi możliwościami i predyspozycjami.

ZASADY OCENIANIA

1. Na początku roku szkolnego (semestru) nauczyciele wychowania fizycznego informują uczniów i rodziców/prawnych opiekunów o ogólnych wymaganiach edukacyjnych i kryteriach oceniania z wychowania fizycznego.
2. Podstawą oceny ucznia jest systematyczna i konsekwentna kontrola jego pracy oraz postępy w usprawnianiu.
3. Ocena semestralna lub roczna ustalana jest na podstawie ocen cząstkowych za określony poziom wiadomości, umiejętności i kompetencji społecznych w procesie szkolnego wychowania fizycznego.
4. Ocena semestralna lub roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.
5. Przy ustalaniu oceny semestralnej i rocznej uwzględnia się przede wszystkim wysiłek ucznia, wynikający z realizacji programu nauczania oraz systematyczny i aktywny udział w lekcjach wychowania fizycznego.
6. Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców/opiekunów prawnych.

7. Oceny bieżące (częstkowe) oraz semestralne i roczne wyrażone są w stopniach wg następującej skali ocen: celujący 6, bardzo dobry 5, dobry 4, dostateczny 3, dopuszczający 2, niedostateczny 1.

8. Za aktywność i pracę na lekcji nauczyciel może nagradzać ucznia plusami („+”) lub upominać minusami („-”) a następnie zamienić je na ocenę odpowiednio:

+ + + + = 6; + + + + - = 5; + + + - - = 4; + + - - - = 3; + - - - - = 2; - - - - - = 1.

9. Umiejętności ruchowe ucznia oceniane będą na podstawie zadań kontrolno-oceniających zgodnie z wymogami podstawy programowej, pozwalających na ustalenie poziomu opanowania tych umiejętności.

10. Wiadomości oceniane będą poprzez zadawanie pytań, dyskusje tematyczne związane z treściami wymaganymi w podstawie programowej.

11. Ocena ze sprawności fizycznej będzie przede wszystkim wynikać z postępów ucznia, a nie z poziomu, jaki aktualnie reprezentuje.

12. Nie wystawia się oceny niedostatecznej za próby sprawności fizycznej z wyjątkiem sytuacji, w której uczeń nie podejmuje się wykonania próby lub rezygnuje z niej w trakcie i nie ma to związku z jego złym samopoczuciem psychofizycznym lub urazem.

13. Jeżeli z przyczyn losowych (np. zwolnienie lekarskie) uczeń nie może podejść do sprawdzianu, jest zobowiązany do zaliczenia sprawdzianu w terminie ustalonym z nauczycielem prowadzącym.

14. Nauczyciel jest zobowiązany na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej obniżyć wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe, uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym z programu nauczania.

15. Cztery razy w semestrze uczeń może zgłosić nieprzygotowanie. Każde następne nieprzygotowanie będzie miało wpływ na obniżenie oceny śródrocznej/rocznej .

16. Ocena z wychowania fizycznego może być podniesiona za dodatkową aktywność ucznia, np. udział w zajęciach rekreacyjno-sportowych, zawodach sportowych, turniejach i rozgrywkach pozaszkolnych oraz stały postęp ucznia w usprawnianiu.

17. Uczeń może być zwolniony z zajęć wychowania fizycznego decyzją administracyjną dyrektora szkoły na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach uczestniczenia w tych zajęciach, wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.

18. W przypadku zwolnienia ucznia z zajęć wychowania na okres uniemożliwiający wystawienie oceny semestralnej lub klasyfikacyjnej na koniec roku szkolnego, zamiast oceny nauczyciel wychowania fizycznego wpisuje „zwolniony” albo „zwolniona” .

Inne wytyczne

1. Uczeń ma obowiązek poznać zasady bhp na lekcji wychowania fizycznego i ich przestrzegać.
2. Uczeń ma obowiązek posiadać na lekcji wychowania fizycznego strój sportowy i obuwie sportowe, dostosowane tylko do ćwiczeń na sali gimnastycznej i boiskach zewnętrznych.
3. Zwolnienie z ćwiczeń na lekcji wychowania fizycznego nie zwalnia ucznia z obecności na tej lekcji.
4. Uczeń, który ma zwolnienie lekarskie może być zwolniony z lekcji, jeżeli jest to jego pierwsza lub ostatnia lekcja, po uprzednim przedstawieniu nauczycielowi i dyrekcji oświadczenia rodziców, że w tym czasie biorą za niego odpowiedzialność.
5. Zwolnienia krótkotrwale muszą być przedstawione przed lekcją, której dotyczą.
6. Uczeń i rodzice/prawni opiekunowie zobowiązani są do zgłaszania nauczycielowi wszelkich przeciwwskazań do wykonywania ćwiczeń (przebyte i obecne choroby, urazy).
7. Uczniowie nie mają prawa przebywać na sali gimnastycznej w czasie przerwy bez opieki nauczyciela.
8. Wychodzenie ucznia z lekcji możliwe jest jedynie za zgodą nauczyciela.

WYMAGANIA PROGRAMOWE NA POSZCZEGÓLNE OCENY

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- Systematycznie uczestniczy w obowiązkowych zajęciach z wychowania fizycznego oraz jest zawsze przygotowany do lekcji (posiada wymagany strój sportowy).
- Jest aktywny na lekcji.
- Rozwija własne uzdolnienia sportowe, uczestniczy w pozalekcyjnych zajęciach sportowych.
- Wykazuje zdyscyplinowanie w czasie trwania zajęć z wychowania fizycznego oraz przed i po ich zakończeniu (dotyczy pobytu w szatni).
- Dokładnie wykonuje ćwiczenia i zalecenia przekazywane przez nauczyciela, dba o bezpieczeństwo własne i współwiczących.
- Ma godną naśladowania postawę koleżeńską i sportową, pomaga słabszym i mniej sprawnym uczniom.
- Zadania kontrolne wykonuje na ocenę bardzo dobrą i celującą.
- Dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego.
- Osiąga wysoki poziom postępu w osobistym usprawnianiu.

- Wykazuje się dużym zakresem wiedzy na temat kultury fizycznej, rozwoju fizycznego, motorycznego oraz zdrowego stylu życia.
- Prowadzi sportowy i higieniczny tryb życia.
- Jest inicjatorem różnych form aktywności dla swoich rówieśników.
- Reprezentuje szkołę w Finale Wojewódzkim lub wielokrotnie w zawodach niższego szczebla w danym roku szkolnym.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- Systematycznie uczestniczy w obowiązkowych zajęciach z wychowania fizycznego oraz jest zawsze przygotowany do lekcji (posiada wymagany strój sportowy), jest aktywny na lekcji.
- Jest zdyscyplinowany w trakcie zajęć z wychowania fizycznego oraz przed i po ich zakończeniu (dotyczy pobytu w szatni).
- Dokładnie wykonuje ćwiczenia i zalecenia przekazywane przez nauczyciela, stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć w stosunku do siebie i pozostałych ćwiczących.
- Ma godną naśladowania postawę koleżeńską i sportową (pomoc słabszym i mniej sprawnym).
- Wykonuje zadania kontrolne na ocenę dobrą i bardzo dobrą.
- Systematycznie doskonali sprawność motoryczną i robi widoczne postępy.
- Posiada dużą wiedzę na temat kultury fizycznej, rozwoju fizycznego i motorycznego, zdrowego stylu życia.
- Stara się prowadzić zdrowy i higieniczny tryb życia.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- Systematycznie uczestniczy w obowiązkowych zajęciach z wychowania fizycznego oraz jest przygotowany do lekcji (posiada wymagany strój sportowy). Jest aktywny na lekcji.
- Wykazuje zdyscyplinowanie w czasie trwania zajęć z wychowania fizycznego oraz przed i po ich zakończeniu (dotyczy pobytu w szatni).
- Ma właściwą postawę koleżeńską i sportową.
- Zadania kontrolno-oceniające wykonuje co najmniej na dostateczną lub dobrą.
- Uczeń robi postępy na miarę swoich możliwości.
- Sporadycznie angażuje się w życie sportowe klasy i szkoły.

- Wykazuje się przeciętną znajomością wiedzy na temat rozwoju fizycznego i motorycznego.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- Niesystematycznie uczestniczy w obowiązkowych zajęciach z wychowania fizycznego oraz nie zawsze jest przygotowany do lekcji (często nie posiada wymaganego stroju sportowego).
- Jest mało aktywny na lekcji i ma kłopoty z dyscypliną, wymaga dodatkowej interwencji wychowawczej prowadzącego zajęcia.
- Nauczane elementy techniczne i taktyczne wykonuje poniżej swoich możliwości.
- Osiąga niewielki postęp w opanowaniu umiejętności i wiadomości.
- Nie bierze udziału w klasowych i szkolnych zawodach sportowych. Nie uczęszcza na zajęcia sportowo – rekreacyjne.
- Wykazuje się przeciętnym zakresem wiedzy przedmiotowej.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- Często z własnej winy opuszcza obowiązkowe zajęcia z wychowania fizycznego.
- Często nie jest przygotowany do lekcji (nie posiada wymaganego stroju sportowego).
- Jest mało aktywny, niezdyscyplinowany, ma nieobecności nieusprawiedliwione oraz lekceważący stosunek do zajęć.
- Narusza zasady dyscypliny w czasie trwania zajęć oraz przed i po ich zakończeniu,
- Często nie dba o bezpieczeństwo własne i kolegów, nie współpracuje z nauczycielem, nie wykonuje ćwiczeń i zaleceń przekazywanych przez nauczyciela.
- Dużo poniżej swoich możliwości wykonuje zadania kontrolno-oceniające.
- Nie uzyskuje żadnego postępu w próbach sprawnościowych.
- Posiada niewielką wiedzę w zakresie wychowania fizycznego.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- Bez usprawiedliwienia opuszcza zajęcia z wychowania fizycznego oraz nie jest przygotowany do lekcji.
- Ma lekceważący stosunek do przedmiotu, wykazuje brak aktywności na lekcji.
- Rażąco narusza zasady dyscypliny w czasie trwania zajęć oraz przed i po ich zakończeniu, nie dba o bezpieczeństwo własne i kolegów.
- Nie wykonuje ćwiczeń i zaleceń przekazywanych przez nauczyciela.

- Nie potrafi wykonać ćwiczeń nawet o bardzo niskim stopniu trudności.
- Nie posiada żadnej wiedzy w zakresie nauczanego przedmiotu.